

คู่มือ

การถวายความปลอดภัย สำหรับองค์พระมหากษัตริย์
พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์
และพระราชอาคันตุกะ

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด
กองกำลังป้องกันชายแดนจันทบุรี ตราด

๒๕๕๗

สารบัญ

หน้า

บทนำ

บทคัดย่อการจัดองค์ความรู้ นก.นย.ตราด

บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป

๑

บทที่ ๒ การปฏิบัติก่อนการเสด็จฯ

๓

บทที่ ๓ การปฏิบัติในห้วงเวลาเสด็จฯ

๗

บทที่ ๔ การปฏิบัติหลังเสด็จฯ

๑๐

บทที่ ๕ เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติจากผู้มีประสบการณ์

๑๑

ภาคผนวก

ผนวก ก พระราชบัญญัติ, ระเบียบ, หลักนิยม , รบจ.ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการถวาย

ความปลอดภัย

ผนวก ข แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

คำนำ

สถาบันพระมหากษัตริย์ มีความสำคัญยิ่งต่อสังคมไทย เป็นสัญลักษณ์ในการดำรงอยู่ของชาติไทย เป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทย ตั้งแต่อดีตมาจนปัจจุบัน ในขณะเดียวกันทุกวันนี้ โลกมีการเปลี่ยนแปลง สังคมมีการติดต่อสื่อสาร การคมนาคมขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดวัฒนธรรมเชื่อมโยงระหว่าง ปัจเจกบุคคล ชุมชน สังคม ประเทศระหว่างประเทศ สามารถรับรู้ปฏิสัมพันธ์ หรือรับรู้ผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทำให้เกิดแนวความคิดเห็นต่างในสังคม โดยเฉพาะสังคมไทย กำลังประสบอยู่ในขณะนี้ จึงก่อให้เกิดการละเมิด ต่อสถาบันหลักของชาติ เช่น พระมหากษัตริย์ มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้หน่วยงานทางราชการ โดยเฉพาะหน่วยงานทางทหารได้ ให้ความสำคัญโดยได้ กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ในการปกป้องพิทักษ์ รักษา สถาบันพระมหากษัตริย์ในอันดับแรก

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด มีภารกิจในการรักษาอธิปไตยป้องกันชายแดน รักษาความมั่นคง ภายใน รักษาความสงบเรียบร้อยพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จังหวัดตราด ทั้งทางบกและทางทะเล

หลายครั้งที่พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯเข้ามาในพื้นที่ รับผิดชอบ ฝึก.นย.ตราด ได้จัดตั้ง กอ.ร่วม ถวายความปลอดภัย โดยตลอด

ดังนั้น เพื่อให้การเตรียมความพร้อมในการถวายความปลอดภัยและประกันในผลสำเร็จในภารกิจ จึงได้จัดทำคู่มือเพื่อเป็นองค์ความรู้(KM) สำหรับกำลังพลผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมให้รู้ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

บทคัดย่อการจัดการความรู้

บทคัดย่อ การจัดทำองค์ความรู้ ฉก.นย.ตราด

ชื่อผลงาน คู่มือถวายนความปลอดภัย สำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

ชื่อกลุ่ม บก.ฉก.นย.ตราด

สมาชิกกลุ่ม

๑. น.อ.เลิศศักดิ์	คชนันท์
๒. น.อ.นิรัตน์	ทากุดเรือ
๓. น.อ.สุรชัย	ตันเจริญ
๔. น.ท.ทงศักดิ์	ประกอบทรัพย์
๕. พ.จ.อ.ภัทรภณ	จรรยางาม
๖. พ.จ.อ.วัชรเสถียร	ปฏิภาณศิษย์

ประเภทผลงาน องค์ความรู้ที่สนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ในการปกป้องพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์
เหตุผลและความจำเป็น

การจัดทำคู่มือการถวายนความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระมหากษัตริย์และพระราชอาคันตุกะ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติการถวายนความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด และให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติประกันความผิดพลาด ตลอดจนการเป็นการพัฒนาระบบการถวายนความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพ

ลักษณะและประโยชน์ของผลงาน

เป็นคู่มือการนำเสนอขั้นตอนการปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยตั้งแต่รับภารกิจ โดยแบ่งช่วงระยะเวลาการปฏิบัติเป็น ๓ ช่วงด้วยกัน ได้แก่ ก่อนการเสด็จฯ ระหว่างการเสด็จฯ และหลังจากเสด็จฯ ทำให้ผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติการในลักษณะเดียวกันนี้ สามารถใช้คู่มือนี้เป็นแนวทางและปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปแบบ ตลอดจนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการที่สำคัญยิ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความปลอดภัยสูงสุด และเป็นการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานตามหลักนิยมทั่วไป ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย บทนำ, บทคัดย่อ, บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป, บทที่ ๒ การปฏิบัติก่อนการเสด็จ บทที่ ๓ การปฏิบัติในห้วงเวลาเสด็จ บทที่ ๔ การปฏิบัติหลังการเสด็จ บทที่ ๕ เทคนิค และบทเรียนการปฏิบัติจากผู้มีประสบการณ์ และนอกจากนี้ยังประกอบด้วยผนวกที่เกี่ยวข้องต่างๆ

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องใช้ความรู้หรือต้องการพัฒนา

- ผู้บังคับหน่วย
- ผู้วางแผน
- ผู้ปฏิบัติ
- หน่วยงานอื่นๆ

กระบวนการได้มาซึ่งความรู้

- การตรวจสอบ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ, ที่เกี่ยวข้อง
- แนวทางการปฏิบัติที่ผ่านมา
- การสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

เคล็ดลับและเทคนิค

- ศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้าน
- ศึกษาจากข้อขัดข้องและแนวทางการแก้ไขจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา
- เทคนิคสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. สมาชิกกลุ่มจัดทำองค์ความรู้(KM) มีความตั้งใจ
๒. การให้การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากกลุ่มเป้าหมาย

ผลสัมฤทธิ์

- คู่มือได้รับการยอมรับจากผู้นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติว่ามีมาตรฐาน

ความภาคภูมิใจ

๑. คู่มือสามารถนำไปอ้างอิงในการปฏิบัติให้กับส่วนราชการอื่นๆ
๒. ได้มีส่วนร่วมในการกระทำภารกิจ การถวายความปลอดภัยแด่องค์พระมหากษัตริย์และราชวงศ์

บทที่ ๑ : กล่าวทั่วไป

บทที่ ๑

กล่าวทั่วไป

๑. กล่าวทั่วไป

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ พระราชอาคันตุกะ พ.ศ.๒๕๔๖ ส่วนที่ ๒ การวางแผนถวายความปลอดภัย ข้อ ๑๐ ระบุไว้ว่า “ส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการถวายความปลอดภัย ต้องวางแผนถวายความปลอดภัยโดยละเอียดและชัดเจน ระบุตัวและจำนวนเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ตลอดจนมาตรการถวายความปลอดภัย แล้วเสนอแผนหรือคำสั่งความปลอดภัย เป็นลายลักษณ์อักษรต่อสมุหราชองครักษ์ เพื่อพิจารณาสั่งการก่อนวันเสด็จพระราชดำเนิน”

ระเบียบปฏิบัติประจำกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด/กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑ ส่วนแยก ๓ (รปจ.กปช.จต./กอง.รมน.ภาค ๑ สย.๓) ที่ ๑/๒๕๕๗ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญของประเทศ หัวข้อการปฏิบัติ ข้อ ๓.๑ การถวายความปลอดภัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ และบรมวงศานุวงศ์ ข้อ ๓.๑.๑ แนวความคิดในการถวายความปลอดภัย ข้อ ๓.๑.๑.๑ จัดตั้งกองอำนวยการร่วมถวายความปลอดภัยกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด(กอ.ร่วม ถปภ.กปช.จต.) ขึ้น ณ บก.กปช.จต.ค่ายตากสิน ต.วัดใหม่ อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี เพื่อทำหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการถวายความปลอดภัย และในกรณีพื้นที่เสด็จที่ประทับ หรือพื้นที่ปฏิบัติพระราชกรณียกิจ อยู่ห่างไกลจาก กอ.ร่วม ถปภ.กปช.จต. ให้จัดตั้ง กอ.ร่วม ถปภ.กปช.จต.(ส่วนแยก)ขึ้นในพื้นที่นั้น เพื่อทำหน้าที่ อำนวยการ ควบคุม และประสานการปฏิบัติ

เพื่อให้การปฏิบัติการถวายความปลอดภัยของ ฉก.นย.ตราด ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นไปแนวทางเดียวกัน ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการถวายความปลอดภัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเกิดประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยสูงสุด สมพระเกียรติ ฉก.นย.ตราด จึงได้จัดทำคู่มือ การถวายความปลอดภัยสำหรับพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด พ.ศ.๒๕๕๗ ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการถวายความปลอดภัยในโอกาสต่อไป

๒. ความมุ่งหมายและขอบเขต

การปฏิบัติการถวายความปลอดภัยฯ จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และทุกครั้งที่มีการเสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่รับผิดชอบ หรือเมื่อได้รับมอบหมายภารกิจ ซึ่งหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบทั้งหน่วยทหาร และหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ ที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องมักจะมีการโยกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกำลังพลอยู่ตลอดเวลา การจัดทำคู่มือฯ จะสามารถช่วยให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์ในการถวายความปลอดภัย หรือต้องมีหน้าที่ในการดำเนินการ โดยมีแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการถวายความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสมพระเกียรติ และมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ตลอดจนเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบทั่วกัน

๓. หลักการพื้นฐานในการถวายเป็นความปลอดภัย

หลักการพื้นฐานในการถวายเป็นความปลอดภัย ส่วนใหญ่ได้มาจากการรวบรวมประสบการณ์การถวายเป็นความปลอดภัยที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าของ ผ.น.ย.ตราด และจากประสบการณ์ของผู้ที่เคยปฏิบัติหน้าที่

๔. ข้อพิจารณาที่นำมาใช้ในการพัฒนาหนทางปฏิบัติ

ข้อพิจารณาที่นำมาใช้ในการพัฒนาหนทางปฏิบัติในการถวายเป็นความปลอดภัย เพื่อให้การปฏิบัติการถวายเป็นความปลอดภัย เกิดผลดีที่สุด มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด พิจารณาจากปัจจัย ดังนี้

ก. พิจารณารายบุคคลต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ข. ประสบการณ์และขีดความสามารถ การปฏิบัติถวายเป็นความปลอดภัยของหน่วยงานในพื้นที่ ที่ต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สนามบิน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จังหวัด องค์กรปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ฯลฯ

ค. ประวัติการลอบทำร้ายบุคคลสำคัญ และการก่อเหตุในพื้นที่จังหวัดตราด หรือพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายภารกิจ

ง. ขอบเขต และข้อจำกัดในการถวายเป็นความปลอดภัย เช่น ข้อจำกัดของพื้นที่การวางกำลัง ปัจจัยเวลาที่มีอยู่ ฯลฯ

จ. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการถวายเป็นความปลอดภัย ผนวก ก – ผนวก ง

บทที่ ๒ : การปฏิบัติก่อนการเสด็จฯ

บทที่ ๒

การปฏิบัติก่อนการเสด็จฯ

ก่อนการเสด็จฯ ในทุกโอกาสสมักจะได้รับโทรเลขจากสำนักเลขานุการของแต่ละพระองค์ ถึง กำหนดการ, หมายกำหนดการ เสด็จล่วงหน้า ซึ่งส่งถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยที่เกี่ยวข้อง กับการรับเสด็จ และถวาย ความปลอดภัย เช่น จังหวัด กปช.จต. และหน่วยที่ต้องจัด กอร.ถปภ.กปช.จต.(ส่วนแยก) หรือ กอร.ถปภ. ประจำพื้นที่นั้นๆ จากนั้น กปช.จต.จะออกวิทยุแจ้งเตือนให้หน่วยในสังกัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมการในส่วนที่ เกี่ยวข้องต่อไป และสามารถกำหนดเป็นลำดับขั้นตอนได้ ดังนี้

๑. การประชุม และตรวจพื้นที่ร่วมกับ รอ.,กปช.จต.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ กำหนดตัวบุคคลที่จะต้องตรวจพื้นที่ เช่น ผอ.ที่เกี่ยวข้อง ,ผบ.หน่วยวางกำลัง ถปภ., เจ้าหน้าที่สื่อสาร

๑.๒ จัดเตรียมแผนที่ระวางที่ครอบคลุมพื้นที่/เส้นทางเสด็จ

๑.๓ จัดเตรียมเครื่องมือหาพิกัดด้วยดาวเทียม(GPS)

๑.๔ จัดเตรียมกล้องถ่ายรูป

๑.๕ ศึกษาเส้นทาง และเดินทางไปที่นัดหมายก่อนเวลา อย่างน้อย ๑ ชั่วโมง

๑.๖ จัดเตรียมยานพาหนะพร้อมพลขับที่จะใช้ในการตรวจพื้นที่

๒. การตรวจพื้นที่ พร้อมถ่ายรูป พิจารณาดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ จุดที่จอดเทียบพระราชพาหนะ

๒.๒ ที่ตั้งสนาม ฮ.ชั่วคราว/สนาม ฮ.ฉุกเฉิน พร้อมพิกัด

๒.๓ พื้นที่อาคาร ที่ทรงงาน/ปฏิบัติพระราชกรณียกิจ

๒.๔ ห้องทรง/ที่ประทับพักอิริยาบถ ของแต่ละที่หมาย

๒.๕ ที่ตั้ง โรงพยาบาลฉุกเฉิน

๒.๖ ที่ปลอดภัยขั้นต้น

๒.๗ พื้นที่สูงชม/อาคารสูงชม

๒.๘ เส้นทางเสด็จ(หลัก/รอง) ประสานกับตำรวจทางหลวง

๒.๙ กำหนดที่ตั้ง กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่ฯ

๓. จุดจอดเทียบพระราชพาหนะ

ก. กรณีเสด็จฯโดยเครื่องบินพระที่นั่ง

๑) แผนผังลานจอดและจุดจอดเครื่องบินพระที่นั่ง(ส่วนล่วงหน้า,สนามบิน,นักบิน ร่วมกัน

กำหนด)

๒) การตรวจบุคคลที่มาเฝ้า รับ-ส่งเสด็จฯ (จุด,บริเวณ,เครื่องมืออะไร)

๓.) กำหนดจุด เพื่อข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เฝ้าฯรับเสด็จ กราบบังคมทูลถวายรายงาน และ

ทูลเกล้าถวายของที่ระลึก

๔) กำหนดพื้นที่สำหรับให้ข้าราชการและประชาชนที่มาเฝ้า รับ-ส่งเสด็จฯ

๕) กำหนดจุดที่จอดรถยนต์พระที่นั่ง

๖) กำหนดห้องประทับพักอิริยาบถ(ใช้รเวลา/ห้องทรง)

๗) กำหนดที่ตั้งแถวกองเกียรติยศ/แท่นรับความเคารพ(จังหวัดจัดเตรียม)

ข. กรณีเสด็จโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง

๑) จัดทำผังลานจอด และบริเวณโดยรอบ

๒) จุดที่ลงจอดได้จำนวนกี่เครื่อง ไม่เพียงพอให้ที่เหลือไปลงจอดที่ไหน ระยะทางเท่าไร

๓) ต้องรู้ลำดับการลงจอด(ผู้อำนวยการเดินทางเป็นผู้กำหนด)

๔) จัดผู้รับผิดชอบสร้างสนาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่รับ-ส่ง ฮ.

๕) พิจารณาจุดที่ข้าราชการและประชาชนที่มาเฝ้ารับ-ส่งเสด็จฯ โดยให้มีระยะห่าง เพื่อป้องกันอันตรายจากการขึ้น-ลงของ ฮ.

๖) ประสานกับรถบรรทุกน้ำจากหน่วยงาน เพื่อรดน้ำสนามในกรณีมีฝุ่นมาก ก่อนวันเสด็จฯ ๑ ครั้ง และในวันเสด็จฯ ๒ ชั่วโมง แต่ทั้งนี้ ไม่ทำให้เปียกแฉะแฉะ

๗) กำหนดสนามฟุตบอลเป็นสนาม ฮ. ไม่ควรใช้หินเกร็ดโรยพื้น

๔. จุดทรงงาน/ที่ประทับพักอิริยาบถ

๔.๑ ตรวจสอบตำแหน่งที่ประทับ ไม่ว่าจะเป็พระเก้าอี้พร้อมชุดรับแขก การประดับตกแต่งแบบเรียบง่าย

๔.๒ ตรวจสอบผ้าระบายโต๊ะต่างๆ ใช้การเย็บ และงดใช้เข็มหมุดในการกลัดผ้าระบาย

๔.๓ ประสานตำรวจสันติบาล เรื่องจุดถ่ายภาพของช่างภาพ

๔.๔ ตรวจสอบของเสวย หรือของถวาย (ร่วมกับ ตร.สันติบาล)

๔.๕ เมื่อชุด EOD หรือทหารช่าง ตรวจสอบพื้นที่เสร็จแล้วให้ส่งมอบพื้นที่ให้กับ ตร.ภูธร เข้าควบคุม โดยลงรายมือชื่อของทั้งสองฝ่าย (แบบฟอร์ม ตามผนวก) และรวบรวมเก็บไว้ที่ กอร.

๕. พื้นที่ปลอดภัย

๕.๑ กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของชุด EOD ในการตรวจพื้นที่ให้แล้วเสร็จก่อนเสด็จ ๒ ชม. และวางกำลังเข้าควบคุมพื้นที่ (ปกติจะมอบหมายให้ สห.ทร.)

๕.๒ สำรองเส้นทาง จากที่หมายไปยังพื้นที่ปลอดภัย

๖. พื้นที่/อาคารสูงชม

๖.๑ จัดกำลังเข้าควบคุมอาคารสูงชม นอกบริเวณพื้นที่ทรงงาน

๖.๒ ทำการตรวจอาคารทุกชั้น และวางกำลังควบคุมในทุกที่หมาย

๖.๓ ขอรับการสนับสนุนผังของอาคารจากเจ้าของพื้นที่ เพื่อแจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้อง เตรียมการอพยพ VIP ตามแผน เมื่อเกิดเหตุการณ์ (หรือภัยคุกคาม)

๗. เส้นทางเสด็จ หลัก และ รอง

๗.๑ ส่วนล่วงหน้า และกรมราชองครักษ์ จะเป็นผู้ร่วมกำหนดในการประชุมเตรียมการ

๗.๒ การปรับปรุงผิวถนน ตัดต้นไม้ ตัดหญ้า ระดับธงทิว จะเป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ การชักซ้อมขบวนรถยนต์พระที่นั่ง ก่อนการเสด็จ ๑ วัน จะเป็นหน้าที่ของ ตำรวจทางหลวง

๗.๔ การวางกำลังตามเส้นทางเสด็จ ทางร่วม ทางแยก เป็นหน้าที่ของตำรวจภูธรในจังหวัด

๘. ที่ตั้งของ กอร. และพื้นที่จอดรถ

๘.๑ ต้องอยู่ในระยะที่สามารถควบคุมการปฏิบัติได้มากที่สุด แต่ต้องไม่กีดขวางเส้นทางเสด็จ

๘.๒ จัดตั้งศูนย์ข่าวร่วม (ตำรวจ, ทหาร)

๘.๓ จัดโต๊ะ พร้อมเก้าอี้ สำหรับ ผอ.กอร.ถปภ., เจ้าหน้าที่แพทย์พยาบาล สำหรับตรวจสิ่งของถวายของตำรวจสันติบาล และผู้แทนของส่วนราชการที่ประจำอยู่ กอร.

๘.๔ ในกรณีไม่ได้ตั้งอยู่ในอาคาร ต้องประสานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (ส่วนมากจะเป็น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น) จัดเตรียมให้เรียบร้อย ก่อนการเสด็จฯ

๘.๕ จัดเตรียมพร้อมเก้าอี้ สำหรับ รับ – ส่ง เสด็จในกรณีไม่มีอาคาร

๘.๖ จัดทำป้ายชื่อ, ป้ายของเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆ

๘.๗ จัดเตรียมแผนที่ แผนที่ แผนผัง พื้นที่หมายให้เรียบร้อย และมีขนาดพอเหมาะ

๘.๘ จัดเตรียมอาคาร น้ำดื่ม และเจ้าหน้าที่บริการ

๘.๙ จัดเตรียมโต๊ะที่ตั้ง เครื่องมือสื่อสาร เครื่องถ่ายเอกสาร แฟกซ์ ฯลฯ

๘.๑๐ กำหนดทาง เข้า – ออก และจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไว้ตลอดเวลา

๘.๑๑ กำหนดแหล่งรวมรถ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นๆ ให้อยู่ระยะที่เหมาะสม

๘.๑๒ กำหนดจุดที่ตั้งของรถพระที่นั่งสำรอง และเต็นท์ (ในกรณีไม่ได้อยู่ในอาคาร พร้อมประสาน กับ ตำรวจภูธร จัดนายตำรวจสัญญาบัตร เป็นเวรเฝ้า

๘.๑๓ กำหนดจุดจอดรถไฟฟ้าฉุกเฉิน, รถพยาบาลฉุกเฉิน, รถวิทยุสื่อสาร และอื่นๆ

๘.๑๔ ขอรับบัตรแสดงตนจาก ขว.กปช.จต. และบัญชีรายการแจกจ่ายให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ รปภ. พร้อมทั้งจัดทำสติ๊กเกอร์ และเครื่องหมาย เพื่อติดไว้กับเสื้อของผู้ผ่านการตรวจสอบวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ สงสัย จากเครื่องสแกน หรือ เครื่องตรวจค้นแบบเดินผ่าน (Walk Through)

๙. เชิญหน่วยที่เกี่ยวข้องชี้แจงแผนการปฏิบัติการถวายความปลอดภัย

๙.๑ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายกิจการพิเศษ ผู้บังคับหน่วยในสังกัดที่เกี่ยวข้องประชุมภายในของ ฉก.นย.ตราด

๙.๒ กำหนดหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ

๙.๓ กำหนดเวลานัดหมายการตรวจพื้นที่ที่หมายเสด็จฯ

๙.๔ ออกบันทึกสั่งการหน่วยที่เกี่ยวข้องให้เตรียมการปฏิบัติถวายความปลอดภัย

๑๐. จัดทำคำสั่งถวายความปลอดภัยของ ฉก.นย.ตราด

๑๐.๑ ประสานขอรับคำสั่งการถวายความปลอดภัยจาก กอ.ร.ถปภ.กปช.จต. หากอยู่ในระหว่างการรอลงนามให้ขอรับไฟล์ หรือตัวร่าง เพื่อรับนำมาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้เสร็จสิ้น และสามารถ นำส่งให้ สำนักราชเลขาฯ ในพระองค์ ก่อนการเสด็จ ๕ วันทำการ

๑๐.๒ กำหนดหน่วย และผู้ที่จะนำคำสั่ง ถปภ.ไปส่ง ณ หน่วยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทันตามกำหนด ก่อนการเสด็จฯ

๑๑. แลกเปลี่ยน และตรวจสอบความพร้อมครั้งสุดท้าย

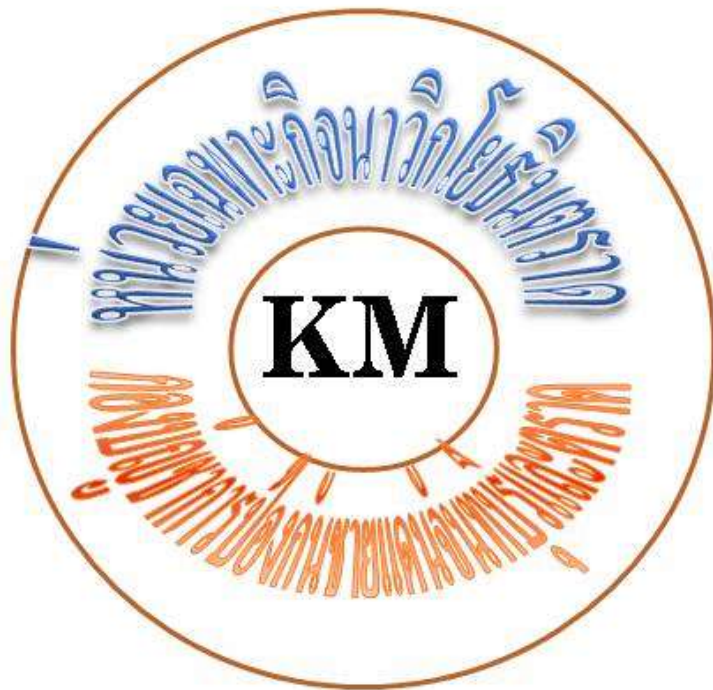
๑๑.๑ เรียกหน่วยที่เกี่ยวข้อง รับฟังการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติ พร้อมทั้งแผนเผชิญเหตุ ในกรณีเกิด เหตุการณ์ฉุกเฉิน

๑๑.๒ หน่วยที่จัดกำลัง วางกำลังในวงรอบขั้นนอกชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติมพร้อมปัญหา ข้อขัดข้อง

๑๑.๓ ตรวจสอบความพร้อมของส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องครั้งสุดท้าย หากพบข้อบกพร่อง ให้ ดำเนินการในทันที หากเกิดข้อขัดข้องให้แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบทันที

๑๑.๔ นัดหมายเวลาการไปปฏิบัติหน้าที่ กอ.

๑๑.๕ มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุที่กำหนดไว้ในคำสั่งฯ

บทที่ ๓ : การปฏิบัติในห้วงเวลาเสด็จ ฯ

บทที่ ๓

การปฏิบัติในห้วงเวลาเสด็จ

๑. เปิด กอร.ฯ/เปิดข่ายการติดต่อสื่อสาร และทดสอบการติดต่อสื่อสาร ก่อนเวลา อย่างน้อย ๔ ชม.
  - ๑.๑ จัด จนท.ปฏิบัติงานประจำ กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่ และตรวจสอบความเรียบร้อย ตามที่ได้เตรียมการไว้ตั้งแต่ห้วงก่อนเสด็จ
  - ๑.๒ รวบรวมและรายงานข่าวสารที่อาจมีผลกระทบต่อภารกิจ ถปภ.ทั้งใน พื้นที่เสด็จ และพื้นที่ใกล้เคียง
  - ๑.๓ ประสานการปฏิบัติและดำรงการติดต่อสื่อสารกับส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง
  - ๑.๔ ดำเนินการแจกจ่ายเครื่องหมายแสดงฝ่าย บัตรควบคุม จนท.ที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักนิยม การ ถปภ.
  - ๑.๕ จัดผู้แทนรับการมารายงานตัว ของ ผบ.หน่วยที่เกี่ยวข้องในการ ถปภ.
  - ๑.๖ ตรวจสอบระบบไฟฟ้าสำรองในชั้นตอนสุดท้าย
  - ๑.๗ ประสานงานการกำกับดูแลการจัดระเบียบ ช่างภาพ สื่อมวลชน
๒. ออกวิหุญแจ้งการเปิดทำการของ กอร.ถปภ. ประจำพื้นที่ ให้ กอร.กปช.จต. ทราบ
  - ๒.๑ อำนวยความสะดวกปฏิบัติ ประสานการปฏิบัติ ควบคุมข่ายการติดต่อสื่อสารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
  - ๒.๒ ดำรงการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยเหนือ หน่วยรอง หน่วยข้างเคียงโดยต่อเนื่อง
  - ๒.๓ ในระหว่างการเสด็จ ให้ทุกหน่วยเฝ้าระวังการติดต่อสื่อสารตลอดเวลา
๓. ตรวจสอบความพร้อม และความเรียบร้อยของส่วนที่เกี่ยวข้อง หากมีข้อบกพร่องให้รีบดำเนินการแก้ไข และแจ้งให้ ผอ.กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่ทราบ
  - ๓.๑ ตรวจสอบอุปกรณ์ต่างๆให้สามารถใช้งานได้ทันท่วงที
  - ๓.๒ จัดเตรียมเครื่องขยายเสียงสำรอง สำหรับการใช้เสียงกรณีไฟดับ
  - ๓.๓ ตรวจสอบความพร้อมของชุดปฐมพยาบาล ประจำ กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่
  - ๓.๔ ตรวจสอบมาตรการควบคุมสัตว์เลี้ยง สุนัข แมว ฯลฯ
๔. ทำการตรวจค้นบุคคล, สิ่งของ และยานพาหนะ ก่อนเวลาเสด็จฯ อย่างน้อย ๒ ชม.
  - ๔.๑ ร่วมกับตำรวจสันติบาลตรวจสอบสิ่งของหูลเกล้าฯถวาย
  - ๔.๒ ประสานกับ ตร.ภูธรในการจัดกำลังพลนอกเครื่องแบบเข้าปะปนกับราษฎร เพื่อตรวจสอบบุคคลที่ไม่น่าไว้วางใจ ซึ่งอาจเป็นอันตราย
  - ๔.๓ อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้มาเฝ้ารับเสด็จฯ
  - ๔.๔ จัดระเบียบมวลชนที่มาเฝ้ารับเสด็จ คนวิกลจริต,ควบคุมการถวายฎีกา
๕. วางกำลัง ถปภ. ในวงรอบชั้นนอก ก่อนเวลาเสด็จฯ อย่างน้อย ๒ ชม.
  - ๕.๑ ในสภาพภูมิประเทศไม่อำนวย ปาร์กทึบ ต้องสามารถติดต่อสื่อสารได้ครอบคลุมทุกการปฏิบัติ
  - ๕.๒ มีมาตรการควบคุมในการใช้อาวุธอย่างรัดกุม
๖. ตรวจสอบความพร้อมของกำลัง ถปภ. ในส่วนต่างๆ ชั้นสุดท้าย ก่อนเวลาเสด็จฯ ๑ ชม.
  - ๖.๑ ตรวจสอบการแต่งกายของ จนท.อุปกรณ์ประจำตัวให้ครบถ้วนเรียบร้อย

๖.๒ กำกับดูแลจัดระเบียบการจอดรถ แหล่งรวมรถ ร่วมกับ จนท.ตำรวจ

๖.๓ การถืออาวุธ ใช้ทำเสียงอาวุธหันหน้าไปในทิศทางเสด็จ เฉียงเป็นมุม ๔๕ องศา ออกนอกเส้นทางเสด็จ

๗. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของทุกส่วนที่มาปฏิบัติงานร่วมกับ กอร.ถปภ. หากพบสิ่งบกพร่อง รายงานให้ ผอ.กอร.ถปภ. ประจำพื้นที่นั้นๆ ทราบทันที

๗.๑ กรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน จำเป็นต้องใช้อาวุธให้ ผอ.กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่เป็นผู้สั่งการ และ รายงานให้ ผอ.ร่วม ถปภ.กบข.จต.ทราบทันที

๗.๒ จัด จนท.จับยึดเต็นท์ และเสาเต็นท์ ในกรณีเสด็จทาง ฮ.

๘. จบภารกิจ ถปภ.เมื่อได้รับคำสั่งจาก ผอ.กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่

- ฝ้าฟังและติดตามความเคลื่อนไหวของขบวน จนกว่าจะถึงที่หมายต่อไป

๙. สรุปรายงานพระราชกรณียกิจ และการปฏิบัติประจำวัน ให้หน่วยเหนือทราบทุกวัน (กรณีเสด็จฯ หลายวัน)

ข้อห้ามในการปฏิบัติ

๑. ห้ามบันทึกภาพ การถ่ายภาพเคลื่อนไหวด้วยกล้องที่มีได้ผ่านการตรวจจาก กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่

๒. งดการสวมแว่นตาดำหรือแว่นสายตาที่เป็นแฟชั่น

๓. จนท.ที่อยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ต้องอยู่ในกิริยาที่สำรวม

๔. ห้ามยื่นมือเข้าไปถูกต้องพระวรกาย หรือสัมผัสพระหัตถ์

๕. ปิดโทรศัพท์มือถือระหว่างเสด็จฯ หากจำเป็นต้องรับโทรศัพท์ให้พ้นสายพระเนตร

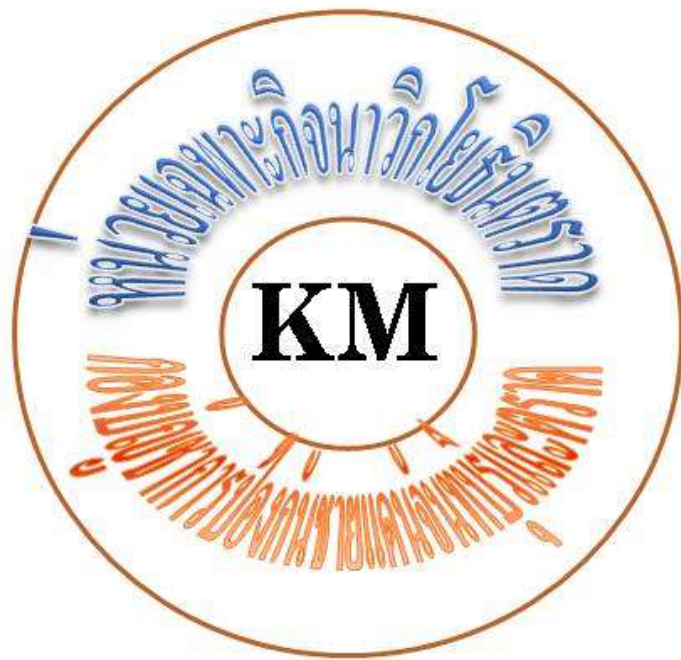
๖. งดใช้ร่มทุกกรณี

ตัวอย่างแผนผังการจัดตั้ง กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่

บทที่ ๕ : การปฏิบัติหลังจบภารกิจการเสด็จฯ

บทที่ ๔

การปฏิบัติหลังจากจบภารกิจการเสด็จฯ

๑. สรุปรายงานการปฏิบัติของ กอร.ประจำพื้นที่ ทันทีเมื่อเสด็จฯ ถึงที่หมายสุดท้าย หรือในพื้นที่รับผิดชอบของ กอร.ถปภ. (ใหม่)
๒. รายงานให้ ผอ.กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่นั้นๆ ทราบทางช่องการติดต่อสื่อสารที่มีทันที (กรณี ผอ.กอร.ถปภ.ฯ ไม่ได้อยู่ที่นั้น)
๓. ส่งถอนกำลัง ถปภ. วงรอบรอบนอก และกำลังที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน กอร.ถปภ.ฯ เคลื่อนย้ายกลับที่ตั้งหน่วย
๔. รายงานขอรับการสนับสนุน งบประมาณที่ใช้ไป และสป.๓ ภายใน ๗ วัน หลังจบภารกิจ
๕. เตรียมข้อมูล และข้อขัดข้องของการปฏิบัติภารกิจ ถปภ. ในการประชุมของ กปช.จต. (เมื่อมีการเชิญประชุม)
๖. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ หรือสั่งการ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง (สั่งการในที่ประชุม) เพื่อเตรียมความพร้อมการปฏิบัติภารกิจในครั้ง ต่อไป

**บทที่ ๕ : เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติ
จากผู้มีประสบการณ์**

บทที่ ๕

เทคนิค และบทเรียนการปฏิบัติจากผู้มีประสบการณ์

๑. ปัญหาและข้อขัดข้องที่มักพบบ่อย

- ๑.๑ กำหนดการ, หมายกำหนดการเสด็จการกระชั้นชิดเกินไป
- ๑.๒ คำสั่ง ฎปภ.กปช.จต. มีความล่าช้า
- ๑.๓ การจัดทำคำสั่ง และการจัดส่งคำสั่งไปยังสำนักราชเลขาฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทันตามกำหนดเวลา(๕ วันทำการ)
- ๑.๔ กำหนดการเสด็จฯ มีการเปลี่ยนแปลง เลื่อน หรือลด/เพิ่มที่หมายเสด็จฯ
- ๑.๕ ยานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ของหน่วยงานอื่นๆที่มาสนับสนุนเกิดการขัดข้องกะทันหัน
- ๑.๖ สนาม ฮ.พระที่นั่ง ฮ.ที่นั่ง มีความไม่เหมาะสม
- ๑.๗ การประสานงานกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
- ๑.๘ จำนวนประชาชนเข้ารับเสด็จมีจำนวนมาก
- ๑.๙ จำนวนยอดอาหารไม่เพียงพอกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน กอร.ฯ
- ๑.๑๐ เต็นท์สำหรับจวดยศพระที่นั่ง มีความสูงไม่เพียงพอกับความสูงของรถพระที่นั่งที่เจ้าหน้าที่จัดมาถวาย
- ๑.๑๑ การติดเครื่องหมายหรือสติ๊กเกอร์ให้กับผู้ที่ผ่านการตรวจค้น หรือผ่านการตรวจจากเครื่องตรวจค้นโลหะที่เป็นสุภาพสตรี
- ๑.๑๒ การประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนถึงเรื่องความเหมาะสม ข้อห้ามของการรอเฝ้ารับเสด็จฯ
- ๑.๑๓ มีฝนตก หรือเกิดพายุลมแรง ก่อนวัน หรือเวลาเสด็จฯ กรณีกระชั้นชิดทำให้มีเวลาเตรียมการแก้ไข ความเสียหาย หรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นมีมาก

๒. เทคนิคและการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้อง

๒.๑ กรณีคำสั่ง ฎปภ.กปช.จต.มีความล่าช้า เนื่องจากมีการส่งกำหนดการล่าช้า กปช.จต.อาจจะอยู่ในช่วงดำเนินการ รอการลงนามจากผู้บังคับบัญชา หรืออื่นๆ ให้ติดต่อกับระดับเจ้าหน้าที่ และ หน.ยก.กปช.จต. เพื่อขอไฟล์มาดำเนินการเป็นการร่างคำสั่งรอไว้

๒.๒ การจัดส่งคำสั่ง ฎปภ.ฉก.นย.ตราด ให้จัด จนท.นำส่งคำสั่งให้สำนักราชเลขาฯ ในพระองค์นั้นๆ ตามกำหนด อย่างน้อย ๕ วันทำการ แต่หากมีกรณีล่าช้า หรือขัดข้อง อันเนื่องมาจาก การทำไม่ทัน ในกรณีใดๆ ก็แล้วแต่ให้ ดำเนินการและจัดการส่งให้โดยเร็วที่สุด หรืออาจจะจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่วนหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและตราด ให้จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการโดยรวดเร็ว

๒.๓ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงที่หมายการเสด็จฯ หรือเลื่อนวันเวลาการเสด็จ กอร.ประจำพื้นที่ จะต้องแจ้งให้ ผอ.กอร.ฎปภ.ประจำพื้นที่นั้นๆทันที และรอฟังคำสั่งการปฏิบัติ และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว

๒.๔ สนาม ฮ.พระที่นั่ง จะต้องตรวจดูความเรียบร้อยอยู่เสมอ กรณีเป็นสนาม ฮ.ชั่วคราวจะต้องตรวจดูทิศทางลง กิ่งไม้ ต้นไม้ที่กีดขวาง ถ้าหากมีสิ่งกีดขวาง ถ้าไม่มีหน่วยใดดำเนินการจะต้องดำเนินการเองให้เสร็จสิ้นก่อนถึงเวลาเสด็จฯ ตลอดจนสภาพพื้นดิน และอุปกรณ์ในการทำเครื่องหมายหรือหมายแนว ห้ามใช้วัสดุที่เป็นอันตราย เช่น หินแกรนิต ปูนขาว ที่มีจำนวนมากทำให้มีฝุ่นฟุ้งกระจาย

๒.๕ ต้องมีการประสานการขอรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดตั้ง กอร.ฯ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เต็นท์ ฯลฯ (สามารถดูได้จากคำสั่งแบ่งมอบงานของจังหวัด) เนื่องจากจะมีหน่วยงานอื่น ขอรับการสนับสนุนเช่นเดียวกัน

๒.๖ ต้องจัดเตรียมยานพาหนะที่มีสภาพดีที่สุดของหน่วยไว้ในกรณีฉุกเฉิน เช่น รถยนต์ของจังหวัดที่ใช้ในการขนส่งสัมภาระ ขัดข้องกะทันหัน

๒.๗ กรณีจำนวนประชาชนในพื้นที่มาเผื่อรับเสด็จฯ มีจำนวนมากกว่าที่ทางจังหวัดคาดการณ์หรือให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดมา ต้องจัดกำลังพลจาก กอ.รมน. มาช่วยจัดระเบียบการผ่านจุด หรือเครื่องตรวจค้นโลหะ หรือวัตถุระเบิด โดยประสานกับเจ้าหน้าที่ให้มีการตรวจบุคคลให้เร็วกว่ากำหนดเวลา

๒.๘ จะต้องจัดหาเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้หญิง เช่น จนท.ตำรวจหญิง อส.หญิง ประจำอยู่ที่เครื่องตรวจโลหะทุกเครื่อง สำหรับการตรวจค้นสุภาพสตรี และติดเครื่องหมายหรือสติ๊กเกอร์บนเสื้อ

๒.๙ การจัด จนท.ล่ามภาษาท้องถิ่น(กัมพูชา) ประจำ กอ.รมน.

๓.๐ ยานพาหนะสำรอง หรือยานพาหนะใช้ในกรณีฉุกเฉิน ต้องเตรียมน้ำมันสำรอง และทดสอบเครื่องยนต์จนเกิดความมั่นใจ

๓.๑ กรณีการเสด็จที่เกี่ยวข้องกับทางน้ำ ต้องมีหน่วยปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น หน่วยทำลายใต้น้ำ ยานพาหนะพิเศษ

๓.๒ การเสด็จในพื้นที่ธูรกันดาร ต้องเตรียมยานพาหนะสำหรับกู้ซ่อมให้พร้อม

๓.๓ สภาพกำลังพลที่ปฏิบัติงานต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการพักผ่อนที่เพียงพอ

๓.๔ การจัดอาหาร(ข้าวกล่อง) ต้องพิจารณาอาหารที่บริโภคที่สด และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะทำให้ท้องเสีย เช่น น้ำพริกกะปิ ส้มตำปู เป็นต้น

๓.๕ การเปลี่ยนแปลงที่หมายเสด็จฯ หรือการเพิ่มเติมที่หมายเสด็จฯ หน่วยปฏิบัติจะต้องมีความพร้อมและมีความอ่อนตัวในการปฏิบัติ

๓.๖ ผบ.ชุดปฏิบัติต้องมีความมั่นใจ ที่จะสามารถควบคุมชุดปฏิบัติ โดยใช้การสื่อสารทุกชนิด เช่น ฝ้ายสัญญาณ ธง ฯลฯ

ภาคผนวก : ผนวก ก

ผนวก ก

พระราชบัญญัติ ,ระเบียบ ,หลักนิยม ,รพจ.ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการถวาย ความปลอดภัย

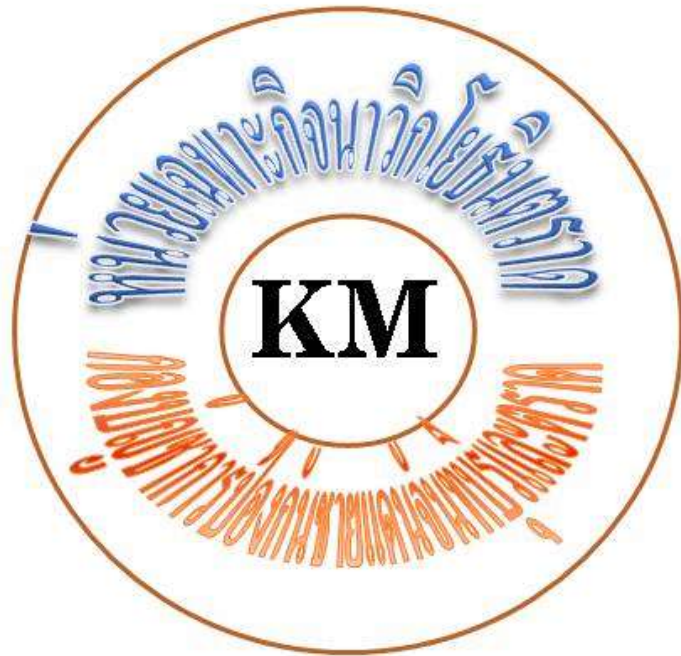
๑. พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ พระราชอาคันตุกะ พ.ศ.๒๕๔๙

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ พ.ศ.๒๕๔๖

๓. หลักนิยมการถวายความปลอดภัย กรมราชองครักษ์ พ.ศ.๒๕๕๒

๔. ระเบียบปฏิบัติประจำ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด/กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑ ส่วนแยก ๓ ที่ ๑/๒๕๔๗ ว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญของประเทศ

๕. รพจ.ทร.๔ ว่าด้วยเฝ้า รับ-ส่งเสด็จ และแนวทางในการถวายความปลอดภัย/การรักษาความปลอดภัย

ภาคผนวก : ผนวก ข

ผนวก ข แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

๑. แบบฟอร์มการส่งมอบพื้นที่ปลอดภัย
๒. แบบฟอร์มรายนามผู้เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ กอร.ประจำพื้นที่
๓. ตัวอย่างบัตรแสดงตนของผู้มาปฏิบัติหน้าที่ ฎปภ.
๔. ตัวอย่างผังการจัดภายในที่ตั้ง กอร.ฎปภ.

ผังการจัดภายใน กอร.ฯ

หมายเหตุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน กอร.ถปภ.ฯ

๑. ป้ายชื่อ กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่
๒. โต๊ะวางสิ่งของสำหรับตรวจสิ่งของ ,ของ จนท.ตร.สันติบาล
๓. โต๊ะสำหรับปฏิบัติงานสำหรับ จนท.ต่างๆ ประมาณ ๖ ตัว
๔. โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับ ผอ.กอร.ถปภ.กปช.จต.(ส่วนล่วงหน้า) และ ผอ.กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่
๕. โต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนายทหารประจำ กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่ฯ
๖. เก้าอี้นั่งสำหรับ ผู้ที่เข้าร่วมปฏิบัติงานใน กอร.ถปภ.ฯ ประมาณ ๒๐ ตัว

ตัวอย่างบัตร

กอร.ถปภ.กปช.จต.

กอร.ถปภ.ประจำพื้นที่ จก.นย.ตราด

ตัวอย่างใบส่งมอบพื้นที่

ที่ / ๒๕๕๗

กองร้อยทหารช่าง กองกำลังด้านจันทบุรี-ตราด
ค่ายตากสิน อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

วันที่ ๕ เดือน ก.พ. พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามที่มีคำสั่งให้ ร้อย.ช.กจต. จัดเจ้าหน้าที่ทำการตรวจค้นพื้นที่ เพื่อค้นหาวัตถุระเบิดและ
วัตถุต้องสงสัยที่อาจเป็นอันตราย บริเวณพื้นที่ ดังต่อไปนี้-

๑. อาคารผู้โดยสารท่าอากาศยานตราด และพื้นที่โดยรอบ
๒. บริเวณโดยรอบคานจอดรถคนโดยสารที่รับ
๓. ห้องสร้างส่วนพระองค์และบริเวณโดยรอบ
๔. เส้นทางภายในท่าอากาศยานตราด
๕. ....
๖. ....
๗. ....
๘. ....
๙. ....
๑๐. ....

ในการนี้ ร้อย.ช.กจต. ทำการตรวจค้นพื้นที่รับผิดชอบแล้ว โดยเริ่มดำเนินการตรวจค้นในวันที่ ๕ ก.พ. ๕๗
ตั้งแต่เวลา ๑๒๐๐ ถึง ๑๔๓๐ ขอยืนยันว่าไม่พบวัตถุระเบิดและวัตถุต้องสงสัยที่อาจเป็นอันตรายแต่อย่างใด
ดังนั้น ร้อย.ช.กจต. จึงขอส่งมอบพื้นที่ดังกล่าว เพื่อทำการ ปลูก.ฯ/รปลูก. ต่อไป

ผู้ส่งมอบ ร.ศ. [Signature]
(..... สิบพัน สองพัน .....)
ตำแหน่ง พ.น. รักษาราชการ
๕ / ก.พ. / ๕๗

ผู้รับมอบ ร.ศ.อ. น. ๑๓๐๖
(..... ชื่อว่า น. ๑๓๐๖ .....)
ตำแหน่ง รอง ผ.บ. สก. ทอ. ๖๖๖
๕ ก.พ. ๕๗

ผู้รับมอบ พ. ร. ๖๖๖
(..... ชื่อว่า น. ๖๖๖ / สก. ๖๖๖ .....)
ตำแหน่ง ผ.บ. พ. ๖๖๖
๕ / ก.พ. ๕๗

การตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด

กองพันทหารราบ

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด

การตั้งด่านตรวจจุดตรวจและจุดสกัด

กองพันทหารราบ

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด

กองกำลังป้องกันชายแดนจันทบุรีตราด ๒๕๕๗

คำนำ

การปฏิบัติงานในพื้นที่ รับผิดชอบหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด ในการวางกำลังป้องกันชายแดนทางบก โดยกองกำลังในพื้นที่และภูมิภาคสำคัญ ตลอดแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งทางบกทางทะเล ซึ่งมีการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชม. นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการ สนับสนุน ป้องกันและปราบปราม การกระทำใดๆ อันมีผลต่อความมั่นคง ซึ่งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับ การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง การขจัดเงื่อนไขต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภายใน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและปราบปราม การลักลอบค้ายาเสพติด ค้าอาวุธสงคราม การหลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ นอกจากนี้ยังพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง โดยจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ตามหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ในพื้นที่จังหวัดตราด รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดตราด ทั้งทางบกและทางทะเล ด้วยกิจที่กล่าวไปแล้วข้างต้นหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด จึงมีความจำเป็นต้อง สนับสนุนให้กำลังพลภายในหน่วย ได้เรียนรู้เพิ่มพูนทักษะในมาตรการในการปฏิบัติ ในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจจุดสกัด ได้อย่างถูกต้องทันกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Asean) เพื่อเป็นมาตรการในการปฏิบัติ จึงได้จัดเอกสารคู่มือการปฏิบัติในมาตรการในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจจุดสกัด เพื่อใช้ประกอบ การพัฒนาการปฏิบัติขอกำลังพลในหน่วยตลอดจนกำลังพลส่วนอื่นๆ ที่ความสนใจ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
บทที่ ๑ หลักการจัดตั้งจุดตรวจ	๓
บทที่ ๒ การปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ	๑๐
บทที่ ๓ การตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ	๒๑
บทที่ ๔ เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติจากผู้มีประสบการณ์	๓๔
ผนวก	๓๖
บรรณานุกรม	๓๙

บทที่ ๑

หลักการจัดตั้งจุดตรวจ

คำจำกัดความ

ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุม ผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถโดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน.แล้วแต่กรณี (พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ.2535)

จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและ จะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

การจัดตั้งจุดตรวจ โครงสร้างทางกายภาพของจุดตรวจและระดับการเตรียมการจะขึ้นอยู่กับว่าต้องการให้มีการสัญจรมากน้อยเพียงใดและในช่วงเวลาใดในเส้นทางนั้นๆ หากไม่ต้องพิจารณาถึงประเภทของจุดตรวจ จุดตรวจทุกแห่งก็จะมีลักษณะและโครงสร้างทั่วไปที่คล้ายกัน จุดตรวจโดยทั่วไปจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้.-

- สิ่งกีดขวาง (จำหล่อ)
- พื้นที่ตรวจค้น
- จุดเฝ้าตรวจเพื่อการระวังป้องกันและจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะ
- พื้นที่หยุดรอ

ในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจสิ่งกีดขวางเป็นสิ่งจำเป็นโดย การจัดตั้งจุดตรวจสามารถทำได้โดยการวางสิ่งกีดขวางสองอันให้เป็นแนวขนานกันขวางถนนไว้ (เว้นระยะห่างระหว่างกัน) สิ่งกีดขวางนี้จะต้องมีขนาดใหญ่และหนาพอที่จะป้องกันไม่ให้ยานพาหนะแล่นฝ่าไปได้ ระยะห่างระหว่างสิ่งกีดขวางจะขึ้นอยู่กับจำนวนของยานพาหนะที่ควบคุมไว้ในบริเวณพื้นที่ตรวจค้น ให้วางไม้กระดกไว้ตรงจุดกึ่งกลางระหว่างสิ่งกีดขวางสองอันเพื่อควบคุมการเคลื่อนที่จากพื้นที่ตรวจค้นไปยังสิ่งกีดขวางที่กำหนดไว้ให้เป็นทางออก พื้นที่ตรวจค้น ประเภทของการตรวจค้นจะเป็นปัจจัยที่กำหนดจำนวนยานพาหนะที่ต้องควบคุมไว้ในพื้นที่ตรวจค้น หากจำเป็น สามารถแยกพื้นที่ตรวจค้นเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้.-

- พื้นที่ตรวจค้นยานพาหนะ
- พื้นที่ตรวจค้นผู้หญิง
- พื้นที่ตรวจค้นบุคคลประเภทอื่นๆ ได้แก่ ผู้ต้องสงสัยและบุคคลอื่นๆ ที่ต้องควบคุมตัวไว้

เพื่อสอบสวน

การจัดเฉพาะกิจ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ณ จุดตรวจจะจัดกำลังเป็นชุดหรือส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้เพื่อให้กิจเฉพาะต่างๆ บรรลุผลสำเร็จ:

- ส่วนบังคับการ (บก.)
- ส่วนระวังป้องกัน
- ชุดตรวจค้น
- กำลังพลอื่นๆ

ในปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะ ต้องจัดตั้งจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะเพื่อวางตำแหน่งยานพาหนะ อาวุธสนับสนุน และวางกำลังพลเพื่อเฝ้าตรวจและคอยระวังป้องกันจุดตรวจ พื้นที่หยุดรอ จัดตั้งพื้นที่หยุดรอโดยเว้นระยะห่างไว้หลายร้อยเมตรก่อนถึงจุดตรวจเพื่อควบคุมการจราจร และเพื่อไม่ให้จุดตรวจเกิดความสับสนและมีความคับคั่งมากเกินไป

ส่วนบังคับการ (บก.) ส่วนบังคับการประกอบด้วย ผบ. มว. ,รอง ผบ. มว. หรือ ผบ.หมู่ที่ได้รับเลือกมา พลวิฑู และเจ้าหน้าที่พยาบาล

ส่วนระวังป้องกัน ส่วนระวังป้องกันประกอบด้วย ชุดระวังป้องกันและชุดเผชิญเหตุ

- ชุดระวังป้องกัน ณ จุดตรวจ จะวางตำแหน่งเฝ้าตรวจ และ/หรือวางตำแหน่งระวังป้องกันตามวงรอบ กำลังพลของส่วนระวังป้องกันจะคอยเฝ้าตรวจดูการปฏิบัติในพื้นที่ตรวจค้นอย่างต่อเนื่อง และคอยระวังป้องกันให้กับกำลังพลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจ นอกจากนี้ ยังคอยระวังป้องกันให้แก่ชุดยามคอยเหตุและพื้นที่หยุดรอ

- ชุดเผชิญเหตุ (QUICK REACTION FORCE-QRF) เป็นชุดที่ซ่อนพรางตัว จัดชุดโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันไม่ให้นายพาหนะเลี้ยวจุดตรวจ กำลังพลส่วนนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของส่วนระวังป้องกัน และสามารถตอบโต้การจู่โจมที่เกิดขึ้นบริเวณจุดตรวจหรือสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน และต้องเคลื่อนที่ไปยังจุดตรวจได้อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นกำลังสนับสนุนในสถานการณ์ที่จำเป็น ชุดเผชิญเหตุไม่ควรมีขนาดเล็กกว่าตอนลาดตระเวนโดยทั่วไป

ชุดตรวจค้น ชุดตรวจค้นประกอบด้วยกำลังพลสองถึงสามนาย มีหน้าที่ตรวจค้นยานพาหนะและตัวบุคคล โดยจะแบ่งหน้าที่กันทำงานตามส่วนต่างๆ คือ พลตรวจค้นและพลระวังป้องกันในระหว่างที่ทำการตรวจค้น กำลังพลอย่างน้อยหนึ่งนายของส่วนระวังป้องกัน จะต้องคอยตรวจการณ์หรือจับตาดูบุคคลหรือยานพาหนะที่กำลังถูกตรวจค้นอยู่ตลอดเวลา ชุดประจำช่องทางจะควบคุมทางเข้า-ออก ของจุดตรวจและพื้นที่หยุดรอ คอยควบคุมสายการจราจรผ่านจุดตรวจ รวมทั้งการเคลื่อนที่จากทางเข้าไปยังพื้นที่ตรวจค้น และจากพื้นที่ตรวจค้นไปยังทางออก:

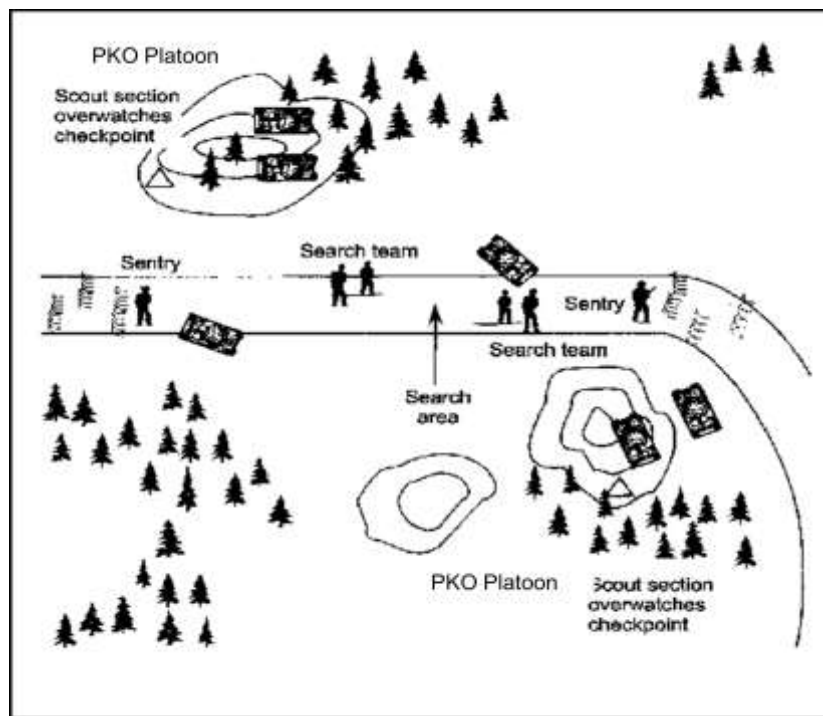
กำลังพลส่วนอื่นๆ กำลังพลส่วนอื่นๆ อาจจะประกอบด้วยนายทหารฝ่ายกิจการพลเรือน นายทหารติดต่อ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ล่าม เจ้าหน้าที่ตรวจค้นผู้หญิง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกมาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุดตรวจแบบเร่งด่วน

จุดตรวจแบบเร่งด่วนนั้นจัดตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้ผู้ถูกตรวจค้นรู้ตัว โดยจัดตั้งในพื้นที่ที่ผู้สัญจรผ่านเข้ามามองไม่เห็นจนกว่าจะเข้ามาในระยะใกล้และไม่สามารถถอยกลับหรือหลบหนีไปได้โดยที่เจ้าหน้าที่มองไม่เห็น พื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งจุดตรวจแบบเร่งด่วนได้มีดังต่อไปนี้:

- อุโมงค์และท่อขนาดใหญ่
- สะพาน
- ช่องทางแคบหรือช่องเขา
- บริเวณพื้นที่ถัดจากโค้งหักมุม
- ทางแยกตรงทางหลวง
- ภูมิประเทศสำคัญตรงทางหลวง
- พื้นที่ลาดอีกด้านของเนินเขา(ลาดหลังเนิน)
- พื้นที่อื่นๆ ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล

จุดตรวจแบบเร่งด่วนมีผังโครงสร้างพื้นฐานคล้ายกับจุดตรวจแบบถาวร อย่างไรก็ตามเนื่องจากจุดตรวจแบบเร่งด่วนเป็นการจัดตั้งแบบชั่วคราวและเปลี่ยนพื้นที่ไปเรื่อยๆ ดังนั้น หมวดหรือตอนที่จัดตั้งจุดตรวจจะต้องนำวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดตั้งจุดตรวจไปกับหน่วยของตนด้วย หมวดหรือตอนที่ปฏิบัติหน้าที่สามารถใช้อาณัติของหน่วยประกอบกับลวดหนามหีบเพลงจัดวางเป็นเครื่องกีดขวาง โดยจัดวางยานยนต์ปิดกั้นถนนหรือเส้นทางบางส่วน (ดูภาพประกอบ)พื้นที่ตรวจค้นจะอยู่ระหว่างยานยนต์ที่ใช้เป็นเครื่องกีดขวาง ตำแหน่งของจะอยู่ตรงส่วนท้ายทั้งสองฝั่งของจุดตรวจและคุ้มกันด้วยอาวุธอัตโนมัติซึ่งอาจติดตั้งอยู่กับที่หรือไม่ก็ได้ วางกำลังชุดตอบโต้ที่ซ่อนพรางตัวอยู่ใกล้บริเวณจุดตรวจ

ข้อพิจารณาอื่นๆ ในการตั้งจุดตรวจ

ป้าย ต้องจัดทำป้ายที่ย้ายที่ได้เขียนด้วยภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ ควรมีป้ายที่ระบุให้รถจำกัดความเร็วเมื่อเคลื่อนที่เข้ามา ป้ายระบุพื้นที่ตรวจค้น พื้นที่ตรวจค้นบุรุษและสตรี และป้ายที่ระบุตำแหน่งให้คนลงจากยานพาหนะ

การสื่อสาร ต้องจัดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างจุดตรวจหรือจุดปิดกั้นถนนกับบก. หน่วยเหนือ ใช้วิทยุ FM และโทรศัพท์เพื่อติดต่อสื่อสารภายในจุดตรวจและระหว่างจุดตรวจกับจุดเฝ้าตรวจ ชุดตอบโต้ ส่วนบังคับการของจุดตรวจ และชุดยามคอยเหตุ นอกจากนี้ กำลังพล ณ จุดตรวจต้องวางแผนเกี่ยวกับทางเลือกหรือวิธีการอื่นๆ ของการติดต่อสื่อสาร เช่นการใช้พลุสัญญาณ ธง สัญญาณมือและแขน หรือรหัส

เครื่องให้แสงและเครื่องตรวจการณ์เวลากลางคืน แสงสว่างที่เพียงพอสำหรับเครื่องกีดขวาง พื้นที่ตรวจค้น และพื้นที่โดยรอบเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติการในเวลากลางคืน ชุดตอบโต้และชุดเฝ้าตรวจอาจใช้เครื่องตรวจการณ์เวลากลางคืน (NIGHT OBSERVATION DEVICES-NODS) เพื่อตรวจการณ์พื้นที่รอบจุดตรวจ อย่างไรก็ตาม จะต้องพิจารณาด้วยว่า แสงไฟสีขาวจะมีผลกระทบต่อการใช้งานอุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่

เครื่องกีดขวาง ควรจัดวางขวางถนนไว้และวางรอบๆ พื้นที่ตรวจค้น เครื่องกีดขวางอาจเป็นถังน้ำมันที่มีคอนกรีตหรือทรายบรรจุภายใน จำหล่อลวดหนามควรทำเครื่องหมายให้มองเห็นได้ชัดเจน รถบัสที่จอดข้างถนน ต้นไม้ที่ล้มหรือโค่นลงมา รถที่เสียแล้วหรือวัตถุอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ได้ที่แข็งแรงและมีขนาดใหญ่พอที่จะป้องกันการขับฝ่าหรืออ้อมผ่านเข้ามาได้ อาจสร้างสนามทุ่นระเบิดแบบเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็ทุ่นระเบิดปลอมหรือจริงเพื่อเสริมเครื่องกีดขวางให้แข็งแรงยิ่งขึ้น

อาวุธ ต้องมีอำนาจการยิงที่เพียงพอเพื่อสามารถตอบโต้การโจมตีหรือเพื่อสกัดกั้นยานพาหนะที่พยายามหลบหนีหรือแล่นเข้าชนจุดตรวจ อาวุธสนับสนุนของหน่วยจะต้องบรรจุกระสุนให้พร้อมและจัดวางอาวุธเตรียมพร้อมใช้ไวเสมอ

ภาษา กำลังทหารที่คุ้นเคยกับภาษาท้องถิ่นอื่นๆ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจหรือการปิดกั้นถนน หากไม่มี ทหารจะต้องเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นที่เป็นวลีหรือประโยคง่ายๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยการจัดทำเป็นแผ่นอ้างอิง เช่น บัตรคำหรือวลีต่างๆ ที่สำคัญ ที่อาจจะหาได้จากหน่วยกิจการพลเรือน หน่วยแปลเอกสาร เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น หรือนายทหารติดต่อโดยควรเตรียมการด้านนี้ทันทีที่ได้รับภารกิจ

ยุทโธปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนภารกิจการจัดตั้งจุดตรวจ

ทั่วไป	ปิดกั้นถนน/จุดตรวจ	ตรวจค้น
<p>ปืนยิงพลุสัญญาณ ปืนปราบจลาจล เครื่องยิงแก๊สน้ำตา ไฟฉายแบบมือถือ หมวกเหล็กที่ใช้ในปฏิบัติการ ปราบจลาจล กระบอง เสื้อเกราะ กล้องโทรทรรศน์พร้อมขาตั้ง กล้องส่องทางไกล เครื่องอินฟาเรด ลำโพง ถังดับเพลิง กล้องถ่ายรูปพร้อมแฟลชพร้อม ขาตั้ง เลนส์กล้องโทรทรรศน์ ฟิลเตอร์สำหรับกล้องถ่ายรูป กล้องถ่ายรูปชั่วคราว นกหวีด วิทยุมือถือ (สำหรับใช้ในเขต เมือง)</p>	<p>คอมไฟหรือหลอดไฟแบบเคลื่อนที่ได้ ไฟสำหรับทำเครื่องหมาย กรวยสำหรับทำเครื่องหมาย บนถนน ป้ายจราจร ซองสำหรับใส่เครื่องVISOR โซ่ติดยางรถ (TIRE PUNCTURE CHAIN) ลูกศรบอกทิศทาง สิ่งกีดขวางน้ำหนักเบา กระจก</p>	<p>บันได ไฟฉาย เสียม/พลั่ว ชะแลงคอห่าน (WRECKING BARS) เครื่องมือต่างๆ เช่น หลอดไฟ เรื่องแสง ค้อน คีม ไขควง เชือก แม่เหล็ก กระจก ขวาน เครื่องหมายทุ่นระเบิด หมวกเหล็ก เทปขาว เครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิด เครื่องป้องกันตา สายวัด เครื่องมือตัดลวด ลิ้ว มีด เลื่อย เครื่องมือสำหรับหาชุดทุ่นระเบิด สายรัดนิรภัย</p>

ข้อพิจารณาในการวางแผน

ในการวางแผนภารกิจการจัดตั้งจุดตรวจ ผบ.หมวด จะต้องทำตามข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้.-
 ตรวจสอบให้แน่ใจว่าจุดตรวจถูกออกแบบและวางโครงสร้างให้มีการกำบังซ่อนพรางกำลัง
 พลให้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่
 วางตำแหน่งอาวุธสนับสนุนเพื่อคุ้มกันกำลังพลในระหว่างปฏิบัติหน้าที่
 ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการวางแผนการส่งกำลังเพิ่มเติมและการตอบโต้การโจมตีและมีการ
 ชักซ้อม
 ตรวจสอบว่ากำลังพลที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจรับทราบและเข้าใจกฎการใช้กำลังอย่าง
 ชัดเจน
 วางแผนการปฏิบัติการเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ณ จุดตรวจ
 ประสานงานด้านการส่งกำลังบำรุง
 ประสานการปฏิบัติการช่วยเหลือด้านการปฐมพยาบาลและการส่งกลับสายแพทย์

แผนเผชิญเหตุ

ผบ.หมวด จะต้องกำหนดยุทธวิธีและกระบวนการในการตอบรับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจ
 เกิดขึ้นเช่น อาจมีคนเดินเท้าและยานพาหนะจำนวนมากผ่านเข้ามาในจุดตรวจ ความแออัดคับคั่งเกิดจาก
 นิสัยการขับขี้อย่างไร้ระเบียบวินัยของคนในพื้นที่และอาจเกิดจากการขาดแคลนกำลังพลที่พูดภาษาท้องถิ่น
 ได้

ผู้ก่อความไม่สงบอาจใช้ประโยชน์จากความสับสนเพื่อลักลอบขนอาวุธและวัตถุระเบิดผ่าน
 จุดตรวจ กำลังพลที่จุดตรวจจึงต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากความรุนแรง

ผบ.หมวด จะต้องวางแผนและกำหนดแผนเผชิญเหตุในระหว่างการจัดกำลังพลเพื่อไป
 ปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจ กฎการใช้กำลังต้องมีความชัดเจนและยืดหยุ่นพอที่จะตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่
 รวดเร็วตามสถานการณ์ใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น สไลด์หน้าต่อไปจะเป็นรายการตัวอย่างสถานการณ์ที่อาจต้อง
 เผชิญในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจ พร้อมวิธีการตอบรับสถานการณ์ที่สามารถทำได้

สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ ณ จุดตรวจ

สถานการณ์	การตอบรับสถานการณ์ที่สามารถทำได้
<p>การกระทำที่เบี่ยงเบนความสนใจเพื่อคุ้มกันให้คนในกลุ่มของตนหลบหนีหรือรีบเคลื่อนที่ฝ่าจุดตรวจออกไป เช่น:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- การโจมตีด้วยพลซุ่มยิง -- รถพยาบาลแล่นเข้าไปยังจุดตรวจพร้อมเปิดไซเรนเสียงดัง -- การต่อสู้หรือก่อการจลาจลใกล้จุดตรวจ 	<p>ปิดจุดตรวจ รีบวางเครื่องกีดขวางเพื่อสกัดกั้นและยับยั้งทั้งยานพาหนะและคนเดินเท้าไม่ให้เข้าหรือออกจากบริเวณจุดตรวจ</p> <p>ใช้ชุดเผชิญเหตุเข้ารับมือกับสถานการณ์นอกจุดตรวจเพื่อที่กำลังพลในจุดตรวจจะได้ไม่ต้องทิ้งจุดตรวจไปรักษาความสงบ รายงาน บก. หน่วยเหนือ</p>
การซุ่มยิง	<p>หาที่กำบัง</p> <p>ใช้คว้นเป็นฉากกำบัง</p> <p>คุ้มกันผู้บาดเจ็บ</p> <p>หาตำแหน่งซุ่มยิง</p> <p>รายงาน</p> <p>ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง</p>
การขว้างวัตถุ	<p>รักษาระยะห่าง</p> <p>คุ้มกันตนเองและคนอื่นๆ</p> <p>ห้ามขว้างวัตถุกลับไป</p> <p>รายงาน</p> <p>ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง</p>
อันตรายที่เกิดขึ้นฉุกเฉิน	<p>คุ้มกันตนเองและคนอื่นๆ</p> <p>ใช้กำลังตามกฎหมายใช้กำลัง</p> <p>รายงาน</p>
ผู้บาดเจ็บที่เป็นพลเรือน	<p>ทำการปฐมพยาบาล</p> <p>รายงาน และร้องขอการส่งกลับสายแพทย์</p>
การขับรถผ่านเข้ามายิง	<p>หาที่กำบัง</p> <p>รายงาน</p> <p>ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง</p>

บทที่ ๒

การปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ

วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ

๑. ควบคุมการเคลื่อนไหวตามเส้นทางที่กำหนด
๒. ดำรงการสังเกตการณ์และตรวจตราความเคลื่อนไหวบนท้องถนนอย่างต่อเนื่อง
๓. จับกุมผู้ต้องสงสัย
๔. ป้องกันการลักลอบขนส่งลำเลียงวัตถุหรือสิ่งของที่มีการควบคุม
๕. ป้องกันการแทรกซึมเข้าของพลเรือนหรือกองกำลังทหารที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่ควบคุม
๖. ตรวจค้นยานพาหนะและตัวบุคคลเพื่อค้นหาอาวุธ ระเบิด และวัตถุระเบิด
๗. ตรวจสอบให้แน่ใจว่า พลเรือนและกำลังทหารใช้เส้นทางต่างๆ ในการสัญจรอย่างเหมาะสม

ข้อพิจารณาในการปฏิบัติ

๑. หัวหน้าตรวจดูให้แน่ใจว่ามีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งจุดตรวจ:
๒. ยานพาหนะสำหรับขนย้ายกำลังพลและสิ่งอุปกรณ์ อย่างน้อย 2 คัน
๓. ป้ายเตือนเพื่อแจ้งว่าข้างหน้ามีจุดตรวจ
๔. อุปกรณ์ที่จะทำเป็นเครื่องกีดขวาง
๕. เครื่องมือช่วยในการตรวจค้น: กระจก, ไฟฉาย, สุนัขทหาร ฯลฯ
๖. บรรยายสรุปให้กำลังพลทราบเกี่ยวกับเป้าหมายและข้อจำกัดของภารกิจ
๗. หน่วยทำการซักซ้อมก่อนปฏิบัติจริง
๘. ข้อจำกัดเฉพาะในการใช้กำลังที่ทำให้ถึงแก่ชีวิต เพื่อหยุดยานพาหนะที่พุ่งเข้ามา หรือคนเดินเท้าที่หลบหนี
๙. เจ้าหน้าที่และวิธีที่ใช้ในการตรวจค้นยานพาหนะและบุคคล
๑๐. วิธีในการหยุดยานพาหนะ และการซักถาม และ/หรือการตรวจค้น
๑๑. เจ้าหน้าที่และเทคนิคสำหรับการควบคุมตัวพลเรือน

การเข้าที่ตั้งจุดตรวจ

๑. ระหว่างการเดินทาง ชุดจะทำการลาดตระเวนรอบๆ บริเวณที่เลือกตั้งจุดตรวจ
  - ๑.๑ ระบุเส้นทางที่อาจใช้หลังจากรู้ว่าจุดตรวจ
  - ๑.๒ ครอบครองภูมิประเทศซึ่งกำลังฝ่ายเข้าศึกอาจใช้เพื่อปฏิบัติต่อจุดตรวจ
  - ๑.๓ ให้คำนึงถึง : ฝ่ายตรงข้าม, สิ่งกีดขวาง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุ่งระเบิด)
๒. เมื่อมาถึงที่ตั้งจุดตรวจ หน่วยต้องตั้งจุดตรวจให้เสร็จภายใน 15 นาที
  - ๒.๑ ชุดระวังป้องกันประจำตำแหน่ง 50-100 เมตรจากจุดตรวจ ทั้งสองทิศทาง
  - ๒.๒ วางยามคอยเหตุและติดป้ายเตือน
  - ๒.๓ จอดยานพาหนะกั้นการจราจรให้เหลือเลนเดียว ตั้งเครื่องกีดขวาง (ถ้าใช้)
  - ๒.๔ ชุดตรวจค้นเตรียมยุทธภัณฑ์พิเศษ หากจำเป็น
๓. หัวหน้าแจ้งให้หน่วยเหนือทราบเมื่อพร้อมเริ่มปฏิบัติการแล้ว
๔. ผบ.หมวด ทำการลาดตระเวนเพื่อกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมในการตั้งจุดตรวจ หรือเพื่อตรวจสอบลักษณะของพื้นที่หากหน่วยเหนือกำหนดสถานที่ที่จะใช้ตั้งจุดตรวจมาให้แล้ว ซึ่ง หขส.ในการลาดตระเวน ประกอบด้วย:
  - เส้นทางที่นำไปสู่จุดตรวจและเส้นทางรอบๆ จุดตรวจ
  - ลักษณะภูมิประเทศบริเวณจุดตรวจและบริเวณโดยรอบ
  - ขนาดของพื้นที่ที่เหมาะสมกับขอบเขตของการตั้งจุดตรวจ
  - ระยะห่างระหว่างจุดตรวจกับเขตกันชน, แนวหยุดยิง, พื้นที่แบ่งแยก, ชนกลุ่มน้อยหรือพรมแดนของฝ่ายใด เขตศาสนา หรือบริเวณอื่นๆ ที่อาจเป็น “พื้นที่อันตราย”
  - การมีไฟฟ้า การสื่อสารทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่พลเรือน, น้ำ, น้ำเสีย และที่ทิ้งขยะ
  - ความสามารถในการสื่อสารกับหน่วยเหนือด้วยวิทยุ
  - การสื่อสารกับคนท้องถิ่นเพื่อแจ้งให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องตั้งจุดตรวจ
 เป้าหมายและผลกระทบต่อการค้าเนินชีวิตของพวกเขา
๕. ผบ.มว.จัดกำลังเพื่อให้แน่ใจว่าจะบรรลุภารกิจตามเวลาที่ต้องการ
๖. ผบ.มว.วิเคราะห์ภารกิจและจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงาน
๗. ชุดระวังป้องกันทำการระวังป้องกันพื้นที่ก่อนที่กำลังส่วนใหญ่จะมาถึง

ระยะเริ่มต้นในการตั้งจุดตรวจ

เมื่อมาถึง เริ่มงานทันทีโดยเป็นไปตามลำดับความเร่งด่วนของงานที่ได้กำหนดไว้

๑. วางเครื่องกีดขวางการจราจรให้ตั้งฉากกับถนนเพื่อลดความเร็วของรถ
๒. สร้างที่มั่นป้องกันและตั้งรับ
๓. สร้างเขตตรวจค้นยานพาหนะ ทำกองดินไหล่ทางเพื่อป้องกันอันตรายจากการระเบิดรถ
๔. สร้างคานกั้น ประตูเลื่อน หรือเครื่องกีดขวางอื่นๆ เพื่อปิดกั้นถนน
๕. ตั้งแนวกั้นหรือเครื่องกีดขวางอื่นๆ เพื่อบังคับให้คนเดินเท้าเข้าสู่จุดตรวจ และเพื่อ

ป้องกันการโจมตีจากคนเดินเท้า

๖. กั้นถนนหรือทางอ้อมอื่น และติดป้าย หรือคอยสังเกตการณ์
๗. กำหนดพื้นที่สกัดกั้นและแยกพื้นที่ควบคุมตัว
๘. กำหนดพื้นที่ตรวจค้นบุคคลผู้ชายและผู้หญิงโดย ให้มีบริเวณที่แยกต่างหากสำหรับ

ตรวจค้นผู้หญิง

๙. สร้างที่บังคับการและสถานีช่วยเหลือ ติดตั้งการสื่อสารแบบสายทุกจุด
๑๐. กำหนดพื้นที่สำหรับเป็นที่พักทหาร
๑๑. ติดตั้งอุปกรณ์ส่องสว่างโดยใช้แหล่งพลังงาน 2 แหล่ง ต้องแน่ใจว่ามีการส่องสว่างที่ตีให้คนเดินทางมองเห็นเครื่องกีดขวาง ป้ายสัญญาณ และแผงกั้นโดยไม่ส่องสว่าง ส่วนระวางป้องกันและกำลังพลอื่นๆ ที่ประจำอยู่ที่จุดตรวจ

๑๒. ติดป้ายต่อไปนี้เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นในทุกพื้นที่ที่กำหนด:

- เตือน เตรียมหยุด (25-50 เมตร จากยามคอยเหตุและจำหล่อ)
- จุดตรวจ เตรียมหยุด เตรียมบัตรประชาชนให้พร้อม ฯลฯ (ที่จำหล่อ)
- ป้ายเตือนของผิดกฎหมาย
- หยุด กรุณาปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่
- บริเวณตรวจค้นยานพาหนะ
- คนขับและผู้โดยสารลงจากรถ เปิดประตูและฝาปิด (ฝาครอบ, ฝาครอบเครื่องยนต์, ที่เก็บของท้ายรถ), (ที่บริเวณตรวจค้นยานพาหนะ)
- บริเวณตรวจค้นบุคคล
- ที่ปฐมพยาบาล
- บริเวณควบคุมตัว
- ทำทางเดินสำหรับคนเดินเท้าและจุดตรวจย่อยภายในเขตของจุดตรวจ โดยไม่รบกวน

การตรวจค้นยานพาหนะ

๑๓. ทำการซักซ้อมกับรถและคนเดินเท้าจริงเพื่อให้แน่ใจว่าการสร้างสถานที่ทำได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการตั้งจุดตรวจ

๑๔. ทดสอบการสื่อสารกับหน่วยเหนือ วางสายดินหรือทดสอบ

๑๕. วางแผนและปรับปรุงสิ่งต่างๆ ตลอดเวลา

- ป้อมยามถาวรในบริเวณที่กั้นถนน
- ปรับปรุงการก่อสร้างที่บังคับการ ที่ปฐมพยาบาล และที่พักทหาร
- ปรับปรุงห้องน้ำ

การปฏิบัติ ณ จุดตรวจ

๑. ผบ.หมวด ทำการลาดตระเวนและประสานการปฏิบัติกับหน่วยข้างเคียงที่อยู่ในระยะติดต่อกัน
๒. ประเมินความต้องการยุทธภัณฑ์เพิ่มเติม
๓. ประเมินคุณภาพของแสงกันและมาตรการป้องกัน
๔. รับผิดชอบรายงานจำนวนที่มั่นที่มีการวางอาวุธและที่ตรวจการณ์ที่จะให้กำลังพลเข้าประจำตำแหน่ง
๕. ประเมินว่ามีเจ้าหน้าที่ที่จะทำการตรวจค้นผู้หญิงหรือไม่ และกำหนดมาตรการในการตรวจค้นผู้หญิง
๖. ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย
๗. ผบ.หมวด บรรยายสรุปแก่กำลังพลและจัดกำลังเฉพาะกิจเพื่อบรรลุภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
๘. ผบ.หมวด ประสานเพื่อร้องขอสิ่งอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการปรับปรุงจุดตรวจ
๙. หน่วยทำการผลัดเปลี่ยนหน่วย
  - ผบ.ชุดหรือตัวแทนที่ได้รับมอบหมายในการรับให้แจ้งกับกำลังพลว่าได้รับ:
  - สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งอุปกรณ์ถาวร
  - สป.5
  - บรรยายสรุปแก่กำลังพลของหน่วยที่กำลังจะผลัดเปลี่ยนเข้ามา เกี่ยวกับหน้าที่เฉพาะ
  - ทำการซักซ้อมระเบียบปฏิบัติในการหยุดและการตรวจค้นในจุดตรวจ ภายใต้การระวังป้องกันของหน่วยที่ถูกผลัดเปลี่ยน
๑๐. เริ่มปฏิบัติการจุดตรวจ
  - กำหนดการผลัดเปลี่ยนเวร
  - ตรวจสอบความพร้อมของเวรก่อนเข้าทำหน้าที่
  - ตรวจสอบรูปแบบและยุทธภัณฑ์ว่าเหมาะสมหรือไม่
  - ทบทวนกฎการใช้กำลังตามกฎหมายการปะทะ (ROE) และ รปจ.จุดตรวจ
๑๑. การปฏิบัติของจุดตรวจ
  - ยานพาหนะเข้ามา ชุดระวังป้องกันรายงาน
  - ยามคอยเหตุที่แสงกันเคลื่อนที่เข้าประจำตำแหน่งเพื่อหยุดยานพาหนะ
  - ยามคอยเหตุที่แสงกันปล่อยให้รถผ่านเข้าไปในจุดตรวจเพื่อได้รับสัญญาณจากนายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (NCOIC) ประจำจุดตรวจ แต่ครั้งยามคอยเหตุจะปล่อยให้รถเข้าไปในจุดตรวจแค่คันเดียวเท่านั้น
  - NCOIC หรือทหารยามที่ได้รับมอบหมายถามจุดประสงค์การเดินทางของยานพาหนะ ขอเอกสารสำคัญ (บัตรประจำตัว ทะเบียนรถ และเอกสารอนุญาต ฯลฯ)
  - ผู้ตรวจค้นจะได้รับการคุ้มกันจากพลระวังป้องกัน ยามรักษาการณ์อีกคนจะมองดูภายในตัวรถเพื่อหาสิ่งต้องสงสัย หรือดูว่าคนที่อยู่ในรถพยายามซ่อนอะไรหรือไม่
  - NCOIC หรือ ทหารยามที่ได้รับมอบหมาย อนุญาตให้รถผ่านไป

๑๒. หน่วยทำการหยุดและตรวจค้นยานพาหนะ

๑๒.๑ ทำขั้นตอนตามข้อ ๑๑ ข้าง

๑๒.๒ NCOIC หรือทหารยามที่ได้รับมอบหมาย สั่งให้รถเข้าสู่บริเวณตรวจค้น

๑๒.๓ ชุดตรวจค้นเริ่มการตรวจค้น:

- คนที่อยู่ในรถ (ยกเว้นคนขับ) เข้าไปบริเวณที่ตรวจค้นบุคคล
- สั่งให้คนขับยื่นเอกสารให้ NCOIC ตรวจ
- ขอให้คนขับเปิดประตูทุกบาน ท้ายรถและกระโปรงรถ รวมทั้งส่วนอื่นๆ ของรถ
- ให้คนขับอยู่ข้างๆ เพื่อสังเกตการตรวจค้นรถ โดยมีพลระวังป้องกันคอยคุ้มกัน
- ผู้ตรวจค้น (มีปืนพกเป็นอาวุธ) ใช้กระจกและไฟฉายตรวจสอบช่วงล่างของรถ

ตรวจหาสายไฟใหม่ๆ และท่อที่มีการปิดหรือพันแปลกๆ

- ผู้ตรวจค้นตรวจค้นภายในตัวรถ

๑๓. การตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะพบของผิดกฎหมายหรือวัตถุต้องห้าม

- ผู้ตรวจค้นประกาศการพบสิ่งของดังกล่าว
- นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (NCOIC) แจ้งให้บุคคลทราบว่าเขาจะถูกควบคุมตัวเพื่อซักถาม และเจ้าหน้าที่จะยึดวัตถุต้องห้ามเอาไว้

- จัดกำลังพลคุมตัวผู้ถูกควบคุมตัวไปที่บริเวณควบคุมตัวจนกว่าสารวัตรทหารหรือตำรวจพลเรือนจะมาถึง (ดูกิจ การควบคุมตัวพลเรือน)

- เลื่อนรถออกจากบริเวณที่ตรวจค้นและจุดตรวจ แต่ให้อยู่ในที่ที่สามารถมองเห็นได้

๑๔. การตอบโต้ต่อยานพาหนะที่พยายามฝ่าจุดตรวจ

- ยามคอยเหตุคอยระวังการเข้ามาของยานพาหนะที่มีคนขับนั่งอยู่เพียงคนเดียว
- เมื่อตะโกนบอกให้หยุดแต่คนขับไม่ยอมหยุดรถ ยามคอยเหตุต้องเตือนให้กำลังพลประจำจุดตรวจทราบว่าคนขับพยายามขับรถฝ่าจุดตรวจ

- ส่วนระวังป้องกันของจุดตรวจเข้าประจำตำแหน่งป้องกัน เตรียมยิงเตือน นัดแรกยิงลงที่พื้นด้านหน้าของรถ นัดต่อไปยิงเข้าที่ไฟหน้ารถหรือห้องเครื่อง กระสุน ๓ นัดแรกที่บรรจุและยิงควรเป็นกระสุนส่องแสง

- ถ้ารถไม่หยุด หรือทำท่าจะฝ่าเครื่องกีดขวางไปได้ ผบ. จะสั่งให้ใช้อาวุธต่อสู้ยานยนต์ (เครื่องยิงลูกระเบิดอัตโนมัติ หรือ อาวุธต่อสู้รถถังขนาดเบา) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อหยุดรถโดยไม่ทำอันตรายคนขับ บางครั้งอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะทำให้คนขับได้รับบาดเจ็บ แต่การปกป้องกำลังพลประจำจุดตรวจเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

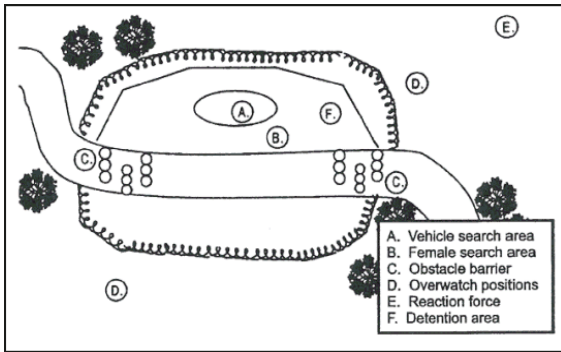
- ผบ.ชุด สั่งให้คนขับหรือคนที่อยู่ในรถลงมาและออกห่างจากตัวรถ หากคนขับได้รับบาดเจ็บและไม่สามารถทำตามได้ ผบ. จะให้กำลังพลทุกนายอยู่ในที่คุ้มกันก่อนอย่างน้อย ๑๕ นาที เพื่อว่ามีวัตุระเบิดที่ทำงานซ้ำ

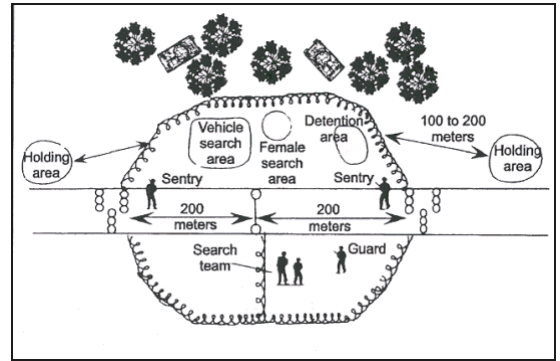
จุดตรวจตั้งขึ้นเพื่อตรวจตราและควบคุมการจราจร หน่วยต้องสร้างหรือตั้งจุดตรวจในบริเวณที่กำหนด ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการทั้งสำหรับจุดตรวจเร่งด่วนและจุดตรวจประณีต โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ จุดตรวจตั้งขึ้นในบริเวณและเวลาที่กำหนด โดยต้องสามารถควบคุมการจราจรทั้งคนเดินเท้าและยานพาหนะได้ สามารถเปลี่ยนเป็นเครื่องปิดกั้นถนนที่มีประสิทธิภาพ และต้องไม่สามารถผ่านไปโดยง่าย หรือปล่อยให้รถที่วิ่งมาด้วยความเร็วผ่านไป จุดตรวจจะปล่อยให้บุคคลและอุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตจึงจะผ่านได้ แต่จะควบคุมบุคคลและสิ่งของที่ไม่ได้รับอนุญาต

การจัดตั้งจุดตรวจแบบถาวร

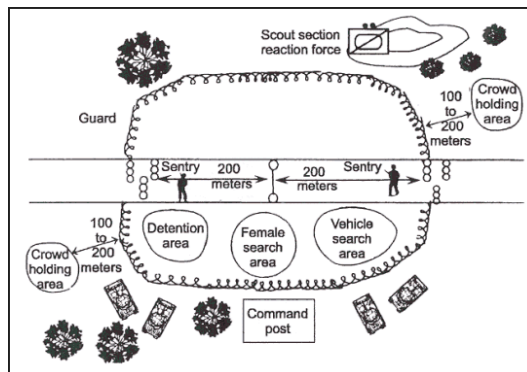
จุดตรวจแบบถาวรคือจุดตรวจที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่เมืองหรือในพื้นที่โล่งกว้างตามท้องที่ต่างๆ โดยปกติมักจะจัดตั้งตามถนนสายหลัก (ภาพ 1) การจัดตั้งจุดตรวจแบบถาวรทำขึ้นเพื่อควบคุมการจราจรทั้งแบบคับคั่งและแบบเบาบาง ขึ้นอยู่กับว่าต้องการให้มีการสัญจรในระดับใดในเส้นทางนั้น กำลังเจ้าหน้าที่ระดับหมู่สามารถจัดตั้งจุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง (ภาพ 2) และกำลังเจ้าหน้าที่ระดับหมวดจะสามารถจัดตั้งจุดตรวจได้ทั้งในพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่งและในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง (ภาพ 3 แสดงภาพการจัดตั้งจุดตรวจโดยใช้กำลังพลระดับหมวด)

1

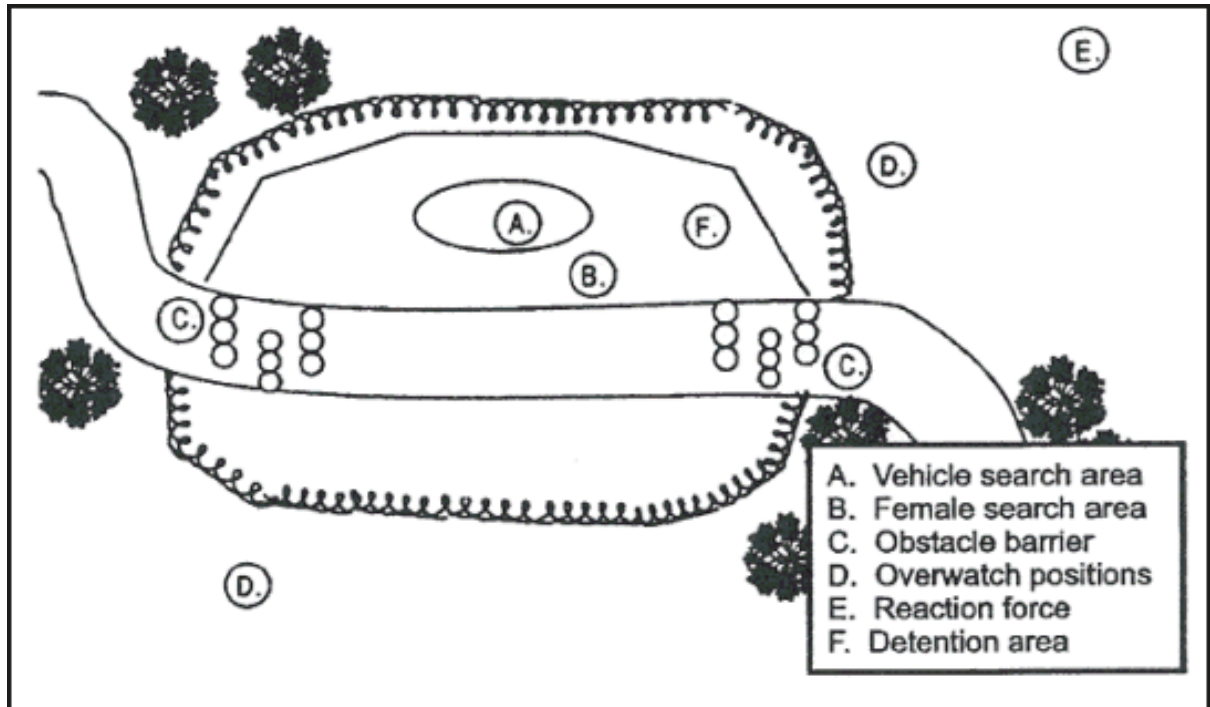
2

3

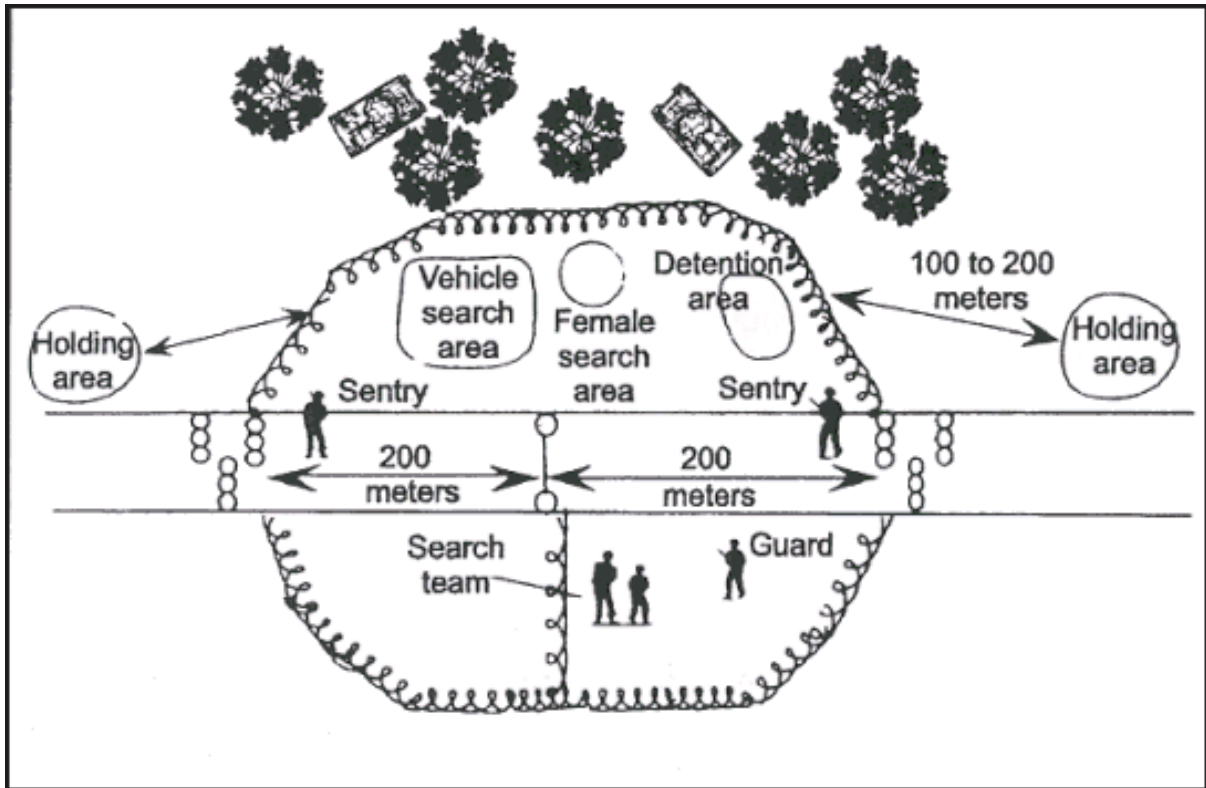

การกำหนดพื้นที่ในการจัดตั้งจุดตรวจถาวร

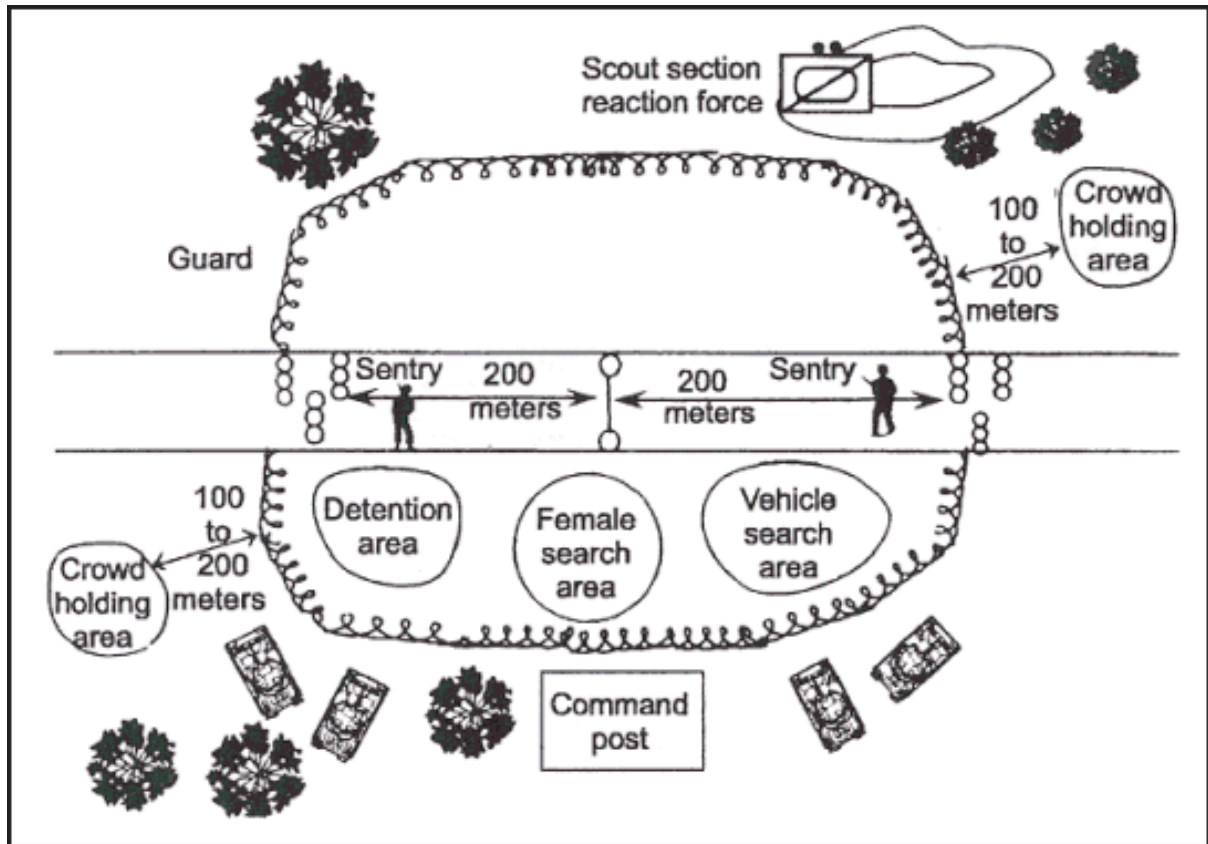

- A. พื้นที่ตรวจยานพาหนะ   B. พื้นที่ตรวจสตรี
 C. สิ่งกีดขวาง   D. จุดเฝ้าตรวจ
 E. ชุดตอบโต้   F. พื้นที่ควบคุมตัว

การกำหนดพื้นที่จุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง

การกำหนดพื้นที่จุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่ง

ก่อนที่กำลังทหารจะออกไปปฏิบัติหน้าที่ ต้องเตรียมการดังต่อไปนี้:

- เตรียมยุทธโธปกรณ์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อภารกิจ / สป. ๑, สป. ๓, สป. ๔
- ตรวจสอบยุทธโธปกรณ์สนับสนุน: วิทยุมือถือ กระจกสำหรับตรวจค้น ไฟฉาย ไฟส่องเหนือ

ศีรษะ

- ตรวจสอบกระเปาะเวชภัณฑ์ จัดเวชภัณฑ์ไว้เต็มอัตรา
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้จัดเตรียมวิทยุพร้อมกับปรับความถี่ให้ตรงกัน รวมทั้งความถี่ในการส่งกลับสายแพทย์ จัดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารกับหน่วยเหนือ
- ตรวจสอบการทำงานของระบบอาวุธและยุทธโธปกรณ์ (เช่น กล้องวิดีโอ กล้องถ่ายรูป

ดิจิทัล)

- บรรยายสรุปข่าวกรอง (INTSUM) ข้อมูลแสงสว่างและลมฟ้าอากาศให้แก่กำลังพลตั้งแต

ยศสูงสุดจนถึงยศต่ำสุดเข้าใจ

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่า กำลังพลจับถืออาวุธในลักษณะที่ถูกต้องเหมาะสม และเข้าใจ

สถานภาพของการป้องกันกองกำลังและกฎการใช้กำลัง

- แจ้งกำลังพลให้รับทราบเรื่องการรายงานตามชั้นเวลาต่างๆ (เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญหรือ

ทุกๆ ๓๐ นาที)

- ส่งรายชื่อกำลังพลทั้งหมดที่ปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญทั้งหมดแก่

หน่วยเหนือ

บทที่ ๓

การตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ

การค้น

๑. การตรวจค้น คือ การที่เจ้าหน้าที่ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย ในการตรวจสอบ ค้นหา หรือ ยึดสิ่งของซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ หรือ เพื่อพบและช่วยบุคคล ที่ถูกหน่วงเหนี่ยวกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อพบบุคคลที่มีหมายจับ เพื่อนำมาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๒. ความสำคัญของการค้น

๒.๑ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด

๒.๒ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด

๒.๓ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือ ได้มาโดยผิดกฎหมาย

๒.๔ เพื่อพบผู้กระทำความผิด และจะได้นำมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

๒.๕ เพื่อให้เกิดผลในการป้องปรามการกระทำความผิด

๓. หลักพื้นฐานของการค้น

๓.๑ ต้องหาข้อมูลข่าวสารของสถานที่ หรือบุคคลที่จะตรวจค้นให้ได้มากที่สุด

๓.๒ แสดงตัวและหมายค้น

๓.๓ แสดงความบริสุทธิ์ ก่อนและหลังการตรวจค้น

๓.๔ มีพยานขณะทำการตรวจค้น

๓.๕ การตรวจค้นในที่สาธารณะต้องไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน

๓.๖ การตรวจค้นบุคคลต้องปฏิบัติด้วยความละมุนละม่อม

๓.๗ การตรวจค้นบุคคลในที่สาธารณะต้องทำในที่ที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ผู้ถูกตรวจค้น

ได้รับ

ความอับอาย และต้องไม่กระทำในลักษณะประจานผู้กระทำความผิด

๓.๘ ผู้ตรวจค้นจะต้องมีความพร้อมในการตรวจค้น เช่น ถ้าตรวจค้นผู้หญิงจะต้องมี

ตำรวจ

หญิงร่วมไปด้วย

๓.๙ ต้องตั้งอยู่ในความไม่ประมาท และยึดหลักยุทธวิธีโดยเคร่งครัด

๔. ประเภทของการค้น มี ๓ ลักษณะ

๔.๑ การตรวจค้นบุคคล

๔.๒ การตรวจค้นอาคารสถานที่

๔.๓ การตรวจค้นยานพาหนะ

การตรวจค้นบุคคล

๑. ขั้นตอนในการปฏิบัติ

๑.๑ หากพบของผิดกฎหมายในตัวบุคคล ให้ทำการควบคุมตัวและรายงานให้
ผู้บังคับบัญชาทราบ

๑.๒ หากบุคคลปฏิเสธไม่ยอมให้ตรวจค้น ให้ควบคุมตัว ทำการตรวจค้น และรายงานให้
ผู้บังคับบัญชาทราบ

๑.๓ ห้ามตรวจค้นแบบสัมผัสตัวกับเพศตรงข้ามเด็ดขาด ไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากไม่
มีทหารหญิงมาทำการตรวจค้น ต้องทำการตรวจค้นแบบไม่สัมผัสตัว

๑.๔ ตรวจค้นกระเป๋าทุกใบนอกจุดตรวจใกล้กับหลุมวัตถุระเบิดที่ยังไม่ระเบิด (UXO) ให้
คนที่มีกระเป๋า เอาของออกจากกระเป๋าให้หมดขณะที่ถูกตรวจค้น

๒. การตรวจค้นแบบสัมผัสตัว

๒.๑ ให้คนที่ถูกตรวจค้นกางขาออกให้มีความกว้างเท่าช่วงไหล่ กางแขนออกให้ขนานกับพื้น

๒.๒ ตรวจเครื่องแต่งกายชั้นนอก ทีละชิ้น

๒.๓ ตรวจสอบแขนโดยการลูบ

๒.๔ ตรวจสอบหลังตั้งแต่บนลงล่าง โดยไม่ใช้การตบ

๒.๕ ขยับแขนไปข้างหน้า ตรวจตั้งแต่กระดูกไหปลาร้าเหนือหน้าอกลงไปถึงเอว
เมื่อตรวจค้นผู้หญิง (โดยผู้หญิง) ให้ใช้หลังมือกวาดตามร่องอกและใต้ราวนม

๒.๖ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นถอดเข็มขัด แล้วใช้นิ้วมือจับที่เอวและกวาดรอบเอวจากด้านหน้า
ไปด้านหลัง

๒.๗ ใช้หลังมือกวาดลงไปตามแนวซิป

๒.๘ ตรวจขาตั้งแต่โคนขาถึงส่วนบนของรองเท้า

๒.๙ ถอดรองเท้าและกวาดนิ้วไปทั่วส่วนบนของรองเท้า

ขนานกับพื้น

๓. การตรวจค้นแบบไม่สัมผัสตัว (สำหรับการตรวจค้นเพศตรงข้าม)

๓.๑ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นกางขาออกให้มีความกว้างเท่ากับช่วงไหล่ และกางแขนออกให้

๓.๒ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นดึงแขนเสื้อให้ตึง ทีละข้าง

๓.๓ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นดึงเสื้อผ้าที่หลวมรอบๆ บริเวณหน้าอกให้ตึง แล้วดึงเสื้อผ้ามารวม

ข้างหน้าเพื่อดูว่ามีอะไรซ่อนอยู่ข้างในหรือไม่

๓.๔ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นใช้หลังมือกวาดร่องอกและใต้ราวนม

๓.๕ ให้ผู้ถูกตรวจค้นถอดเข็มขัดและใช้นิ้วมือกวาดรอบเอวจากด้านหน้าไปด้านหลัง

๓.๖ ผู้ถูกตรวจค้นใช้หลังมือกวาดลงไปตามแนวซิป

๓.๗ ผู้ถูกตรวจค้น ตรวจค้นขา

๓.๘ ผู้ถูกตรวจค้นถอดรองเท้าและใช้นิ้วมือกวาดไปตามส่วนบนของรองเท้า

๔. การตรวจค้นด้วยเครื่องตรวจจับโลหะ

๔.๑ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นยืนกางขาออกให้มีความกว้างเท่ากับช่วงไหล่ แขนกางออกขนานกับพื้น

๔.๒ ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจหลังของบุคคลโดยการวาดจากแขนข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่ง

๔.๓ จากหลัง ให้ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจจากขาข้างหนึ่งขึ้นไปยังท้ายทอย แล้วกวาดลงไปที่ขาอีกข้าง ทำให้เป็นรูปตัว “N”

๔.๔ จากด้านหน้า ให้ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจจากขาข้างหนึ่งขึ้นมาถึงท้ายทอย แล้วกวาดลงไปสู่ขาอีกข้าง ทำให้เป็นรูปตัว “N”

๔.๕ เมื่อเครื่องพบโลหะ ให้ตรวจบริเวณที่พบให้ละเอียด ถ้าโลหะอยู่ในกระเป๋า ให้ผู้ถูกตรวจค้นเอาของออกจากกระเป๋าให้หมด

๕. การตรวจค้นบุคคล

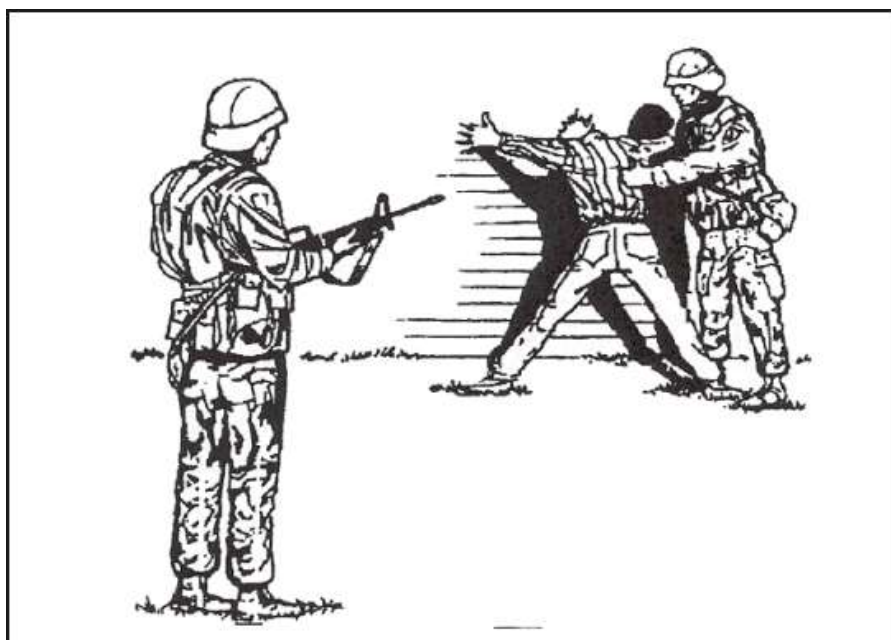
เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างศัตรูกับผู้ที่ผ่านมาเข้าออกจุดตรวจ ผู้ตรวจค้นต้องสุภาพ เห็นอกเห็นใจ อดทนและมีไหวพริบดี เนื่องจากการตั้งจุดตรวจอาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก หรือความกลัว การรับมือกับผู้ที่กำลังจะถูกตรวจค้นในตอนต้นจึงเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูง อย่างน้อยกำลังพลหนึ่งนายในชุดตรวจค้นต้องทำการระวังป้องกันตลอดเวลาในขณะที่คนอื่นทำการตรวจค้น ในการตรวจค้นบุคคลนั้นสามารถใช้วิธีการค้นตัวดังรูป

การค้นตัว

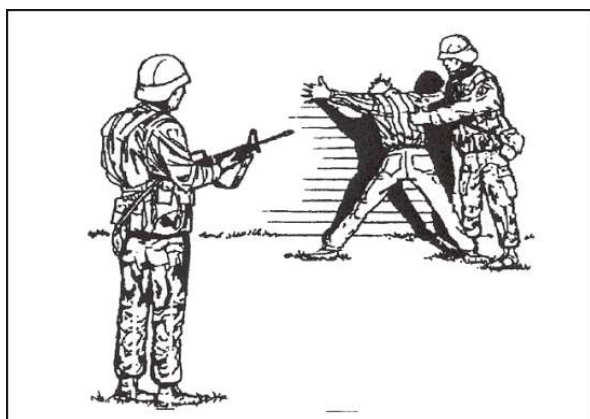
การตรวจค้นชนิดนี้เป็นการตรวจค้นร่างกายอย่างรวดเร็ว เพื่อหาอาวุธ หลักฐาน หรือสิ่งผิดกฎหมาย เมื่อทำการตรวจค้นชนิดนี้ควรมีผู้ช่วย (คนระวังป้องกัน) และพยานอยู่ด้วยถ้าเป็นไปได้ ในการค้นตัว ผู้ตรวจค้นต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถจะป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ (ดูรูป) คนระวังป้องกันของผู้ตรวจค้นอยู่ในตำแหน่งที่สามารถใช้อาวุธคุ้มกันผู้ตรวจค้นได้ ผู้ตรวจค้นต้องพยายามไม่เคลื่อนไหวที่อยู่ระหว่างคนระวังป้องกันและผู้ที่ถูกตรวจค้น ทั้งนี้ต้องให้ผู้ถูกตรวจค้นยกแขนขึ้นเสมอขนานกับพื้น ผู้ตรวจค้นจะเลื่อนมือไปตามตัวของผู้ที่ถูกตรวจค้น ตรวจเสื้อผ้าเพื่อหาวัตถุที่อาจซ่อนไว้ ถ้าผู้ถูกตรวจค้นสะพายกระเป๋าหรือสวมเสื้อคลุมหรือหมวก ต้องตรวจค้นสิ่งเหล่านี้ด้วย โดยใส่ใจกับซิปในเป็นพิเศษ

การตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพง

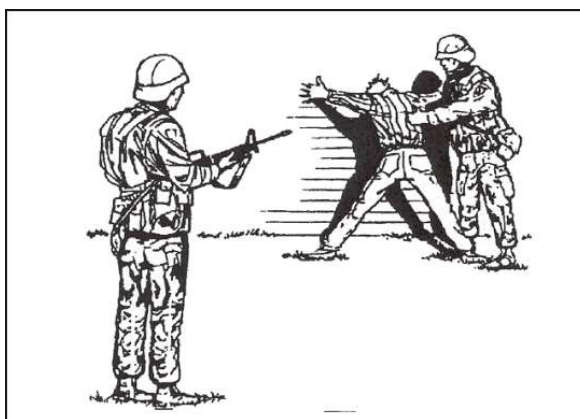
การตรวจค้นแบบให้พังกำแพงนี้จะช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ตรวจค้น โดยการจัดให้ผู้ถูกตรวจค้นอยู่ในท่าที่แก้ง้างและทำอะไรไม่ถนัด (ดูรูป) วิธีการตรวจค้นแบบนี้มีประโยชน์มากเมื่อผู้ตรวจค้นเพียง 2 คนต้องตรวจค้นบุคคลหลายคนด้วยกัน ทั้งนี้สามารถให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นหันหน้าเข้าหาพื้นผิวที่มีลักษณะตั้งตรง เช่น กำแพง ผนัง ยานพาหนะ ต้นไม้ หรือเสาโทรศัพท์ ต่อไปนี้จะกล่าวถึงปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงเมื่อทำการตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพง

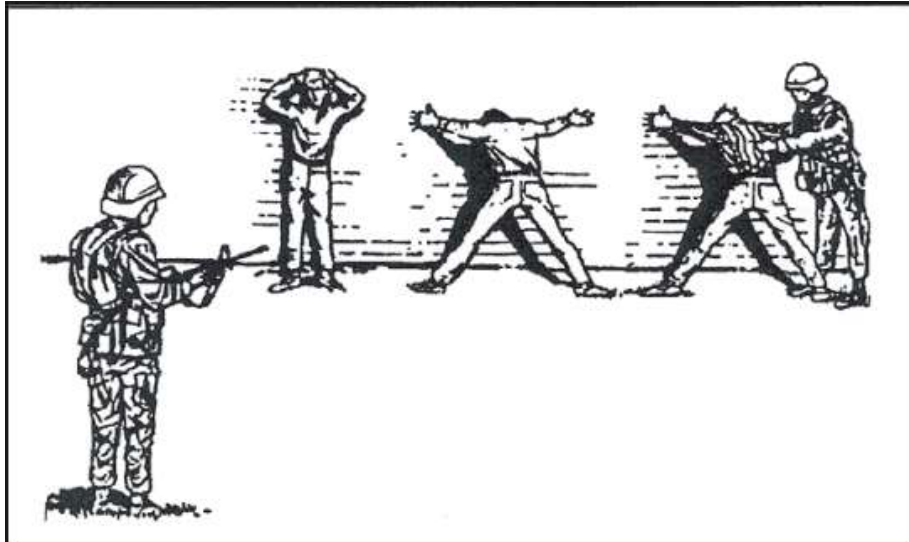
ตำแหน่งของผู้ถูกตรวจค้น : ผู้ที่ถูกตรวจค้นต้องหันหน้าเข้าหากำแพง (หรือวัตถุอื่น) และพิงไว้ โดยกางแขนอยู่เหนือศีรษะและกางนิ้วออก เท้าทั้งสองข้างอยู่ห่างจากกำแพงมากเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยกางขาให้เท้าแยกจากกันและขนานกับกำแพง และก้มศีรษะ ดังแสดงในรูป

ตำแหน่งของผู้ระวังป้องกัน : ผู้ระวังป้องกันของผู้ตรวจค้นจะยืนอยู่ด้านหลังของบุคคลที่ถูกตรวจค้น และอยู่ด้านตรงข้ามกับผู้ตรวจค้น (ดูรูป) ผู้ระวังป้องกันจะหันอาวุธของตนไปทางผู้ถูกตรวจค้น เมื่อผู้ตรวจค้นเปลี่ยนจากตำแหน่งเดิมไปยังตำแหน่งตรงข้ามกับผู้ถูกตรวจค้น ผู้ระวังป้องกันก็จะเปลี่ยนตำแหน่งของตนด้วย ผู้ตรวจค้นจะเดินรอบผู้ระวังป้องกันเพื่อไม่ให้ตนเองตกอยู่ระหว่างอาวุธของผู้ระวังป้องกันและผู้ถูกตรวจค้น

ตำแหน่งของผู้ตรวจค้น : ผู้ตรวจค้นจะเดินเข้าหาตัวผู้ถูกตรวจค้นจากทางขวามือ ผู้ตรวจค้นต้องระวังอาวุธของตนเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นคว้าอาวุธไปได้ เมื่อทำการตรวจค้นจากด้านขวา ผู้ตรวจค้นจะวางเท้าขวาของตนไว้หน้าเท้าขวาของผู้ถูกตรวจค้น โดยให้ข้อเท้าแตะกับข้อเท้าของผู้ถูกตรวจค้น เมื่ออยู่ในตำแหน่งนี้ หากบุคคลที่ถูกตรวจค้นขัดขึ้น ผู้ตรวจค้นก็จะสามารถดันเท้าขวาของผู้ถูกตรวจค้นทำให้เขาล้มลงกับพื้นได้ เมื่อตรวจค้นจากด้านซ้าย ผู้ตรวจค้นจะวางเท้าซ้ายไว้หน้าเท้าซ้ายของบุคคลที่ถูกตรวจค้น โดยให้ข้อเท้าแตะกับข้อเท้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นเช่นกัน ดังรูป แสดงท่าที่ข้อเท้าสัมผัสกับข้อเท้า

วิธีการตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพงนั้นจะอยู่ในท่าเริ่มต้น ผู้ตรวจค้นต้องระวังตัวตลอดเวลาเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นเคลื่อนที่อย่างทันทีทันใดเพื่อปลดอาวุธหรือทำร้ายได้ อันดับแรกผู้ตรวจค้นต้องค้นหามวกหรือเครื่องโปกศีรษะของบุคคลที่ถูกตรวจค้นก่อน จากนั้นจึงตรวจมือและแขนร่างกายด้านขวา และขาขวาตามลำดับ จากนั้นให้ตรวจตามขั้นตอนเดิมอีกครั้งสำหรับด้านซ้าย ผู้ตรวจค้นจะต้องใช้นิ้วมือออกแรงกดเสื้อผ้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นไม่ใช่แค่แตะพื้นผิวของเสื้อผ้าเท่านั้น ทั้งนี้ผู้ตรวจค้นต้องให้ความสนใจกับบริเวณรักแร้ หลัง เอว ขา ต้นขาและส่วนบนของรองเท้าบูตหรือรองเท้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นเป็นพิเศษ เก็บสิ่งของที่ไม่ว่าเป็นอาวุธหรือหลักฐานไว้ในกระเป๋าของบุคคลที่ถูกตรวจค้น หากบุคคลที่ถูกตรวจค้นขัดขืน พยายามหนี หรือต้องมีการห่มบุคคลที่ถูกตรวจค้นลงก่อนที่การตรวจค้นจะเสร็จสิ้นลง ต้องทำการตรวจค้นใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง

การตรวจค้นบุคคลหลายคน : เมื่อต้องตรวจค้นบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ต้องให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นหันหน้าเข้าหากำแพง (หรือวัตถุอื่น) เดียวกันแต่มีระยะห่างมากพอที่พวกเขาจะไม่สามารถเอื้อมมือถึงกันได้ ผู้ระวังป้องกันจะยืนอยู่ด้านหลังบุคคลที่ถูกตรวจค้นโดยยืนห่างออกไปราว ๒ - ๓ ก้าว โดยมีอาวุธเตรียมพร้อม การตรวจค้นจะเริ่มจากคนที่อยู่ขวามือสุดของแถว หลังจากตรวจคนแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจค้นจะนำคนแรกที่ตรวจเสร็จแล้วไปอยู่ซ้ายสุดของแถว โดยให้ยืนพิงกำแพงในตำแหน่งที่เหมาะสม จากนั้นผู้ตรวจค้นจะต้องใช้ความระมัดระวังในการเข้าถึงและตรวจค้นบุคคลที่เหลืออยู่โดยไม่ยืนขวางอยู่ระหว่างบุคคลที่ถูกตรวจค้นและผู้ระวังป้องกัน (ดู รูป ข้างบน)

หมายเหตุ: การตรวจค้นสตรี: หากเป็นไปได้ควรให้ผู้หญิงทำหน้าที่ตรวจค้นผู้หญิง แต่หากบริเวณนั้นไม่มีผู้ตรวจค้นที่เป็นผู้หญิงอยู่ด้วย ให้พิจารณาใช้หมอ เสนารักษ์ หรือผู้ชายที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นคนท้องที่ หากจำเป็นต้องใช้ทหารชายตรวจค้นผู้หญิง ต้องดำเนินมาตรการทุกอย่างเพื่อป้องกันการปฏิบัติใดๆ ที่อาจถูกตีความว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ

ข้อพิจารณาในการตรวจค้นบุคคล

๑. นายทหารชั้นสัญญาบัตร / นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (OIC/NCOIC) : บุคคลสำคัญ ที่จะทำให้ภารกิจของหมู่บรรลุผล รับผิดชอบการปฏิบัติทั้งหมดของชุดตรวจค้น
๒. ผู้แจ้งการตรวจค้น : ตำแหน่งสำคัญที่สุดที่ ผบ.หน่วย ต้องจัดให้มี ทหารนายนี้จะตรวจสอบบัตรประจำตัว และแจ้งให้ทุกคนที่ต้องการผ่านจุดตรวจทราบ ว่า กำลังจะถูกตรวจค้น
๓. ผู้ตรวจค้น : เป็นบุคคลที่ทำการตรวจค้นจริงๆ เนื่องจาก ต้องเข้าประชิดตัวบุคคลที่ถูกตรวจค้นมากที่สุด ดังนั้นจึงถือเป็นตำแหน่งที่มีความเสี่ยงสูง
๔. ผู้สาธิต : คือผู้ที่มีความรับผิดชอบในการแสดงหรือสาธิตให้เห็นว่าเราต้องการให้บุคคลที่จะถูกตรวจค้นทำอะไร เนื่องจากบางครั้งอาจจะพูดคนละภาษา ดังนั้นบุคคลนี้จึงต้องสามารถใช้ท่าทางสื่อสารสิ่งที่พวกเขาต้องทำได้ (หากไม่มีล่ามอยู่ด้วย)
๕. ล่าม : ประจำอยู่กับหน่วยลาดตระเวนและชุดระวังป้องกันฐาน รับผิดชอบการแปลคำสั่งของผู้ตรวจค้นหรือผู้สาธิตการตรวจค้น
๖. ชุดระวังป้องกัน : ทำหน้าที่คอยจับตาดูบุคคลที่ถูกผู้ตรวจค้น
๗. ผู้สังเกตการณ์ : มีหน้าที่ในการเฝ้าดูการทำงานของชุดตรวจค้นและผู้สาธิต และมีหน้าที่ในการตรวจสอบพื้นที่ตรวจค้นทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง

การตรวจค้นยานพาหนะ

ระหว่างปฏิบัติการ ท่านจะต้องทำการตรวจค้นยานพาหนะด้วยเหตุผลนานาประการ เช่น

๑. สกัลดการไหลของรถในทิศทางหนึ่ง
๒. ปกป้องกำลังพล รวมทั้งยุทธโปกรณ์
๓. ตรวจตราและตรวจสอบหาของผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ ยาเสพติด ฯลฯ
๔. บุคคลต้องสงสัย

การตรวจค้นยานพาหนะ ต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน ซึ่งต้องตรวจค้นบริเวณต่อไปนี้:

๑. ภายในตัวรถ :
  - ๑.๑ แผงบังแดด
  - ๑.๒ ใต้เบาะ
  - ๑.๓ หลังเบาะ
  - ๑.๔ ใต้พรม
  - ๑.๕ ช่องข้างประตู
  - ๑.๖ ใต้แผงหน้าปัดควบคุม
  - ๑.๗ ในช่องเก็บของ
  - ๑.๘ ช่องที่อาจซ่อนอยู่ในเพดาน/หลังคาที่มีการบุ
  - ๑.๙ ก่องแบตเตอรี่
  - ๑.๑๐ พื้นที่บรรทุกสัมภาระ

๒. ห้องสัมภาระ หรือ ที่วางท้ายรถสำหรับบรรทุกของ:

๒.๑ ประตูกลหรือบริเวณอื่นๆ ที่อาจเป็นที่ซ่อน เช่น ในยางสำรอง

๒.๒ ตรวจสอบสัมภาระ และกระเป๋าของแต่ละคน หรือสิ่งของที่นำสงสัย นายทหารผู้รับผิดชอบ/นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (OIC/NCOIC) ควรถามคำถามเกี่ยวกับการตรวจค้นในที่เก็บของใช้ ให้คนขับรถเปิดทุกอย่างให้ ในขณะที่ท่านคอยสังเกตดู

๒.๓ ให้คนขับเปิดฝาครอบเครื่องยนต์ มองหากับระเบิด และตรวจดูทุกที่ตั้งแต่บนจรดล่าง ท่อระบายอากาศเป็นบริเวณที่ต้องใส่ใจเป็นพิเศษ

๓. ภายนอกตัวรถ (ทำตามลำดับขั้นตอนต่อไป):

๓.๑ บังโคลนหน้าขวาและล้อ

๓.๒ ใต้กันชนหน้าและหลังตะแกรง

๓.๓ บังโคลนหน้าซ้ายและล้อ

๓.๔ ใต้ฝั่งซ้ายของตัวรถ (ใช้กระจกที่หาได้หรือที่จัดหามาให้โดยเฉพาะเพื่อดูใต้ท้องรถ)

๓.๕ บังโคลนหลังซ้ายและล้อ

๓.๖ ด้านล่างและหลังกันชนหลัง

๓.๗ บังโคลนหลังขวา และล้อ กลับไปใต้ฝั่งขวาของตัวรถ

๓.๘ ด้านบนของรถ รวมทั้งที่วางกระเป๋าด้วย

๓.๙ สำหรับรถที่มีขนาดใหญ่กว่า และมีเพลาหลายอันหรือล้อหลังคู่ ให้ตรวจดูบริเวณตามแนวยาวของเพลาและระหว่างล้อคู่เป็นพิเศษ

๔. แนวทางการวางแผนสำหรับปฏิบัติการตรวจค้น

๔.๑ เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจค้น

๔.๒ การทำการตรวจค้น

๔.๓ อัตราความเร็วในการตรวจค้น

๔.๔ การใช้กำลัง

๔.๕ ความสุภาพ

๕. เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจค้น

๕.๑ กำลังพลประจำจุดตรวจ จะทำการตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้ต้องสงสัย หรือยึดของเถื่อนเฉพาะในบริเวณที่อยู่ภายในเขตอำนาจทางทหาร (หรือบริเวณที่กฎหมายอนุญาต) ของตนเท่านั้น

๕.๒ การตรวจค้นด้วยวิธีการที่เหมาะสมจะทำให้กำลังพลได้รับความนับถือและการสนับสนุนจากคนในท้องที่ เพิ่มความน่าเชื่อถือ และแสดงออกซึ่งความยุติธรรม ในทางตรงกันข้าม การใช้วิธีตรวจค้นที่ไม่เหมาะสมจะทำลายความน่าเชื่อถือของกองกำลังที่ดำเนินปฏิบัติการในพื้นที่ นอกจากนี้ยังอาจส่งผลต่อปฏิบัติการในอนาคต

๕.๓ กำลังพลประจำจุดตรวจต้องแน่ใจว่าวิธีการตรวจค้นเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ และกฎการใช้กำลัง (ROE) ที่เหมาะสม

๖. การดำเนินการตรวจค้น

กำลังพลประจำจุดตรวจทุกคนต้องเข้าใจคำสั่งในการตรวจค้นอย่างถ่องแท้ โดยที่คำสั่งดังกล่าวจะครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้:

- คน ยานพาหนะ และ/หรือสิ่งของที่อนุญาตให้ผ่านจุดตรวจ

- คน และ/หรือ ยานพาหนะที่ไม่อนุญาตให้ผ่านจุดตรวจ
- ระเบียบปฏิบัติในการกักยานพาหนะหรือคน
- สิ่งของที่ต้องยึด
- ระเบียบปฏิบัติในการจัดการกับสิ่งของที่ถูกยึด

๗. ความเร็วในการตรวจค้น

ปฏิบัติการตรวจค้นต้องดำเนินไปช้าๆ พอที่จะทำการตรวจค้นอย่างละเอียด แต่ต้องเร็วพอที่จะป้องกันไม่ให้ผู้ก่อความไม่สงบกระทำการใดๆ อันเป็นภัยคุกคามต่อการตรวจค้น

๘. การใช้กำลัง

กฎการใช้กำลัง (ROE) กำหนดให้ใช้กำลังเท่าที่จำเป็นน้อยที่สุดเพื่อขจัดการต้านทานระหว่างทำการตรวจค้นเท่านั้น

๙. ความสุภาพ

เจ้าหน้าที่ทำการตรวจค้นควรสุภาพและนึกถึงใจผู้อื่นตลอดเวลา

การตรวจค้นยานพาหนะ สิ่งที่ต้องทำและไม่ควรทำ

ทำสิ่งต่อไปนี้ระหว่างปฏิบัติการตรวจค้น:	อย่าทำสิ่งต่อไปนี้ระหว่างปฏิบัติการตรวจค้น:
<ul style="list-style-type: none"> • รักษาความเป็นมืออาชีพ และมีมารยาทเมื่อเข้าไปใกล้ยานพาหนะและพูดกับคนขับ • พูดกับคนขับเท่านั้น มองดูผู้โดยสาร • บอกให้คนขับทำในสิ่งที่ท่านต้องการให้ทำอย่างสุภาพ • พูดอย่างเป็นธรรมชาติ และไม่ดึงเกินความจำเป็น • เมื่อตรวจค้นบุคคล ต้องสุภาพเสมอ ใช้สแกนเนอร์เมื่อทำได้ • ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นที่จุดตรวจ ต้องใจเย็นและพยายามทำตัวให้สุภาพ ไม่ว่าแท้จริงแล้วท่านจะรู้สึกอย่างไรก็ตาม • แต่งตัวให้เหมาะสมกับความเป็นทหาร ถ้าท่านดูดีและเป็นมืออาชีพ ผู้คนก็จะให้การยอมรับและให้ความร่วมมือมากกว่า • ติดต่อหัวหน้าจุดตรวจของท่านเมื่อจำเป็น • เข้าใจสถานการณ์ตลอดเวลา • ทำการระวังป้องกันอย่างเคร่งครัดตลอดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> ■ รักษาการไม่ให้เกิดกรณี หรือทำท่าเหมือนไม่ชอบ ■ ยืนมือหรือศีรษะผ่านกระจกข้างหรือเปิดประตูโดยไม่ได้รับอนุญาต ■ ตะโกนหรือแสดงความไม่อดทน ■ ผู้ชายคั่นตัวผู้หญิง หรือให้พวกเขายกมือขึ้น ■ ซึ่ปลายกระบอกปืนไปที่บุคคลทั้งที่ไม่มีความจำเป็นด้านความปลอดภัย ■ เข้ามีส่วนร่วมในการทะเลาะกัน ■ ใช้กำลังนอกเสียจากถูกใช้กำลังก่อน ใช้กำลังน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น ■ ทำท่าทางไม่สนใจหรือเบื่อหน่าย ■ ดำเนินปฏิบัติการแบบกิจวัตรประจำวัน นี้จะทำให้ข้าศึกหาประโยชน์จากปฏิบัติการจุดตรวจได้

บทที่ ๔

เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติ จากผู้มีประสบการณ์

การตรวจสอบบุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ กปช.จต. มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งปัญหาสำคัญที่พบในปัจจุบันคือการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวกัมพูชา ซึ่งในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เทคนิคในการตรวจสอบบุคคลหลบหนีเข้าเมืองมีดังนี้.-

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล โดยลักษณะทางกายภาพของชาวกัมพูชานั้นมีความใกล้เคียงกับคนไทย ซึ่งทำให้ไม่สามารถแยกระหว่างคนไทย และชาวกัมพูชาได้ ในกรณีบุคคลเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในการโดยสารมาที่ขบวนพาหนะ เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในขบวนพาหนะ ผู้หลบหนีเข้าเมืองจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป เพื่อเป็นการตรวจสอบการใช้ภาษาไทยรวมไปถึงสำเนียงการพูด

๓. การตรวจสอบเอกสารบุคคลทางราชการ เช่น บัตรประชาชน ใบอนุญาตขับรถ เป็นต้น ซึ่งกรณีที่ไม่ใช่คนไทย จะไม่มีเอกสารดังกล่าวให้ตรวจสอบ ในกรณีไม่มีเอกสารทางราชการให้ตรวจสอบ ให้บุคคลที่ถูกตรวจสอบดำเนินการติดต่อญาติหรือผู้นำหมู่บ้านเพื่อเป็นการยืนยันตัวบุคคล

๔. การตรวจสอบเอกสารเดินทางระหว่างประเทศ

- เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยแล้วไม่สามารถยืนยันยืนยันความเป็นคนไทยและไม่สามารถยืนยันการเดินทางอย่างถูกกฎหมายได้ ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำความผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พรบ.ศุลกากร

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ขบวนพาหนะหรือโดยสารมาที่ขบวนพาหนะ ในกรณีบุคคลลักลอบขนสินค้าหลบเลี่ยงภาษี เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในขบวนพาหนะ ผู้กระทำความผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท.จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับเพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเพื่อเป็นการตรวจสอบการเดินทางเพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นการเดินทางมาจากแนวชายแดน ซึ่งมีโอกาสจะกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนสินค้าหลบเลี่ยงภาษีได้

๓. การตรวจค้นภายในขบวนพาหนะทั้งภายในห้องโดยสารรวมทั้งห้องบรรทุกสัมภาระ

๔. หากตรวจพบการนำพาสัตว์ต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๑ ลิตร) เบียร์ต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๒ ถาด) นำบุหรี่ยี่ห้อต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๑ แห่ง) ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบการกระทำผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พรบ.ยาเสพติด

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ยานพาหนะหรือโดยสารมากับยานพาหนะ ในกรณีบุคคลนำพาสารเสพติดหรือมีสารเสพติดในร่างกาย เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในยานพาหนะ ผู้กระทำผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเพื่อเป็นการตรวจสอบการเดินทางเพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นการเดินทางมาจากแนวชายแดน ซึ่งมีโอกาสจะกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำพาสารเสพติดถามถึงลักษณะการเดินทาง รวมไปถึงอาชีพ ซึ่งหากเป็นอาชีพที่ต้องใช้เวลากับการขับขี่ยานพาหนะเป็นระยะทางไกลใช้เวลาเดินทางนาน ก็อาจจะมีโอกาสในการใช้ยาเสพติดเพื่อเป็นตัวใช้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้งกลุ่มเสี่ยงอื่นๆเช่น กลุ่มวัยรุ่นที่มีกิจกรรมรวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่

๓. การตรวจค้นภายในยานพาหนะทั้งภายในห้องโดยสาร ห้องบรรทุกสัมภาระ รวมทั้งการตรวจค้นการชุกซ่อนตัวบุคคล

๔. การสุ่มตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย โดยการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารตั้งต้นยาเสพติด

๕. ในกรณีการปฏิบัติเพื่อติดตามจับกุมกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดนั้น จะต้องปฏิบัติร่วมกับงานด้านการข่าว เพราะผู้ค้ายาเสพติดมักจะทำการชุกซ่อนยาเสพติดรวมทั้งการดัดแปลงยานพาหนะเพื่อใช้ในการชุกซ่อนซึ่งกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจจะไม่สามารถทำการค้นยานพาหนะโดยละเอียดได้ทุกคัน จึงจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากงานด้านการข่าว เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยหากพบการกระทำผิดการนำพาเสพติด หรือตรวจพบสารเสพติดในร่างกาย ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พ.ร.บ.อาวุธ

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ยานพาหนะหรือโดยสารมากับยานพาหนะ ในกรณีบุคคลนำพา พกพาอาวุธปืน อาวุธสงคราม เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในยานพาหนะ ผู้กระทำผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตาจนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

๓. การตรวจค้นภายในยานพาหนะทั้งภายในห้องโดยสาร ห้องบรรทุกสัมภาระ รวมทั้งการตรวจค้นการชุกซ่อนตัวบุคคล เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยหากพบการกระทำผิดการนำพา หรือพกพาอาวุธปืน รวมทั้งอาวุธสงคราม ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ผนวก

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานจุดตรวจจุดสกัด

๑. ความหมาย

๑.๑ ด้านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุม ผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ (ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๓๕) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด้านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน.แล้วแต่กรณี

๑.๒ จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

๑.๓ จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและ จะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

๒. การจัดตั้งด้านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๒.๑ ห้ามมิให้ตั้งด้านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือ ทางหลวงเว้นแต่

๒.๑.๑ ด้านตรวจ การจัดตั้งด้านตรวจจะกระทำได้ ต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๒.๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้น ผบก.ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๓ การจัดตั้งจุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าว ยัง คงมีอยู่เท่านั้น

๒.๑.๔ ให้เลิกด้านตรวจ จุดตรวจ ที่ตั้งขึ้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายตามข้อ ๑ และ ๒ ทั้งหมดตั้งแต่บัดนี้

๒. การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด้านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จะต้องมียาตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓. การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

๔. ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกันที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” โดยให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายการจราจร และใน เวลากลางวันจะต้องให้มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่าง ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตรก่อนถึงจุด ตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ และจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนี้ให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า “หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิ ชอบให้แจ้ง

โทร.....” (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ของ ผบก.ไว้ ข้อความดังกล่าวข้างต้นให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะ ไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๕. การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบติดต่อกัน โดยมีให้เกิดการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ซ้ำซ้อนอันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจร ไปมาเป็นอันขาด

๖. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๖.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือ จุดสกัด ให้ รายงานทาง ว. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าวทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการ ปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าว รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้ส่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

๖.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ สว.ขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ ด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ที่มีอยู่

วัตถุประสงค์ของการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัดนั้น เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม และการกระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน เป็นสำคัญ หลักเกณฑ์ความแตกต่างระหว่างด่านตรวจ และจุดสกัดอยู่ตรงที่ ด่านตรวจ เป็นสถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่เป็นการถาวร หรือประจำ ส่วนจุดสกัด หรือจุดตรวจเป็นสถานที่ที่กำหนดขึ้นให้เป็นลักษณะที่เป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการปฏิบัติภารกิจตรงจุดตรวจ เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการได้ในเวลาที่รวมกันแล้วไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และถ้าเสร็จภารกิจจะต้องยกเลิกการ ปฏิบัติหน้าที่ตรงจุดตรวจนั้นทันที ส่วนเรื่องจุดสกัดนั้นเป็นเรื่องของการเปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานตำรวจ ดำเนิน การได้ในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้ว ก็จะต้องมีการ ยกเลิกเช่นกัน

ในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จะต้องมีการประสานกับหน่วยงานใกล้เคียง หรือพื้นที่ติดต่อให้ ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างจุดตรวจ หรือจุดสกัดมากเกินไป อันอาจก่อให้เกิด ความไม่สะดวกแก่ประชาชนผู้เดินทางในการปฏิบัติงานได้กำหนด เป็นกรอบไว้ชัดเจนว่า ต้องมีนายตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าและต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติ หน้าที่ นอกจากนี้ในการดำเนินการตรวจค้น ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวล ระเบียบการตำรวจ เกี่ยวกับคดีอีกด้วย

ในกรณีที่จะมีการตั้งด่าน จุดตรวจ หรือจุดสกัด ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายของการจราจรให้เห็นชัดเจนในระยะที่สามารถมองเห็น ที่บอกว่า หยุดตรวจ และในเวลาค่าคืน ต้องมีแสงไฟฟาส่องสว่างให้เห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร พร้อมกันนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องติดป้ายชื่อ ชั้นยศ พร้อมทั้งมีแผ่นป้ายที่เขียนในทำนองเตือนสติเจ้าหน้าที่ที่ตรวจค้นเองว่า หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิชอบให้แจ้งได้ที่หมายเลขใด เป็นต้น

บรรณานุกรม

คู่มือการฝึกการตั้งจุดตรวจจุดสกัด เพื่อเตรียมความรู้ให้กับกำลังพลที่จะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่
เพื่อสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ (UN)

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานจุดตรวจจุดสกัด

พ.ร.บ.จราจรทางบก ๒๕๓๕

พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ๒๕๒๒

พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าว ๒๕๕๑

พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ๒๕๒๒

พ.ร.บ.อาวุธปืน ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน ๒๔๙๐

พ.ร.บ.ศุลกากร ๒๔๖๙

พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต ๒๕๒๗

การตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด

กองพันทหารราบ

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด

การตั้งด่านตรวจจุดตรวจและจุดสกัด

กองพันทหารราบ

หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด

กองกำลังป้องกันชายแดนจันทบุรีตราด ๒๕๕๗

คำนำ

การปฏิบัติงานในพื้นที่ รับผิดชอบหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด ในการวางกำลังป้องกันชายแดนทางบก โดยกองกำลังในพื้นที่และภูมิภาคสำคัญ ตลอดแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งทางบกทางทะเล ซึ่งมีการปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชม. นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการ สนับสนุน ป้องกันและปราบปราม การกระทำใดๆ อันมีผลต่อความมั่นคง ซึ่งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับ การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง การขจัดเงื่อนไขต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภายใน การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและปราบปราม การลักลอบค้ายาเสพติด ค้าอาวุธสงคราม การหลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ นอกจากนี้ยังพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง โดยจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ตามหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ในพื้นที่จังหวัดตราด รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดตราด ทั้งทางบกและทางทะเล ด้วยกิจที่กล่าวไปแล้วข้างต้นหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินตราด จึงมีความจำเป็นต้อง สนับสนุนให้กำลังพลภายในหน่วย ได้เรียนรู้เพิ่มพูนทักษะในมาตรการในการปฏิบัติ ในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจจุดสกัด ได้อย่างถูกต้องทันกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Asean) เพื่อเป็นมาตรการในการปฏิบัติ จึงได้จัดเอกสารคู่มือการปฏิบัติในมาตรการในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจจุดสกัด เพื่อใช้ประกอบ การพัฒนาการปฏิบัติของกำลังพลในหน่วยตลอดจนกำลังพลส่วนอื่นๆ ที่ความสนใจ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
บทที่ ๑ หลักการจัดตั้งจุดตรวจ	๓
บทที่ ๒ การปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ	๑๐
บทที่ ๓ การตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ	๒๑
บทที่ ๔ เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติจากผู้มีประสบการณ์	๓๔
ผนวก	๓๖
บรรณานุกรม	๓๙

บทที่ ๑

หลักการจัดตั้งจุดตรวจ

คำจำกัดความ

ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุม ผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถโดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน.แล้วแต่กรณี (พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ.2535)

จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและ จะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

การจัดตั้งจุดตรวจ โครงสร้างทางกายภาพของจุดตรวจและระดับการเตรียมการจะขึ้นอยู่กับว่าต้องการให้มีการสัญจรมากน้อยเพียงใดและในช่วงเวลาใดในเส้นทางนั้นๆ หากไม่ต้องพิจารณาถึงประเภทของจุดตรวจ จุดตรวจทุกแห่งก็จะมีลักษณะและโครงสร้างทั่วไปที่คล้ายกัน จุดตรวจโดยทั่วไปจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้.-

- สิ่งกีดขวาง (จำหล่อ)
- พื้นที่ตรวจค้น
- จุดเฝ้าตรวจเพื่อการระวังป้องกันและจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะ
- พื้นที่หยุดรอ

ในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจสิ่งกีดขวางเป็นสิ่งจำเป็นโดย การจัดตั้งจุดตรวจสามารถทำได้โดยการวางสิ่งกีดขวางสองอันให้เป็นแนวขนานกันขวางถนนไว้ (เว้นระยะห่างระหว่างกัน) สิ่งกีดขวางนี้จะต้องมีขนาดใหญ่และหนาพอที่จะป้องกันไม่ให้ยานพาหนะแล่นฝ่าไปได้ ระยะห่างระหว่างสิ่งกีดขวางจะขึ้นอยู่กับจำนวนของยานพาหนะที่ควบคุมไว้ในบริเวณพื้นที่ตรวจค้น ให้วางไม้กระดกไว้ตรงจุดกึ่งกลางระหว่างสิ่งกีดขวางสองอันเพื่อควบคุมการเคลื่อนที่จากพื้นที่ตรวจค้นไปยังสิ่งกีดขวางที่กำหนดไว้ให้เป็นทางออก พื้นที่ตรวจค้น ประเภทของการตรวจค้นจะเป็นปัจจัยที่กำหนดจำนวนยานพาหนะที่ต้องควบคุมไว้ในพื้นที่ตรวจค้น หากจำเป็น สามารถแยกพื้นที่ตรวจค้นเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้.-

- พื้นที่ตรวจค้นยานพาหนะ
- พื้นที่ตรวจค้นผู้หญิง
- พื้นที่ตรวจค้นบุคคลประเภทอื่นๆ ได้แก่ ผู้ต้องสงสัยและบุคคลอื่นๆ ที่ต้องควบคุมตัวไว้

เพื่อสอบสวน

การจัดเฉพาะกิจ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ณ จุดตรวจจะจัดกำลังเป็นชุดหรือส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้เพื่อให้กิจเฉพาะต่างๆ บรรลุผลสำเร็จ:

- ส่วนบังคับการ (บก.)
- ส่วนระวังป้องกัน
- ชุดตรวจค้น
- กำลังพลอื่นๆ

ในปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะ ต้องจัดตั้งจุดเตรียมพร้อมสำหรับการปะทะเพื่อวางตำแหน่งยานพาหนะ อาวุธสนับสนุน และวางกำลังพลเพื่อเฝ้าตรวจและคอยระวังป้องกันจุดตรวจ พื้นที่หยุดรอ จัดตั้งพื้นที่หยุดรอโดยเว้นระยะห่างไว้หลายร้อยเมตรก่อนถึงจุดตรวจเพื่อควบคุมการจราจร และเพื่อไม่ให้จุดตรวจเกิดความสับสนและมีความคับคั่งมากเกินไป

ส่วนบังคับการ (บก.) ส่วนบังคับการประกอบด้วย ผบ. มว. ,รอง ผบ. มว. หรือ ผบ.หมู่ที่ได้รับเลือกมา พลวิฑู และเจ้าหน้าที่พยาบาล

ส่วนระวังป้องกัน ส่วนระวังป้องกันประกอบด้วย ชุดระวังป้องกันและชุดเผชิญเหตุ

- ชุดระวังป้องกัน ณ จุดตรวจ จะวางตำแหน่งเฝ้าตรวจ และ/หรือวางตำแหน่งระวังป้องกันตามวงรอบ กำลังพลของส่วนระวังป้องกันจะคอยเฝ้าตรวจดูการปฏิบัติในพื้นที่ตรวจค้นอย่างต่อเนื่อง และคอยระวังป้องกันให้กับกำลังพลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจ นอกจากนี้ ยังคอยระวังป้องกันให้แก่ชุดยามคอยเหตุและพื้นที่หยุดรอ

- ชุดเผชิญเหตุ (QUICK REACTION FORCE-QRF) เป็นชุดที่ซ่อนพรางตัว จัดชุดโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันไม่ให้นายพาหนะเลี้ยวจุดตรวจ กำลังพลส่วนนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของส่วนระวังป้องกัน และสามารถตอบโต้การจู่โจมที่เกิดขึ้นบริเวณจุดตรวจหรือสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน และต้องเคลื่อนที่ไปยังจุดตรวจได้อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นกำลังสนับสนุนในสถานการณ์ที่จำเป็น ชุดเผชิญเหตุไม่ควรมีขนาดเล็กกว่าตอนลาดตระเวนโดยทั่วไป

ชุดตรวจค้น ชุดตรวจค้นประกอบด้วยกำลังพลสองถึงสามนาย มีหน้าที่ตรวจค้นยานพาหนะและตัวบุคคล โดยจะแบ่งหน้าที่กันทำงานตามส่วนต่างๆ คือ พลตรวจค้นและพลระวังป้องกันในระหว่างที่ทำการตรวจค้น กำลังพลอย่างน้อยหนึ่งนายของส่วนระวังป้องกัน จะต้องคอยตรวจการณ์หรือจับตาดูบุคคลหรือยานพาหนะที่กำลังถูกตรวจค้นอยู่ตลอดเวลา ชุดประจำช่องทางจะควบคุมทางเข้า-ออก ของจุดตรวจและพื้นที่หยุดรอ คอยควบคุมสายการจราจรผ่านจุดตรวจ รวมทั้งการเคลื่อนที่จากทางเข้าไปยังพื้นที่ตรวจค้น และจากพื้นที่ตรวจค้นไปยังทางออก:

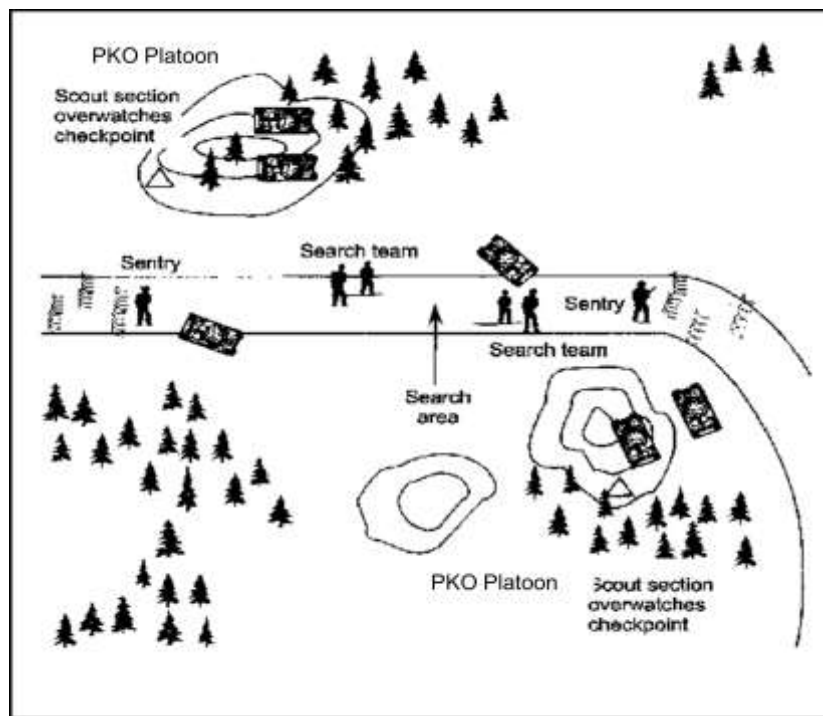
กำลังพลส่วนอื่นๆ กำลังพลส่วนอื่นๆ อาจจะประกอบด้วยนายทหารฝ่ายกิจการพลเรือน นายทหารติดต่อ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ล่าม เจ้าหน้าที่ตรวจค้นผู้หญิง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกมาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จุดตรวจแบบเร่งด่วน

จุดตรวจแบบเร่งด่วนนั้นจัดตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้ผู้ถูกตรวจค้นรู้ตัว โดยจัดตั้งในพื้นที่ที่ผู้สัญจรผ่านเข้ามามองไม่เห็นจนกว่าจะเข้ามาในระยะใกล้และไม่สามารถถอยกลับหรือหลบหนีไปได้โดยที่เจ้าหน้าที่มองไม่เห็น พื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งจุดตรวจแบบเร่งด่วนได้มีดังต่อไปนี้:

- อุโมงค์และท่อขนาดใหญ่
- สะพาน
- ช่องทางแคบหรือช่องเขา
- บริเวณพื้นที่ถัดจากโค้งหักมุม
- ทางแยกตรงทางหลวง
- ภูมิประเทศสำคัญตรงทางหลวง
- พื้นที่ลาดอีกด้านของเนินเขา(ลาดหลังเนิน)
- พื้นที่อื่นๆ ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล

จุดตรวจแบบเร่งด่วนมีผังโครงสร้างพื้นฐานคล้ายกับจุดตรวจแบบถาวร อย่างไรก็ตามเนื่องจากจุดตรวจแบบเร่งด่วนเป็นการจัดตั้งแบบชั่วคราวและเปลี่ยนพื้นที่ไปเรื่อยๆ ดังนั้น หมวดหรือตอนที่จัดตั้งจุดตรวจจะต้องนำวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดตั้งจุดตรวจไปกับหน่วยของตนด้วย หมวดหรือตอนที่ปฏิบัติหน้าที่สามารถใช้อยานยนต์ของหน่วยประกอบกับลวดหนามหีบเพลงจัดวางเป็นเครื่องกีดขวาง โดยจัดวางยานยนต์ปิดกั้นถนนหรือเส้นทางบางส่วน (ดูภาพประกอบ)พื้นที่ตรวจค้นจะอยู่ระหว่างยานยนต์ที่ใช้เป็นเครื่องกีดขวาง ตำแหน่งของจะอยู่ตรงส่วนท้ายทั้งสองฝั่งของจุดตรวจและคุ้มกันด้วยอาวุธอัตโนมัติซึ่งอาจติดตั้งอยู่กับที่หรือไม่ก็ได้ วางกำลังชุดตอบโต้ที่ซ่อนพรางตัวอยู่ใกล้บริเวณจุดตรวจ

ข้อพิจารณาอื่นๆ ในการตั้งจุดตรวจ

ป้าย ต้องจัดทำป้ายที่ย้ายที่ได้เขียนด้วยภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ ควรมีป้ายที่ระบุให้รถจำกัดความเร็วเมื่อเคลื่อนที่เข้ามา ป้ายระบุพื้นที่ตรวจค้น พื้นที่ตรวจค้นบุรุษและสตรี และป้ายที่ระบุตำแหน่งให้คนลงจากยานพาหนะ

การสื่อสาร ต้องจัดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างจุดตรวจหรือจุดปิดกั้นถนนกับบก. หน่วยเหนือ ใช้วิทยุ FM และโทรศัพท์เพื่อติดต่อสื่อสารภายในจุดตรวจและระหว่างจุดตรวจกับจุดเฝ้าตรวจ ชุดตอบโต้ ส่วนบังคับการของจุดตรวจ และชุดยามคอยเหตุ นอกจากนี้ กำลังพล ณ จุดตรวจต้องวางแผนเกี่ยวกับทางเลือกหรือวิธีการอื่นๆ ของการติดต่อสื่อสาร เช่นการใช้พลุสัญญาณ ธง สัญญาณมือและแขน หรือรหัส

เครื่องให้แสงและเครื่องตรวจการณ์เวลากลางคืน แสงสว่างที่เพียงพอสำหรับเครื่องกีดขวาง พื้นที่ตรวจค้น และพื้นที่โดยรอบเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติการในเวลากลางคืน ชุดตอบโต้และชุดเฝ้าตรวจอาจใช้เครื่องตรวจการณ์เวลากลางคืน (NIGHT OBSERVATION DEVICES-NODS) เพื่อตรวจการณ์พื้นที่รอบจุดตรวจ อย่างไรก็ตาม จะต้องพิจารณาด้วยว่า แสงไฟสีขาวจะมีผลกระทบต่อการใช้งานอุปกรณ์เหล่านี้หรือไม่

เครื่องกีดขวาง ควรจัดวางขวางถนนไว้และวางรอบๆ พื้นที่ตรวจค้น เครื่องกีดขวางอาจเป็นถังน้ำมันที่มีคอนกรีตหรือทรายบรรจุภายใน จำหล่อลวดหนามควรทำเครื่องหมายให้มองเห็นได้ชัดเจน รถบัสที่จอดข้างถนน ต้นไม้ที่ล้มหรือโค่นลงมา รถที่เสียแล้วหรือวัตถุอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ได้ที่แข็งแรงและมีขนาดใหญ่พอที่จะป้องกันการขับฝ่าหรืออ้อมผ่านเข้ามาได้ อาจสร้างสนามทุ่นระเบิดแบบเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็ทุ่นระเบิดปลอมหรือจริงเพื่อเสริมเครื่องกีดขวางให้แข็งแรงยิ่งขึ้น

อาวุธ ต้องมีอำนาจการยิงที่เพียงพอเพื่อสามารถตอบโต้การโจมตีหรือเพื่อสกัดกั้นยานพาหนะที่พยายามหลบหนีหรือแล่นเข้าชนจุดตรวจ อาวุธสนับสนุนของหน่วยจะต้องบรรจุกระสุนให้พร้อมและจัดวางอาวุธเตรียมพร้อมใช้ไว้เสมอ

ภาษา กำลังทหารที่คุ้นเคยกับภาษาท้องถิ่นอื่นๆ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจหรือการปิดกั้นถนน หากไม่มี ทหารจะต้องเรียนรู้ภาษาท้องถิ่นที่เป็นวลีหรือประโยคง่ายๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยการจัดทำเป็นแผ่นอ้างอิง เช่น บัตรคำหรือวลีต่างๆ ที่สำคัญ ที่อาจจะหาได้จากหน่วยกิจการพลเรือน หน่วยแปลเอกสาร เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น หรือนายทหารติดต่อโดยควรเตรียมการด้านนี้ทันทีที่ได้รับภารกิจ

ยุทโธปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนภารกิจการจัดตั้งจุดตรวจ

ทั่วไป	ปิดกั้นถนน/จุดตรวจ	ตรวจค้น
<p>ปืนยิงพลุสัญญาณ ปืนปราบจลาจล เครื่องยิงแก๊สน้ำตา ไฟฉายแบบมือถือ หมวกเหล็กที่ใช้ในปฏิบัติการ ปราบจลาจล กระบอง เสื้อเกราะ กล้องโทรทรรศน์พร้อมขาตั้ง กล้องส่องทางไกล เครื่องอินฟาเรด ลำโพง ถังดับเพลิง กล้องถ่ายรูปพร้อมแฟลชพร้อม ขาตั้ง เลนส์กล้องโทรทรรศน์ ฟิลเตอร์สำหรับกล้องถ่ายรูป กล้องถ่ายรูปชั่วคราว นกหวีด วิทยุมือถือ (สำหรับใช้ในเขต เมือง)</p>	<p>คอมไฟหรือหลอดไฟแบบเคลื่อนที่ได้ ไฟสำหรับทำเครื่องหมาย กรวยสำหรับทำเครื่องหมาย บนถนน ป้ายจราจร ช่องสำหรับใส่เครื่องVISOR โซ่ติดยางรถ (TIRE PUNCTURE CHAIN) ลูกศรบอกทิศทาง สิ่งกีดขวางน้ำหนักเบา กระจก</p>	<p>บันได ไฟฉาย เสียม/พลั่ว ชะแลงคอห่าน (WRECKING BARS) เครื่องมือต่างๆ เช่น หลอดไฟ เรื่องแสง ค้อน คีม ไขควง เชือก แม่เหล็ก กระจก ขวาน เครื่องหมายทุ่นระเบิด หมวกเหล็ก เทปขาว เครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิด เครื่องป้องกันตา สายวัด เครื่องมือตัดลวด ลิ้ว มีด เลื่อย เครื่องมือสำหรับหาชุดทุ่นระเบิด สายรัดนิรภัย</p>

ข้อพิจารณาในการวางแผน

ในการวางแผนภารกิจการจัดตั้งจุดตรวจ ผบ.หมวด จะต้องทำตามข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้.-
 ตรวจสอบให้แน่ใจว่าจุดตรวจถูกออกแบบและวางโครงสร้างให้มีการกำบังซ่อนพรางกำลัง
 พลให้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่
 วางตำแหน่งอาวุธสนับสนุนเพื่อคุ้มกันกำลังพลในระหว่างปฏิบัติหน้าที่
 ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการวางแผนการส่งกำลังเพิ่มเติมและการตอบโต้การโจมตีและมีการ
 ชักซ้อม
 ตรวจสอบว่ากำลังพลที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจรับทราบและเข้าใจกฎการใช้กำลังอย่าง
 ชัดเจน
 วางแผนการปฏิบัติการเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ณ จุดตรวจ
 ประสานงานด้านการส่งกำลังบำรุง
 ประสานการปฏิบัติการช่วยเหลือด้านการปฐมพยาบาลและการส่งกลับสายแพทย์

แผนเผชิญเหตุ

ผบ.หมวด จะต้องกำหนดยุทธวิธีและกระบวนการในการตอบรับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจ
 เกิดขึ้นเช่น อาจมีคนเดินเท้าและยานพาหนะจำนวนมากผ่านเข้ามาในจุดตรวจ ความแออัดคับคั่งเกิดจาก
 นิสัยการขับขี้อย่างไร้ระเบียบวินัยของคนในพื้นที่และอาจเกิดจากการขาดแคลนกำลังพลที่พูดภาษาท้องถิ่น
 ได้

ผู้ก่อความไม่สงบอาจใช้ประโยชน์จากความสับสนเพื่อลักลอบขนอาวุธและวัตถุระเบิดผ่าน
 จุดตรวจ กำลังพลที่จุดตรวจจึงต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากความรุนแรง

ผบ.หมวด จะต้องวางแผนและกำหนดแผนเผชิญเหตุในระหว่างการจัดกำลังพลเพื่อไป
 ปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจ กฎการใช้กำลังต้องมีความชัดเจนและยืดหยุ่นพอที่จะตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่
 รวดเร็วตามสถานการณ์ใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น สไลด์หน้าต่อไปจะเป็นรายการตัวอย่างสถานการณ์ที่อาจต้อง
 เผชิญในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจ พร้อมวิธีการตอบรับสถานการณ์ที่สามารถทำได้

สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ ณ จุดตรวจ

สถานการณ์	การตอบรับสถานการณ์ที่สามารถทำได้
การกระทำที่เบี่ยงเบนความสนใจเพื่อคุ้มกันให้คนในกลุ่มของตนหลบหนีหรือรีบเคลื่อนที่ฝ่าจุดตรวจออกไป เช่น: -- การโจมตีด้วยพลซุ่มยิง -- รถพยาบาลแล่นเข้าไปยังจุดตรวจพร้อมเปิดไซเรนเสียงดัง -- การต่อสู้หรือก่อการจลาจลใกล้จุดตรวจ	ปิดจุดตรวจ รีบวางเครื่องกีดขวางเพื่อสกัดกั้นและยับยั้งทั้งยานพาหนะและคนเดินเท้าไม่ให้เข้าหรือออกจากบริเวณจุดตรวจ ใช้ชุดเผชิญเหตุเข้ารับมือกับสถานการณ์นอกจุดตรวจเพื่อที่กำลังพลในจุดตรวจจะได้ไม่ต้องทิ้งจุดตรวจไปรักษาความสงบ รายงาน บก. หน่วยเหนือ
การซุ่มยิง	หาที่กำบัง ใช้คว้นเป็นฉากกำบัง คุ้มกันผู้บาดเจ็บ หาตำแหน่งซุ่มยิง รายงาน ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง
การขว้างวัตถุ	รักษาระยะห่าง คุ้มกันตนเองและคนอื่นๆ ห้ามขว้างวัตถุกลับไป รายงาน ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง
อันตรายที่เกิดขึ้นฉุกเฉิน	คุ้มกันตนเองและคนอื่นๆ ใช้กำลังตามกฎหมายใช้กำลัง รายงาน
ผู้บาดเจ็บที่เป็นพลเรือน	ทำการปฐมพยาบาล รายงาน และร้องขอการส่งกลับสายแพทย์
การขับรถผ่านเข้ามายิง	หาที่กำบัง รายงาน ตอบโต้สถานการณ์ตามกฎหมายใช้กำลัง

บทที่ ๒

การปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ

วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการจัดตั้งจุดตรวจ

๑. ควบคุมการเคลื่อนไหวตามเส้นทางที่กำหนด
๒. ดำรงการสังเกตการณ์และตรวจตราความเคลื่อนไหวบนท้องถนนอย่างต่อเนื่อง
๓. จับกุมผู้ต้องสงสัย
๔. ป้องกันการลักลอบขนส่งลำเลียงวัตถุหรือสิ่งของที่มีการควบคุม
๕. ป้องกันการแทรกซึมเข้าของพลเรือนหรือกองกำลังทหารที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่ควบคุม
๖. ตรวจค้นยานพาหนะและตัวบุคคลเพื่อค้นหาอาวุธ ระเบิด และวัตถุระเบิด
๗. ตรวจสอบให้แน่ใจว่า พลเรือนและกำลังทหารใช้เส้นทางต่างๆ ในการสัญจรอย่างเหมาะสม

ข้อพิจารณาในการปฏิบัติ

๑. หัวหน้าตรวจดูให้แน่ใจว่ามีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งจุดตรวจ:
๒. ยานพาหนะสำหรับขนย้ายกำลังพลและสิ่งอุปกรณ์ อย่างน้อย 2 คัน
๓. ป้ายเตือนเพื่อแจ้งว่าข้างหน้ามีจุดตรวจ
๔. อุปกรณ์ที่จะทำเป็นเครื่องกีดขวาง
๕. เครื่องมือช่วยในการตรวจค้น: กระจก, ไฟฉาย, สุนัขทหาร ฯลฯ
๖. บรรยายสรุปให้กำลังพลทราบเกี่ยวกับเป้าหมายและข้อจำกัดของภารกิจ
๗. หน่วยทำการซักซ้อมก่อนปฏิบัติจริง
๘. ข้อจำกัดเฉพาะในการใช้กำลังที่ทำให้ถึงแก่ชีวิต เพื่อหยุดยานพาหนะที่พุ่งเข้ามา หรือคนเดินเท้าที่หลบหนี
๙. เจ้าหน้าที่และวิธีที่ใช้ในการตรวจค้นยานพาหนะและบุคคล
๑๐. วิธีในการหยุดยานพาหนะ และการซักถาม และ/หรือการตรวจค้น
๑๑. เจ้าหน้าที่และเทคนิคสำหรับการควบคุมตัวพลเรือน

การเข้าที่ตั้งจุดตรวจ

๑. ระหว่างการเดินทาง ชุดจะทำการลาดตระเวนรอบๆ บริเวณที่เลือกตั้งจุดตรวจ
  - ๑.๑ ระบุเส้นทางที่อาจใช้หลังจากรู้ว่ามีจุดตรวจ
  - ๑.๒ ครอบครองภูมิประเทศซึ่งกำลังฝ่ายเข้าศึกอาจใช้เพื่อปฏิบัติต่อจุดตรวจ
  - ๑.๓ ให้คำนึงถึง : ฝ่ายตรงข้าม, สิ่งกีดขวาง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุ่งระเบิด)
๒. เมื่อมาถึงที่ตั้งจุดตรวจ หน่วยต้องตั้งจุดตรวจให้เสร็จภายใน 15 นาที
  - ๒.๑ ชุดระวังป้องกันประจำตำแหน่ง 50-100 เมตรจากจุดตรวจ ทั้งสองทิศทาง
  - ๒.๒ วางยามคอยเหตุและติดป้ายเตือน
  - ๒.๓ จอดยานพาหนะกั้นการจราจรให้เหลือเลนเดียว ตั้งเครื่องกีดขวาง (ถ้าใช้)
  - ๒.๔ ชุดตรวจค้นเตรียมยุทธภัณฑ์พิเศษ หากจำเป็น
๓. หัวหน้าแจ้งให้หน่วยเหนือทราบเมื่อพร้อมเริ่มปฏิบัติการแล้ว
๔. ผบ.หมวด ทำการลาดตระเวนเพื่อกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสมในการตั้งจุดตรวจ หรือเพื่อตรวจสอบลักษณะของพื้นที่หากหน่วยเหนือกำหนดสถานที่ที่จะใช้ตั้งจุดตรวจมาให้แล้ว ซึ่ง หขส. ในการลาดตระเวน ประกอบด้วย:
  - เส้นทางที่นำไปสู่จุดตรวจและเส้นทางรอบๆ จุดตรวจ
  - ลักษณะภูมิประเทศบริเวณจุดตรวจและบริเวณโดยรอบ
  - ขนาดของพื้นที่ที่เหมาะสมกับขอบเขตของการตั้งจุดตรวจ
  - ระยะห่างระหว่างจุดตรวจกับเขตกันชน, แนวหยุดยิง, พื้นที่แบ่งแยก, ชนกลุ่มน้อย หรือพรมแดนของฝ่ายใด เขตศาสนา หรือบริเวณอื่นๆ ที่อาจเป็น “พื้นที่อันตราย”
  - การมีไฟฟ้า การสื่อสารทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่พลเรือน, น้ำ, น้ำเสีย และที่ทิ้งขยะ
  - ความสามารถในการสื่อสารกับหน่วยเหนือด้วยวิทยุ
  - การสื่อสารกับคนท้องถิ่นเพื่อแจ้งให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องตั้งจุดตรวจ
 เป้าหมายและผลกระทบต่อการค้าเนินชีวิตของพวกเขา
๕. ผบ.มว. จัดกำลังเพื่อให้แน่ใจว่าจะบรรลุภารกิจตามเวลาที่ต้องการ
๖. ผบ.มว. วิเคราะห์ภารกิจและจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของงาน
๗. ชุดระวังป้องกันทำการระวังป้องกันพื้นที่ก่อนที่กำลังส่วนใหญ่จะมาถึง

ระยะเริ่มต้นในการตั้งจุดตรวจ

เมื่อมาถึง เริ่มงานทันทีโดยเป็นไปตามลำดับความเร่งด่วนของงานที่ได้กำหนดไว้

๑. วางเครื่องกีดขวางการจราจรให้ตั้งฉากกับถนนเพื่อลดความเร็วของรถ
๒. สร้างที่มั่นป้องกันและตั้งรับ
๓. สร้างเขตตรวจค้นยานพาหนะ ทำกองดินไหล่ทางเพื่อป้องกันอันตรายจากการระเบิดรถ
๔. สร้างคานกั้น ประตูเลื่อน หรือเครื่องกีดขวางอื่นๆ เพื่อปิดกั้นถนน
๕. ตั้งแนวกั้นหรือเครื่องกีดขวางอื่นๆ เพื่อบังคับให้คนเดินเท้าเข้าสู่จุดตรวจ และเพื่อ

ป้องกันการโจมตีจากคนเดินเท้า

๖. กั้นถนนหรือทางอ้อมอื่น และติดป้าย หรือคอยสังเกตการณ์
๗. กำหนดพื้นที่สกัดกั้นและแยกพื้นที่ควบคุมตัว
๘. กำหนดพื้นที่ตรวจค้นบุคคลผู้ชายและผู้หญิงโดย ให้มีบริเวณที่แยกต่างหากสำหรับ

ตรวจค้นผู้หญิง

๙. สร้างที่บังคับการและสถานีช่วยเหลือ ติดตั้งการสื่อสารแบบสายทุกจุด
๑๐. กำหนดพื้นที่สำหรับเป็นที่พักทหาร
๑๑. ติดตั้งอุปกรณ์ส่องสว่างโดยใช้แหล่งพลังงาน 2 แหล่ง ต้องแน่ใจว่ามีการส่องสว่างที่ตีให้คนเดินทางมองเห็นเครื่องกีดขวาง ป้ายสัญญาณ และแผงกั้นโดยไม่ส่องสว่าง ส่วนระวางป้องกันและกำลังพลอื่นๆ ที่ประจำอยู่ที่จุดตรวจ

๑๒. ติดป้ายต่อไปนี้เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นในทุกพื้นที่ที่กำหนด:

- เตือน เตรียมหยุด (25-50 เมตร จากยามคอยเหตุและจำหล่อ)
- จุดตรวจ เตรียมหยุด เตรียมบัตรประชาชนให้พร้อม ฯลฯ (ที่จำหล่อ)
- ป้ายเตือนของผิดกฎหมาย
- หยุด กรุณาปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่
- บริเวณตรวจค้นยานพาหนะ
- คนขับและผู้โดยสารลงจากรถ เปิดประตูและฝาปิด (ฝาครอบ, ฝาครอบเครื่องยนต์, ที่เก็บของท้ายรถ), (ที่บริเวณตรวจค้นยานพาหนะ)
- บริเวณตรวจค้นบุคคล
- ที่ปฐมพยาบาล
- บริเวณควบคุมตัว
- ทำทางเดินสำหรับคนเดินเท้าและจุดตรวจย่อยภายในเขตของจุดตรวจ โดยไม่รบกวน

การตรวจค้นยานพาหนะ

๑๓. ทำการซักซ้อมกับรถและคนเดินเท้าจริงเพื่อให้แน่ใจว่าการสร้างสถานที่ทำได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการตั้งจุดตรวจ

๑๔. ทดสอบการสื่อสารกับหน่วยเหนือ วางสายดินหรือทดสอบ

๑๕. วางแผนและปรับปรุงสิ่งต่างๆ ตลอดเวลา

- ป้อมยามถาวรในบริเวณที่กั้นถนน
- ปรับปรุงการก่อสร้างที่บังคับการ ที่ปฐมพยาบาล และที่พักทหาร
- ปรับปรุงห้องน้ำ

การปฏิบัติ ณ จุดตรวจ

๑. ผบ.หมวด ทำการลาดตระเวนและประสานการปฏิบัติกับหน่วยข้างเคียงที่อยู่ในระยะติดต่อกัน
๒. ประเมินความต้องการยุทธภัณฑ์เพิ่มเติม
๓. ประเมินคุณภาพของแสงกันและมาตรการป้องกัน
๔. รับผิดชอบรายงานจำนวนที่มั่นที่มีการวางอาวุธและที่ตรวจการณ์ที่จะให้กำลังพลเข้าประจำตำแหน่ง
๕. ประเมินว่ามีเจ้าหน้าที่ที่จะทำการตรวจค้นผู้หญิงหรือไม่ และกำหนดมาตรการในการตรวจค้นผู้หญิง
๖. ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย
๗. ผบ.หมวด บรรยายสรุปแก่กำลังพลและจัดกำลังเฉพาะกิจเพื่อบรรลุภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
๘. ผบ.หมวด ประสานเพื่อร้องขอสิ่งอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการปรับปรุงจุดตรวจ
๙. หน่วยทำการผลัดเปลี่ยนหน่วย
  - ผบ.ชุดหรือตัวแทนที่ได้รับมอบหมายในการรับให้แจ้งกับกำลังพลว่าได้รับ:
  - สิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งอุปกรณ์ถาวร
  - สป.5
  - บรรยายสรุปแก่กำลังพลของหน่วยที่กำลังจะผลัดเปลี่ยนเข้ามา เกี่ยวกับหน้าที่เฉพาะ
  - ทำการซักซ้อมระเบียบปฏิบัติในการหยุดและการตรวจค้นในจุดตรวจ ภายใต้การระวังป้องกันของหน่วยที่ถูกผลัดเปลี่ยน
๑๐. เริ่มปฏิบัติการจุดตรวจ
  - กำหนดการผลัดเปลี่ยนเวร
  - ตรวจสอบความพร้อมของเวรก่อนเข้าทำหน้าที่
  - ตรวจสอบรูปแบบและยุทธภัณฑ์ว่าเหมาะสมหรือไม่
  - ทบทวนกฎการใช้กำลังตามกฎหมายการปะทะ (ROE) และ รปจ.จุดตรวจ
๑๑. การปฏิบัติของจุดตรวจ
  - ยานพาหนะเข้ามา ชุดระวังป้องกันรายงาน
  - ยามคอยเหตุที่แสงกันเคลื่อนที่เข้าประจำตำแหน่งเพื่อหยุดยานพาหนะ
  - ยามคอยเหตุที่แสงกันปล่อยให้รถผ่านเข้าไปในจุดตรวจเพื่อได้รับสัญญาณจากนายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (NCOIC) ประจำจุดตรวจ แต่ครั้งยามคอยเหตุจะปล่อยให้รถเข้าไปในจุดตรวจแค่คันเดียวเท่านั้น
  - NCOIC หรือทหารยามที่ได้รับมอบหมายถามจุดประสงค์การเดินทางของยานพาหนะ ขอเอกสารสำคัญ (บัตรประจำตัว ทะเบียนรถ และเอกสารอนุญาต ฯลฯ)
  - ผู้ตรวจค้นจะได้รับการคุ้มกันจากพลระวังป้องกัน ยามรักษาการณ์อีกคนจะมองดูภายในตัวรถเพื่อหาสิ่งต้องสงสัย หรือดูว่าคนที่อยู่ในรถพยายามซ่อนอะไรหรือไม่
  - NCOIC หรือ ทหารยามที่ได้รับมอบหมาย อนุญาตให้รถผ่านไป

๑๒. หน่วยทำการหยุดและตรวจค้นยานพาหนะ

๑๒.๑ ทำขั้นตอนตามข้อ ๑๑ ข้าง

๑๒.๒ NCOIC หรือทหารยามที่ได้รับมอบหมาย สั่งให้รถเข้าสู่บริเวณตรวจค้น

๑๒.๓ ชุดตรวจค้นเริ่มการตรวจค้น:

- คนที่อยู่ในรถ (ยกเว้นคนขับ) เข้าไปบริเวณที่ตรวจค้นบุคคล
- สั่งให้คนขับยื่นเอกสารให้ NCOIC ตรวจ
- ขอให้คนขับเปิดประตูทุกบาน ท้ายรถและกระโปรงรถ รวมทั้งส่วนอื่นๆ ของรถ
- ให้คนขับอยู่ข้างๆ เพื่อสังเกตการตรวจค้นรถ โดยมีพลระวังป้องกันคอยคุ้มกัน
- ผู้ตรวจค้น (มีปืนพกเป็นอาวุธ) ใช้กระจกและไฟฉายตรวจสอบช่วงล่างของรถ

ตรวจหาสายไฟใหม่ๆ และท่อที่มีการปิดหรือพันแปลกๆ

- ผู้ตรวจค้นตรวจค้นภายในตัวรถ

๑๓. การตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะพบของผิดกฎหมายหรือวัตถุต้องห้าม

- ผู้ตรวจค้นประกาศการพบสิ่งของดังกล่าว
- นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (NCOIC) แจ้งให้บุคคลทราบว่าเขาจะถูกควบคุมตัวเพื่อซักถาม และเจ้าหน้าที่จะยึดวัตถุต้องห้ามเอาไว้

- จัดกำลังพลคุมตัวผู้ถูกควบคุมตัวไปที่บริเวณควบคุมตัวจนกว่าสารวัตรทหารหรือตำรวจพลเรือนจะมาถึง (ดูกิจ การควบคุมตัวพลเรือน)

- เลื่อนรถออกจากบริเวณที่ตรวจค้นและจุดตรวจ แต่ให้อยู่ในที่ที่สามารถมองเห็นได้

๑๔. การตอบโต้ต่อยานพาหนะที่พยายามฝ่าจุดตรวจ

- ยามคอยเหตุคอยระวังการเข้ามาของยานพาหนะที่มีคนขับนั่งอยู่เพียงคนเดียว
- เมื่อตะโกนบอกให้หยุดแต่คนขับไม่ยอมหยุดรถ ยามคอยเหตุต้องเตือนให้กำลังพลประจำจุดตรวจทราบว่าคนขับพยายามขับรถฝ่าจุดตรวจ

- ส่วนระวังป้องกันของจุดตรวจเข้าประจำตำแหน่งป้องกัน เตรียมยิงเตือน นัดแรกยิงลงที่พื้นด้านหน้าของรถ นัดต่อไปยิงเข้าที่ไฟหน้ารถหรือห้องเครื่อง กระสุน ๓ นัดแรกที่บรรจุและยิงควรเป็นกระสุนส่องแสง

- ถ้ารถไม่หยุด หรือทำท่าจะฝ่าเครื่องกีดขวางไปได้ ผบ. จะสั่งให้ใช้อาวุธต่อสู้ยานยนต์ (เครื่องยิงลูกระเบิดอัตโนมัติ หรือ อาวุธต่อสู้รถถังขนาดเบา) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อหยุดรถโดยไม่ทำอันตรายคนขับ บางครั้งอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะทำให้คนขับได้รับบาดเจ็บ แต่การปกป้องกำลังพลประจำจุดตรวจเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

- ผบ.ชุด สั่งให้คนขับหรือคนที่อยู่ในรถลงมาและออกห่างจากตัวรถ หากคนขับได้รับบาดเจ็บและไม่สามารถทำตามได้ ผบ. จะให้กำลังพลทุกนายอยู่ในที่คุ้มกันก่อนอย่างน้อย ๑๕ นาที เพื่อว่ามีวัตุระเบิดที่ทำงานซ้ำ

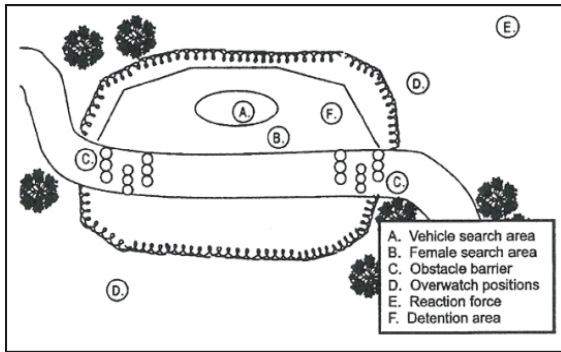

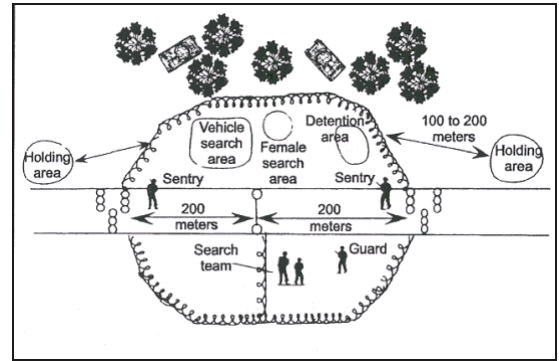
จุดตรวจตั้งขึ้นเพื่อตรวจตราและควบคุมการจราจร หน่วยต้องสร้างหรือตั้งจุดตรวจในบริเวณที่กำหนด ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการทั้งสำหรับจุดตรวจเร่งด่วนและจุดตรวจประณีต โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ จุดตรวจตั้งขึ้นในบริเวณและเวลาที่กำหนด โดยต้องสามารถควบคุมการจราจรทั้งคนเดินเท้าและยานพาหนะได้ สามารถเปลี่ยนเป็นเครื่องปิดกั้นถนนที่มีประสิทธิภาพ และต้องไม่สามารถผ่านไปโดยง่าย หรือปล่อยให้รถที่วิ่งมาด้วยความเร็วผ่านไป จุดตรวจจะปล่อยให้บุคคลและอุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตจึงจะผ่านได้ แต่จะควบคุมบุคคลและสิ่งของที่ไม่ได้รับอนุญาต

การจัดตั้งจุดตรวจแบบถาวร

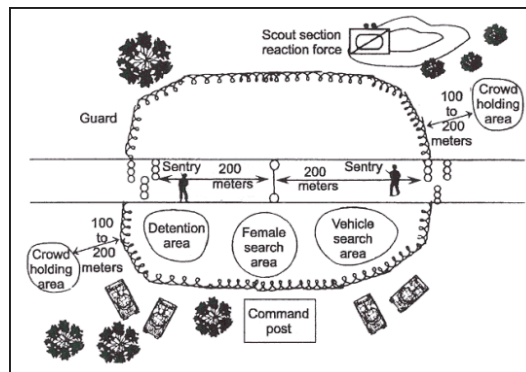
จุดตรวจแบบถาวรคือจุดตรวจที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่เมืองหรือในพื้นที่โล่งกว้างตามท้องที่ต่างๆ โดยปกติมักจะจัดตั้งตามถนนสายหลัก (ภาพ 1) การจัดตั้งจุดตรวจแบบถาวรทำขึ้นเพื่อควบคุมการจราจรทั้งแบบคับคั่งและแบบเบาบาง ขึ้นอยู่กับว่าต้องการให้มีการสัญจรในระดับใดในเส้นทางนั้น กำลังเจ้าหน้าที่ระดับหมู่สามารถจัดตั้งจุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง (ภาพ 2) และกำลังเจ้าหน้าที่ระดับหมวดจะสามารถจัดตั้งจุดตรวจได้ทั้งในพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่งและในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง (ภาพ 3 แสดงภาพการจัดตั้งจุดตรวจโดยใช้กำลังพลระดับหมวด)

1

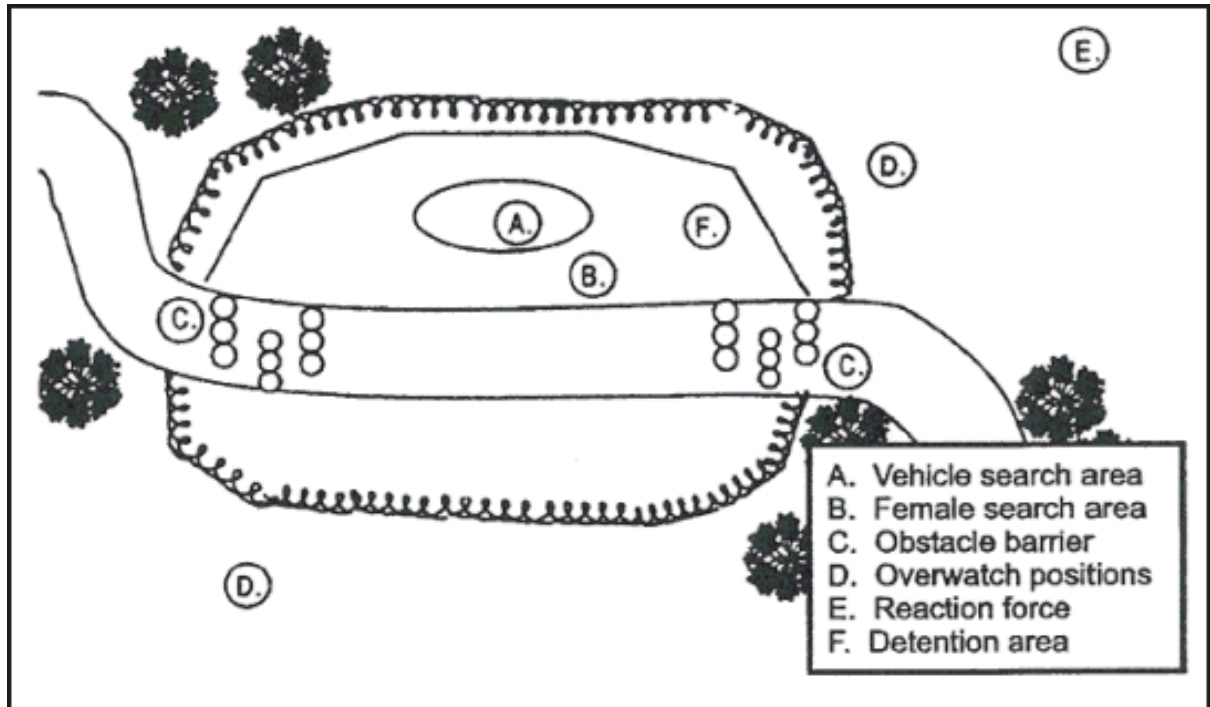

2

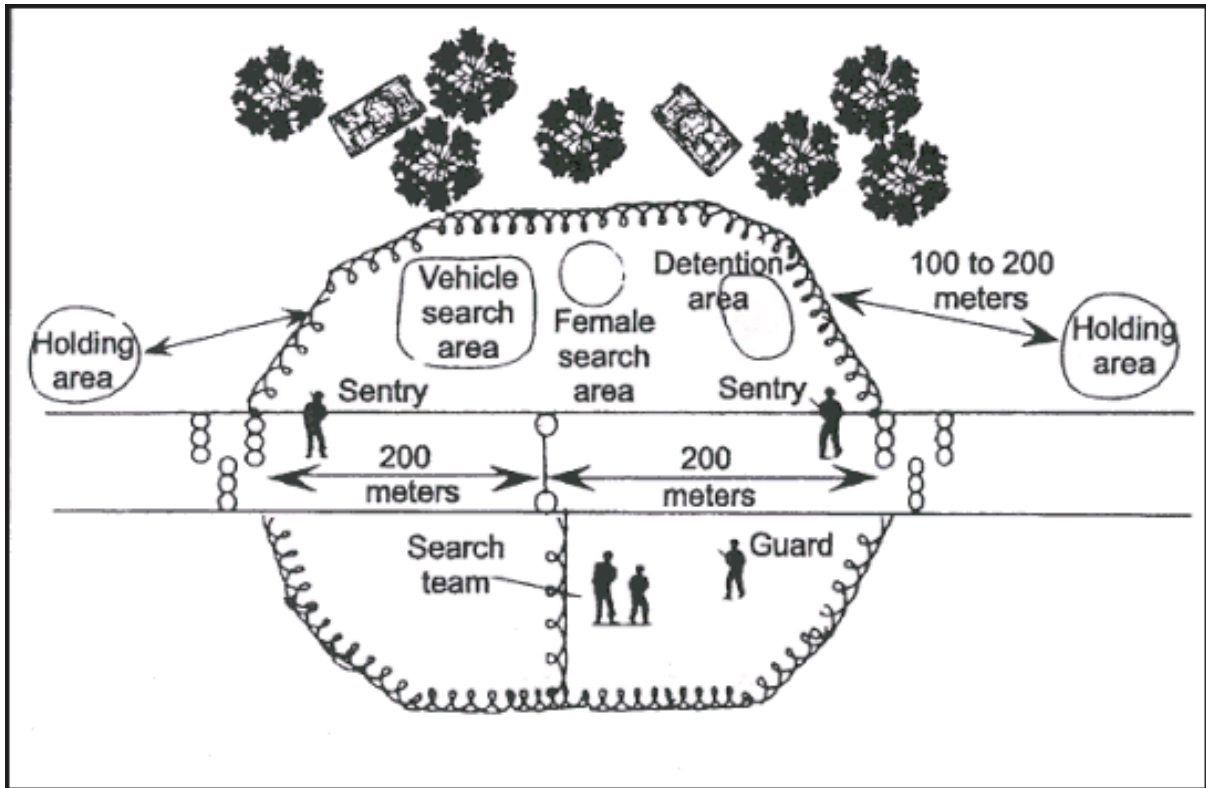
3

การกำหนดพื้นที่ในการจัดตั้งจุดตรวจถาวร

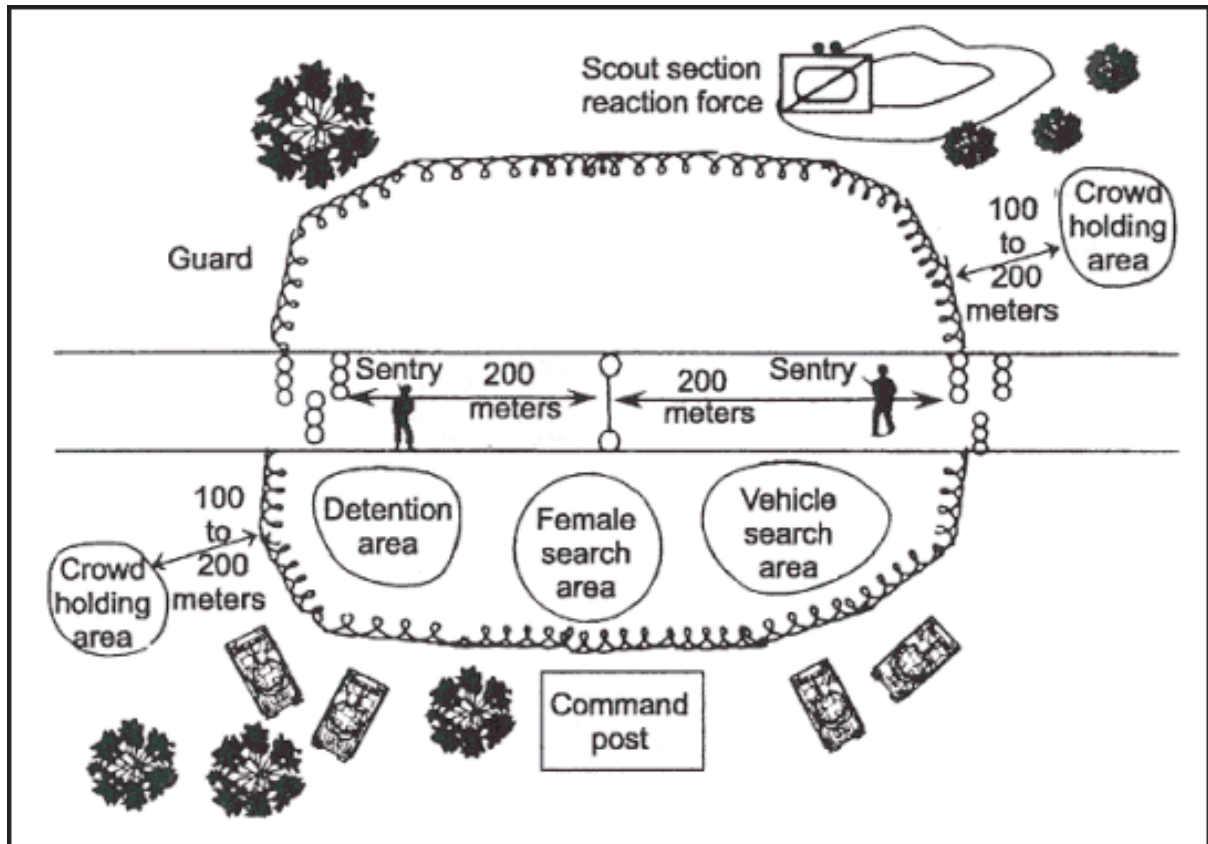

A. พื้นที่ตรวจยานพาหนะ	B. พื้นที่ตรวจสตรี
C. สิ่งกีดขวาง	D. จุดเฝ้าตรวจ
E. ชุดตอบโต้	F. พื้นที่ควบคุมตัว

การกำหนดพื้นที่จุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรเบาบาง

การกำหนดพื้นที่จุดตรวจในพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่ง

ก่อนที่กำลังทหารจะออกไปปฏิบัติหน้าที่ ต้องเตรียมการดังต่อไปนี้:

- เตรียมยุทธโธปกรณ์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อภารกิจ / สป. ๑, สป. ๓, สป. ๔
- ตรวจสอบยุทธโธปกรณ์สนับสนุน: วิทยุมือถือ กระจกสำหรับตรวจค้น ไฟฉาย ไฟส่องเหนือ

ศีรษะ

- ตรวจสอบกระเปาะเวชภัณฑ์ จัดเวชภัณฑ์ไว้เต็มอัตรา
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้จัดเตรียมวิทยุพร้อมกับปรับความถี่ให้ตรงกัน รวมทั้งความถี่ในการส่งกลับสายแพทย์ จัดตั้งระบบการติดต่อสื่อสารกับหน่วยเหนือ
- ตรวจสอบการทำงานของระบบอาวุธและยุทธโธปกรณ์ (เช่น กล้องวิดีโอ กล้องถ่ายรูป

ดิจิตอล)

- บรรยายสรุปข่าวกรอง (INTSUM) ข้อมูลแสงสว่างและลมฟ้าอากาศให้แก่กำลังพลตั้งแต่มยศสูงสุดจนถึงยศต่ำสุดเข้าใจ

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่า กำลังพลจับถืออาวุธในลักษณะที่ถูกต้องเหมาะสม และเข้าใจสถานภาพของการป้องกันกองกำลังและกฎการใช้กำลัง

- แจ้งกำลังพลให้รับทราบเรื่องการรายงานตามชั้นเวลาต่างๆ (เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญหรือทุกๆ ๓๐ นาที)

- ส่งรายชื่อกำลังพลทั้งหมดที่ปฏิบัติหน้าที่ที่จุดตรวจรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญทั้งหมดแก่หน่วยเหนือ

บทที่ ๓

การตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ

การค้น

๑. การตรวจค้น คือ การที่เจ้าหน้าที่ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย ในการตรวจสอบ ค้นหา หรือ ยึดสิ่งของซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ หรือ เพื่อพบและช่วยบุคคล ที่ถูกหน่วงเหนี่ยวกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อพบบุคคลที่มีหมายจับ เพื่อนำมาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

๒. ความสำคัญของการค้น

๒.๑ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด

๒.๒ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด

๒.๓ เพื่อพบและยึดสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือ ได้มาโดยผิดกฎหมาย

๒.๔ เพื่อพบผู้กระทำความผิด และจะได้นำมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

๒.๕ เพื่อให้เกิดผลในการป้องปรามการกระทำความผิด

๓. หลักพื้นฐานของการค้น

๓.๑ ต้องหาข้อมูลข่าวสารของสถานที่ หรือบุคคลที่จะตรวจค้นให้ได้มากที่สุด

๓.๒ แสดงตัวและหมายค้น

๓.๓ แสดงความบริสุทธิ์ ก่อนและหลังการตรวจค้น

๓.๔ มีพยานขณะทำการตรวจค้น

๓.๕ การตรวจค้นในที่สาธารณะต้องไม่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน

๓.๖ การตรวจค้นบุคคลต้องปฏิบัติด้วยความละมุนละม่อม

๓.๗ การตรวจค้นบุคคลในที่สาธารณะต้องทำในที่ที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ผู้ถูกตรวจค้น

ได้รับ

ความอับอาย และต้องไม่กระทำในลักษณะประจานผู้กระทำความผิด

๓.๘ ผู้ตรวจค้นจะต้องมีความพร้อมในการตรวจค้น เช่น ถ้าตรวจค้นผู้หญิงจะต้องมี

ตำรวจ

หญิงร่วมไปด้วย

๓.๙ ต้องตั้งอยู่ในความไม่ประมาท และยึดหลักยุทธวิธีโดยเคร่งครัด

๔. ประเภทของการค้น มี ๓ ลักษณะ

๔.๑ การตรวจค้นบุคคล

๔.๒ การตรวจค้นอาคารสถานที่

๔.๓ การตรวจค้นยานพาหนะ

การตรวจค้นบุคคล

๑. ขั้นตอนในการปฏิบัติ

- ๑.๑ หากพบของผิดกฎหมายในตัวบุคคล ให้ทำการควบคุมตัวและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
- ๑.๒ หากบุคคลปฏิเสธไม่ยอมให้ตรวจค้น ให้ควบคุมตัว ทำการตรวจค้น และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
- ๑.๓ ห้ามตรวจค้นแบบสัมผัสตัวกับเพศตรงข้ามเด็ดขาด ไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากไม่มีทหารหญิงมาทำการตรวจค้น ต้องทำการตรวจค้นแบบไม่สัมผัสตัว
- ๑.๔ ตรวจค้นกระเป๋าทุกใบนอกจุดตรวจใกล้กับหลุมวัตถุระเบิดที่ยังไม่ระเบิด (UXO) ให้คนที่ม่กระเป๋า เอาของออกจากกระเป๋าให้หมดขณะที่ถูกตรวจค้น
๒. การตรวจค้นแบบสัมผัสตัว
  - ๒.๑ ให้คนที่ถูกตรวจค้นกางขาออกให้มีความกว้างเท่าช่วงไหล่ กางแขนออกให้ขนานกับพื้น
  - ๒.๒ ตรวจเครื่องแต่งกายชั้นนอก ทีละชิ้น
  - ๒.๓ ตรวจสอบแขนโดยการลูบ
  - ๒.๔ ตรวจสอบหลังตั้งแต่บนลงล่าง โดยไม่ใช้การตบ
  - ๒.๕ ขยับแขนไปข้างหน้า ตรวจตั้งแต่กระดูกไหปลาร้าเหนือหน้าอกลงไปถึงเอว เมื่อตรวจค้นผู้หญิง (โดยผู้หญิง) ให้ใช้หลังมือกวาดตามร่องอกและใต้ราวนม
  - ๒.๖ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นถอดเข็มขัด แล้วใช้นิ้วมือจับที่เอวและกวาดรอบเอวจากด้านหน้าไปด้านหลัง
  - ๒.๗ ใช้หลังมือกวาดลงไปตามแนวซิป
  - ๒.๘ ตรวจขาตั้งแต่โคนขาถึงส่วนบนของรองเท้า
  - ๒.๙ ถอดรองเท้าและกวาดนิ้วไปทั่วส่วนบนของรองเท้า

ขนานกับพื้น

๓. การตรวจค้นแบบไม่สัมผัสตัว (สำหรับการตรวจค้นเพศตรงข้าม)

๓.๑ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นกางขาออกให้มีความกว้างเท่ากับช่วงไหล่ และกางแขนออกให้

๓.๒ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นดึงแขนเสื้อให้ตึง ทีละข้าง

๓.๓ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นดึงเสื้อผ้าที่หลวมรอบๆ บริเวณหน้าอกให้ตึง แล้วดึงเสื้อผ้ามาร

ข้างหน้าเพื่อดูว่ามีอะไรซ่อนอยู่ข้างในหรือไม่

๓.๔ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นใช้หลังมือกวาดร่องอกและใต้ราวนม

๓.๕ ให้ผู้ถูกตรวจค้นถอดเข็มขัดและใช้นิ้วมือกวาดรอบเอวจากด้านหน้าไปด้านหลัง

๓.๖ ผู้ถูกตรวจค้นใช้หลังมือกวาดลงไปตามแนวซิป

๓.๗ ผู้ถูกตรวจค้น ตรวจค้นขา

๓.๘ ผู้ถูกตรวจค้นถอดรองเท้าและใช้นิ้วมือกวาดไปตามส่วนบนของรองเท้า

๔. การตรวจค้นด้วยเครื่องตรวจจับโลหะ

๔.๑ ให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นยืนกางขาออกให้มีความกว้างเท่ากับช่วงไหล่ แขนกางออกขนานกับพื้น

๔.๒ ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจหลังของบุคคลโดยการวาดจากแขนข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่ง

๔.๓ จากหลัง ให้ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจจากขาข้างหนึ่งขึ้นไปยังท้ายทอย แล้วกวาดลงไปที่ขาอีกข้าง ทำให้เป็นรูปตัว “N”

๔.๔ จากด้านหน้า ให้ใช้เครื่องตรวจจับโลหะตรวจจากขาข้างหนึ่งขึ้นมาถึงท้ายทอย แล้วกวาดลงไปสู่ขาอีกข้าง ทำให้เป็นรูปตัว “N”

๔.๕ เมื่อเครื่องพบโลหะ ให้ตรวจบริเวณที่พบให้ละเอียด ถ้าโลหะอยู่ในกระเป๋า ให้ผู้ถูกตรวจค้นเอาของออกจากกระเป๋าให้หมด

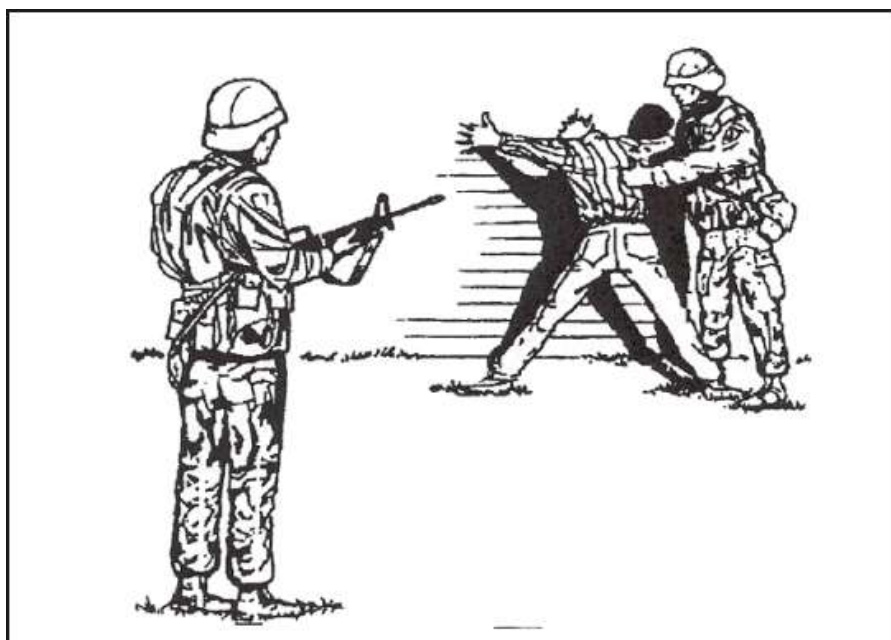
๕. การตรวจค้นบุคคล

เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างศัตรูกับผู้ที่ผ่านมาเข้าออกจุดตรวจ ผู้ตรวจค้นต้องสุภาพ เห็นอกเห็นใจ อดทนและมีไหวพริบดี เนื่องจากการตั้งจุดตรวจอาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก หรือความกลัว การรับมือกับผู้ที่กำลังจะถูกตรวจค้นในตอนต้นจึงเป็นสิ่งที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูง อย่างน้อยกำลังพลหนึ่งนายในชุดตรวจค้นต้องทำการระวังป้องกันตลอดเวลาในขณะที่คนอื่นทำการตรวจค้น ในการตรวจค้นบุคคลนั้นสามารถใช้วิธีการค้นตัวดังรูป

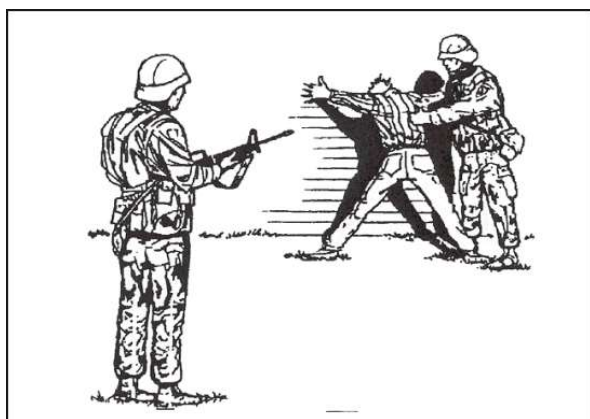
การค้นตัว

การตรวจค้นชนิดนี้เป็นการตรวจค้นร่างกายอย่างรวดเร็ว เพื่อหาอาวุธ หลักฐาน หรือสิ่งผิดกฎหมาย เมื่อทำการตรวจค้นชนิดนี้ควรมีผู้ช่วย (คนระวังป้องกัน) และพยานอยู่ด้วยถ้าเป็นไปได้ ในการค้นตัว ผู้ตรวจค้นต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถจะป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ (ดูรูป) คนระวังป้องกันของผู้ตรวจค้นอยู่ในตำแหน่งที่สามารถใช้อาวุธคุ้มกันผู้ตรวจค้นได้ ผู้ตรวจค้นต้องพยายามไม่เคลื่อนไหวที่อยู่ระหว่างคนระวังป้องกันและผู้ที่ถูกตรวจค้น ทั้งนี้ต้องให้ผู้ถูกตรวจค้นยกแขนขึ้นเสมอขนานกับพื้น ผู้ตรวจค้นจะเลื่อนมือไปตามตัวของผู้ที่ถูกตรวจค้น ตรวจเสื้อผ้าเพื่อหาวัตถุที่อาจซ่อนไว้ ถ้าผู้ถูกตรวจค้นสะพายกระเป๋าหรือสวมเสื้อคลุมหรือหมวก ต้องตรวจค้นสิ่งเหล่านี้ด้วย โดยใส่ใจกับซิปในเป็นพิเศษ

การตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพง

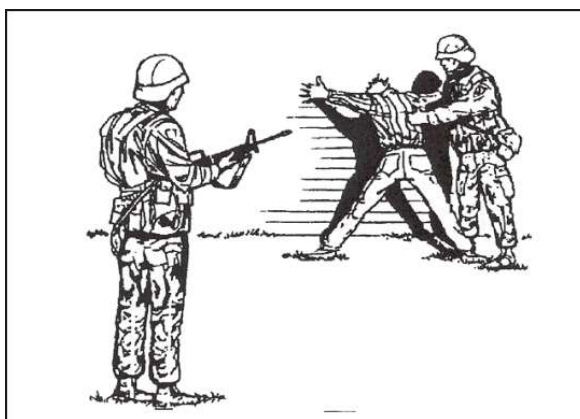
การตรวจค้นแบบให้พังกำแพงนี้จะช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ตรวจค้น โดยการจัดให้ผู้ถูกตรวจค้นอยู่ในท่าที่แก้ง้างและทำอะไรไม่ถนัด (ดูรูป) วิธีการตรวจค้นแบบนี้มีประโยชน์มากเมื่อผู้ตรวจค้นเพียง 2 คนต้องตรวจค้นบุคคลหลายคนด้วยกัน ทั้งนี้สามารถให้ผู้ที่ถูกตรวจค้นหันหน้าเข้าหาพื้นผิวที่มีลักษณะตั้งตรง เช่น กำแพง ผนัง ยานพาหนะ ต้นไม้ หรือเสาโทรศัพท์ ต่อไปนี้จะกล่าวถึงปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงเมื่อทำการตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพง

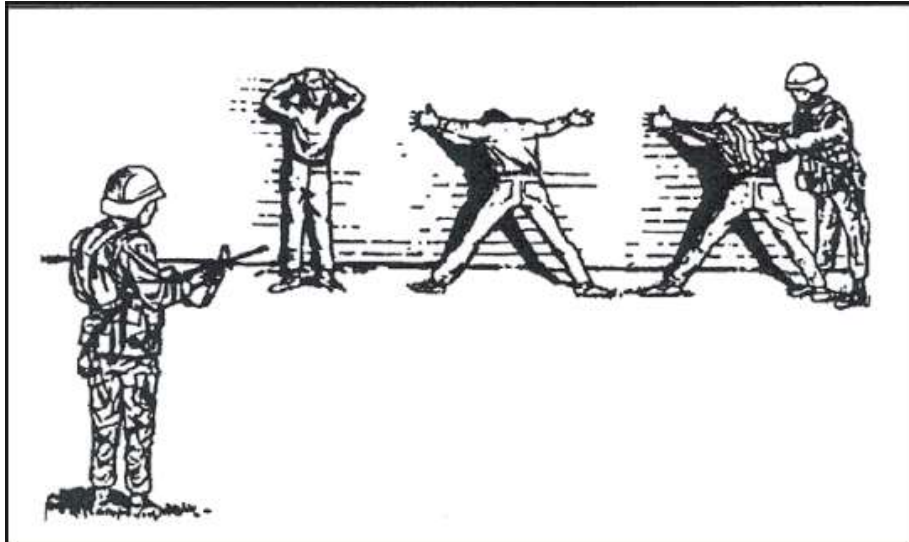
ตำแหน่งของผู้ถูกตรวจค้น : ผู้ที่ถูกตรวจค้นต้องหันหน้าเข้าหากำแพง (หรือวัตถุอื่น) และพิงไว้ โดยกางแขนอยู่เหนือศีรษะและกางนิ้วออก เท้าทั้งสองข้างอยู่ห่างจากกำแพงมากเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยกางขาให้เท้าแยกจากกันและขนานกับกำแพง และก้มศีรษะ ดังแสดงในรูป

ตำแหน่งของผู้ระวังป้องกัน : ผู้ระวังป้องกันของผู้ตรวจค้นจะยืนอยู่ด้านหลังของบุคคลที่ถูกตรวจค้น และอยู่ด้านตรงข้ามกับผู้ตรวจค้น (ดูรูป) ผู้ระวังป้องกันจะหันอาวุธของตนไปทางผู้ถูกตรวจค้น เมื่อผู้ตรวจค้นเปลี่ยนจากตำแหน่งเดิมไปยังตำแหน่งตรงข้ามกับผู้ถูกตรวจค้น ผู้ระวังป้องกันก็จะเปลี่ยนตำแหน่งของตนด้วย ผู้ตรวจค้นจะเดินรอบผู้ระวังป้องกันเพื่อไม่ให้ตนเองตกอยู่ระหว่างอาวุธของผู้ระวังป้องกันและผู้ถูกตรวจค้น

ตำแหน่งของผู้ตรวจค้น : ผู้ตรวจค้นจะเดินเข้าหาตัวผู้ถูกตรวจค้นจากทางขวามือ ผู้ตรวจค้นต้องระวังอาวุธของตนเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นคว้าอาวุธไปได้ เมื่อทำการตรวจค้นจากด้านขวา ผู้ตรวจค้นจะวางเท้าขวาของตนไว้หน้าเท้าขวาของผู้ถูกตรวจค้น โดยให้ข้อเท้าแตะกับข้อเท้าของผู้ถูกตรวจค้น เมื่ออยู่ในตำแหน่งนี้ หากบุคคลที่ถูกตรวจค้นขัดขึ้น ผู้ตรวจค้นก็จะสามารถดันเท้าขวาของผู้ถูกตรวจค้นทำให้เขาล้มลงกับพื้นได้ เมื่อตรวจค้นจากด้านซ้าย ผู้ตรวจค้นจะวางเท้าซ้ายไว้หน้าเท้าซ้ายของบุคคลที่ถูกตรวจค้น โดยให้ข้อเท้าแตะกับข้อเท้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นเช่นกัน ดังรูป แสดงท่าที่ข้อเท้าสัมผัสกับข้อเท้า

วิธีการตรวจค้นแบบให้หันหน้าเข้าหากำแพงนั้นจะอยู่ในท่าเริ่มต้น ผู้ตรวจค้นต้องระวังตัวตลอดเวลาเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นเคลื่อนที่อย่างทันทีทันใดเพื่อปลดอาวุธหรือทำร้ายได้ อันดับแรกผู้ตรวจค้นต้องค้นหามวกหรือเครื่องโปกสีระยะของบุคคลที่ถูกตรวจค้นก่อน จากนั้นจึงตรวจมือและแขนร่างกายด้านขวา และขาขวาตามลำดับ จากนั้นให้ตรวจตามขั้นตอนเดิมอีกครั้งสำหรับด้านซ้าย ผู้ตรวจค้นจะต้องใช้นิ้วมือออกแรงกดเสื้อผ้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นไม่ใช่แค่แตะพื้นผิวของเสื้อผ้าเท่านั้น ทั้งนี้ผู้ตรวจค้นต้องให้ความสนใจกับบริเวณรักแร้ หลัง เอว ขา ต้นขาและส่วนบนของรองเท้าบูตหรือรองเท้าของบุคคลที่ถูกตรวจค้นเป็นพิเศษ เก็บสิ่งของที่ไม่ว่าเป็นอาวุธหรือหลักฐานไว้ในกระเป๋าของบุคคลที่ถูกตรวจค้น หากบุคคลที่ถูกตรวจค้นขัดขืน พยายามหนี หรือต้องมีการห่มบุคคลที่ถูกตรวจค้นลงก่อนที่การตรวจค้นจะเสร็จสิ้นลง ต้องทำการตรวจค้นใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง

การตรวจค้นบุคคลหลายคน : เมื่อต้องตรวจค้นบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ต้องให้บุคคลที่ถูกตรวจค้นหันหน้าเข้าหากำแพง (หรือวัตถุอื่น) เดียวกันแต่มีระยะห่างมากพอที่พวกเขาจะไม่สามารถเอื้อมมือถึงกันได้ ผู้ระวังป้องกันจะยืนอยู่ด้านหลังบุคคลที่ถูกตรวจค้นโดยยืนห่างออกไปราว ๒ - ๓ ก้าว โดยมีอาวุธเตรียมพร้อม การตรวจค้นจะเริ่มจากคนที่อยู่ขวามือสุดของแถว หลังจากตรวจคนแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจค้นจะนำคนแรกที่ตรวจเสร็จแล้วไปอยู่ซ้ายสุดของแถว โดยให้ยืนพิงกำแพงในตำแหน่งที่เหมาะสม จากนั้นผู้ตรวจค้นจะต้องใช้ความระมัดระวังในการเข้าถึงและตรวจค้นบุคคลที่เหลืออยู่โดยไม่ยืนขวางอยู่ระหว่างบุคคลที่ถูกตรวจค้นและผู้ระวังป้องกัน (ดู รูป ข้างบน)

หมายเหตุ: การตรวจค้นสตรี: หากเป็นไปได้ควรให้ผู้หญิงทำหน้าที่ตรวจค้นผู้หญิง แต่หากบริเวณนั้นไม่มีผู้ตรวจค้นที่เป็นผู้หญิงอยู่ด้วย ให้พิจารณาใช้หมอ เสนารักษ์ หรือผู้ชายที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นคนท้องที่ หากจำเป็นต้องใช้ทหารชายตรวจค้นผู้หญิง ต้องดำเนินมาตรการทุกอย่างเพื่อป้องกันการปฏิบัติใดๆ ที่อาจถูกตีความว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ

ข้อพิจารณาในการตรวจค้นบุคคล

๑. นายทหารชั้นสัญญาบัตร / นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (OIC/NCOIC) : บุคคลสำคัญ ที่จะทำให้ภารกิจของหมู่บรรลุผล รับผิดชอบการปฏิบัติทั้งหมดของชุดตรวจค้น
๒. ผู้แจ้งการตรวจค้น : ตำแหน่งสำคัญที่สุดที่ ผบ.หน่วย ต้องจัดให้มี ทหารนายนี้จะตรวจสอบบัตรประจำตัว และแจ้งให้ทุกคนที่ต้องการผ่านจุดตรวจทราบ ว่า กำลังจะถูกตรวจค้น
๓. ผู้ตรวจค้น : เป็นบุคคลที่ทำการตรวจค้นจริงๆ เนื่องจาก ต้องเข้าประชิดตัวบุคคลที่ถูกตรวจค้นมากที่สุด ดังนั้นจึงถือเป็นตำแหน่งที่มีความเสี่ยงสูง
๔. ผู้สาธิต : คือผู้ที่มีความรับผิดชอบในการแสดงหรือสาธิตให้เห็นว่าเราต้องการให้บุคคลที่จะถูกตรวจค้นทำอะไร เนื่องจากบางครั้งอาจจะพูดคนละภาษา ดังนั้นบุคคลนี้จึงต้องสามารถใช้ท่าทางสื่อสารสิ่งที่พวกเขาต้องทำได้ (หากไม่มีล่ามอยู่ด้วย)
๕. ล่าม : ประจำอยู่กับหน่วยลาดตระเวนและชุดระวังป้องกันฐาน รับผิดชอบการแปลคำสั่งของผู้ตรวจค้นหรือผู้สาธิตการตรวจค้น
๖. ชุดระวังป้องกัน : ทำหน้าที่คอยจับตาดูบุคคลที่ถูกผู้ตรวจค้น
๗. ผู้สังเกตการณ์ : มีหน้าที่ในการเฝ้าดูการทำงานของผู้ตรวจค้นและผู้สาธิต และมีหน้าที่ในการตรวจสอบพื้นที่ตรวจค้นทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง

การตรวจค้นยานพาหนะ

ระหว่างปฏิบัติการ ท่านจะต้องทำการตรวจค้นยานพาหนะด้วยเหตุผลนานาประการ เช่น

๑. สกัลดการไหลของรถในทิศทางหนึ่ง
๒. ปกป้องกำลังพล รวมทั้งยุทธโปกรณ์
๓. ตรวจตราและตรวจสอบหาของผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ ยาเสพติด ฯลฯ
๔. บุคคลต้องสงสัย

การตรวจค้นยานพาหนะ ต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน ซึ่งต้องตรวจค้นบริเวณต่อไปนี้:

๑. ภายในตัวรถ :
  - ๑.๑ แผงบังแดด
  - ๑.๒ ใต้เบาะ
  - ๑.๓ หลังเบาะ
  - ๑.๔ ใต้พรม
  - ๑.๕ ช่องข้างประตู
  - ๑.๖ ใต้แผงหน้าปัดควบคุม
  - ๑.๗ ในช่องเก็บของ
  - ๑.๘ ช่องที่อาจซ่อนอยู่ในเพดาน/หลังคาที่มีการบุ
  - ๑.๙ ก่องแบตเตอรี่
  - ๑.๑๐ พื้นที่บรรทุกสัมภาระ

๒. ห้องสัมภาระ หรือ ที่วางท้ายรถสำหรับบรรทุกของ:

๒.๑ ประตูกลหรือบริเวณอื่นๆ ที่อาจเป็นที่ซ่อน เช่น ในยางสำรอง

๒.๒ ตรวจสอบสัมภาระ และกระเป๋าของแต่ละคน หรือสิ่งของที่นำสงสัย นายทหารผู้รับผิดชอบ/นายทหารชั้นประทวนผู้รับผิดชอบ (OIC/NCOIC) ควรถามคำถามเกี่ยวกับการตรวจค้นในที่เก็บของใช้ ให้คนขับรถเปิดทุกอย่างให้ ในขณะที่ท่านคอยสังเกตดู

๒.๓ ให้คนขับเปิดฝาครอบเครื่องยนต์ มองหากับระเบิด และตรวจดูทุกที่ตั้งแต่บนจรดล่าง ท่อระบายอากาศเป็นบริเวณที่ต้องใส่ใจเป็นพิเศษ

๓. ภายนอกตัวรถ (ทำตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้):

๓.๑ บังโคลนหน้าขวาและล้อ

๓.๒ ใต้กันชนหน้าและหลังตะแกรง

๓.๓ บังโคลนหน้าซ้ายและล้อ

๓.๔ ใต้ฝั่งซ้ายของตัวรถ (ใช้กระจกที่หาได้หรือที่จัดหามาให้โดยเฉพาะเพื่อดูใต้ท้องรถ)

๓.๕ บังโคลนหลังซ้ายและล้อ

๓.๖ ด้านล่างและหลังกันชนหลัง

๓.๗ บังโคลนหลังขวา และล้อ กลับไปใต้ฝั่งขวาของตัวรถ

๓.๘ ด้านบนของรถ รวมทั้งที่วางกระเป๋าด้วย

๓.๙ สำหรับรถที่มีขนาดใหญ่กว่า และมีเพลาหลายอันหรือล้อหลังคู่ ให้ตรวจดูบริเวณตามแนวยาวของเพลาและระหว่างล้อคู่เป็นพิเศษ

๔. แนวทางการวางแผนสำหรับปฏิบัติการตรวจค้น

๔.๑ เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจค้น

๔.๒ การทำการตรวจค้น

๔.๓ อัตราความเร็วในการตรวจค้น

๔.๔ การใช้กำลัง

๔.๕ ความสุภาพ

๕. เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจค้น

๕.๑ กำลังพลประจำจุดตรวจ จะทำการตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้ต้องสงสัย หรือยึดของเถื่อนเฉพาะในบริเวณที่อยู่ภายในเขตอำนาจทางทหาร (หรือบริเวณที่กฎหมายอนุญาต) ของตนเท่านั้น

๕.๒ การตรวจค้นด้วยวิธีการที่เหมาะสมจะทำให้กำลังพลได้รับความนับถือและการสนับสนุนจากคนในท้องที่ เพิ่มความน่าเชื่อถือ และแสดงออกซึ่งความยุติธรรม ในทางตรงกันข้าม การใช้วิธีตรวจค้นที่ไม่เหมาะสมจะทำลายความน่าเชื่อถือของกองกำลังที่ดำเนินปฏิบัติการในพื้นที่ นอกจากนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการในอนาคต

๕.๓ กำลังพลประจำจุดตรวจต้องแน่ใจว่าวิธีการตรวจค้นเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ และกฎการใช้กำลัง (ROE) ที่เหมาะสม

๖. การดำเนินการตรวจค้น

กำลังพลประจำจุดตรวจทุกคนต้องเข้าใจคำสั่งในการตรวจค้นอย่างถ่องแท้ โดยที่คำสั่งดังกล่าวจะครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้:

- คน ยานพาหนะ และ/หรือสิ่งของที่อนุญาตให้ผ่านจุดตรวจ

- คน และ/หรือ ยานพาหนะที่ไม่อนุญาตให้ผ่านจุดตรวจ
- ระเบียบปฏิบัติในการกักยานพาหนะหรือคน
- สิ่งของที่ต้องยึด
- ระเบียบปฏิบัติในการจัดการกับสิ่งของที่ถูกยึด

๗. ความเร็วในการตรวจค้น

ปฏิบัติการตรวจค้นต้องดำเนินไปช้าๆ พอที่จะทำการตรวจค้นอย่างละเอียด แต่ต้องเร็วพอที่จะป้องกันไม่ให้ผู้ก่อความไม่สงบกระทำการใดๆ อันเป็นภัยคุกคามต่อการตรวจค้น

๘. การใช้กำลัง

กฎการใช้กำลัง (ROE) กำหนดให้ใช้กำลังเท่าที่จำเป็นน้อยที่สุดเพื่อขจัดการต้านทานระหว่างทำการตรวจค้นเท่านั้น

๙. ความสุภาพ

เจ้าหน้าที่ทำการตรวจค้นควรสุภาพและนึกถึงใจผู้อื่นตลอดเวลา

การตรวจค้นยานพาหนะ สิ่งที่ต้องทำและไม่ควรทำ

ทำสิ่งต่อไปนี้ระหว่างปฏิบัติการตรวจค้น:	อย่าทำสิ่งต่อไปนี้ระหว่างปฏิบัติการตรวจค้น:
<ul style="list-style-type: none"> • รักษาความเป็นมืออาชีพ และมีมารยาทเมื่อเข้าไปใกล้ยานพาหนะและพูดกับคนขับ • พูดกับคนขับเท่านั้น มองดูผู้โดยสาร • บอกให้คนขับทำในสิ่งที่ท่านต้องการให้ทำอย่างสุภาพ • พูดอย่างเป็นธรรมชาติ และไม่ดึงเกินความจำเป็น • เมื่อตรวจค้นบุคคล ต้องสุภาพเสมอ ใช้สแกนเนอร์เมื่อทำได้ • ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นที่จุดตรวจ ต้องใจเย็นและพยายามทำตัวให้สุภาพ ไม่ว่าจะแท้จริงแล้วท่านจะรู้สึกอย่างไรก็ตาม • แต่งตัวให้เหมาะสมกับความเป็นทหาร ถ้าท่านดูดีและเป็นมืออาชีพ ผู้คนก็จะให้การยอมรับและให้ความร่วมมือมากกว่า • ติดต่อหัวหน้าจุดตรวจของท่านเมื่อจำเป็น • เข้าใจสถานการณ์ตลอดเวลา • ทำการระวังป้องกันอย่างเคร่งครัดตลอดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> ■ รักษาการไม่ให้เกียรติ หรือทำท่าเหมือนไม่ชอบ ■ ยืนมือหรือศีรษะผ่านกระจกข้างหรือเปิดประตูโดยไม่ได้รับอนุญาต ■ ตะโกนหรือแสดงความไม่อดทน ■ ผู้ชายคั่นตัวผู้หญิง หรือให้พวกเขายกมือขึ้น ■ ซึ่ปลายกระบอกปืนไปที่บุคคลทั้งที่ไม่มีความจำเป็นด้านความปลอดภัย ■ เข้ามีส่วนร่วมในการทะเลาะกัน ■ ใช้กำลังนอกเสียจากถูกใช้กำลังก่อน ใช้กำลังน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น ■ ทำท่าทางไม่สนใจหรือเบื่อหน่าย ■ ดำเนินปฏิบัติการแบบกิจวัตรประจำวัน นี่จะทำให้ข้าศึกหาประโยชน์จากปฏิบัติการจุดตรวจได้

บทที่ ๔

เทคนิคและบทเรียนการปฏิบัติ จากผู้มีประสบการณ์

การตรวจสอบบุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ กปช.จต. มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งปัญหาสำคัญที่พบในปัจจุบันคือการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวกัมพูชา ซึ่งในการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เทคนิคในการตรวจสอบบุคคลหลบหนีเข้าเมืองมีดังนี้.-

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล โดยลักษณะทางกายภาพของชาวกัมพูชานั้นมีความใกล้เคียงกับคนไทย ซึ่งทำให้ไม่สามารถแยกระหว่างคนไทย และชาวกัมพูชาได้ ในกรณีบุคคลเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในการโดยสารมาที่ขบวนพาหนะ เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในขบวนพาหนะ ผู้หลบหนีเข้าเมืองจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป เพื่อเป็นการตรวจสอบการใช้ภาษาไทยรวมไปถึงสำเนียงการพูด

๓. การตรวจสอบเอกสารบุคคลทางราชการ เช่น บัตรประชาชน ใบอนุญาตขับรถ เป็นต้น ซึ่งกรณีที่ไม่ใช่คนไทย จะไม่มีเอกสารดังกล่าวให้ตรวจสอบ ในกรณีไม่มีเอกสารทางราชการให้ตรวจสอบ ให้บุคคลที่ถูกตรวจสอบดำเนินการติดต่อญาติหรือผู้นำหมู่บ้านเพื่อเป็นการยืนยันตัวบุคคล

๔. การตรวจสอบเอกสารเดินทางระหว่างประเทศ

- เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยแล้วไม่สามารถยืนยันยืนยันความเป็นคนไทยและไม่สามารถยืนยันการเดินทางอย่างถูกกฎหมายได้ ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำความผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พรบ.ศุลกากร

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ขบวนพาหนะหรือโดยสารมาที่ขบวนพาหนะ ในกรณีบุคคลลักลอบขนสินค้าหลบเลี่ยงภาษี เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในขบวนพาหนะ ผู้กระทำความผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท.จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับเพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเพื่อเป็นการตรวจสอบการเดินทางเพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นการเดินทางมาจากแนวชายแดน ซึ่งมีโอกาสจะกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนสินค้าหลบเลี่ยงภาษีได้

๓. การตรวจค้นภายในขบวนพาหนะทั้งภายในห้องโดยสารรวมทั้งห้องบรรทุกสัมภาระ

๔. หากตรวจพบการนำพาสัตว์ต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๑ ลิตร) เบียร์ต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๒ ถาด) นำบุหรี่ยี่ห้อต่างประเทศที่ไม่ติดอากรแสตมป์เกินกว่าที่อนุญาต (เกินกว่า ๑ แห่ง) ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบการกระทำผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พรบ.ยาเสพติด

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ยานพาหนะหรือโดยสารมากับยานพาหนะ ในกรณีบุคคลนำพาสารเสพติดหรือมีสารเสพติดในร่างกาย เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในยานพาหนะ ผู้กระทำผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตา จนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเพื่อเป็นการตรวจสอบการเดินทางเพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นการเดินทางมาจากแนวชายแดน ซึ่งมีโอกาสจะกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำพาสารเสพติดถามถึงลักษณะการเดินทาง รวมไปถึงอาชีพ ซึ่งหากเป็นอาชีพที่ต้องใช้เวลากับการขับขี่ยานพาหนะเป็นระยะทางไกลใช้เวลาเดินทางนาน ก็อาจจะมีโอกาสในการใช้ยาเสพติดเพื่อเป็นตัวใช้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้งกลุ่มเสี่ยงอื่นๆเช่น กลุ่มวัยรุ่นที่มีกิจกรรมรวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่

๓. การตรวจค้นภายในยานพาหนะทั้งภายในห้องโดยสาร ห้องบรรทุกสัมภาระ รวมทั้งการตรวจค้นการชุกซ่อนตัวบุคคล

๔. การสุ่มตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย โดยการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารตั้งต้นยาเสพติด

๕. ในกรณีการปฏิบัติเพื่อติดตามจับกุมกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดนั้น จะต้องปฏิบัติร่วมกับงานด้านการข่าว เพราะผู้ค้ายาเสพติดมักจะทำการชุกซ่อนยาเสพติดรวมทั้งการดัดแปลงยานพาหนะเพื่อใช้ในการชุกซ่อนซึ่งกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดตรวจจะไม่สามารถทำการค้นยานพาหนะโดยละเอียดได้ทุกคัน จึงจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากงานด้านการข่าว เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยหากพบการกระทำผิดการนำพาเสพติด หรือตรวจพบสารเสพติดในร่างกาย ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

การตรวจสอบการกระทำผิด พ.ร.บ.อาวุธ

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล ผู้ขับขี่ยานพาหนะหรือโดยสารมากับยานพาหนะ ในกรณีบุคคลนำพา พกพาอาวุธปืน อาวุธสงคราม เมื่อจุดตรวจดำเนินการตรวจบุคคลในยานพาหนะ ผู้กระทำผิดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตาจนท.ประจำจุดตรวจ

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป ถามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

๓. การตรวจค้นภายในยานพาหนะทั้งภายในห้องโดยสาร ห้องบรรทุกสัมภาระ รวมทั้งการตรวจค้นการชุกซ่อนตัวบุคคล เมื่อด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยหากพบการกระทำผิดการนำพา หรือพกพาอาวุธปืน รวมทั้งอาวุธสงคราม ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ผนวก

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานจุดตรวจจุดสกัด

๑. ความหมาย

๑.๑ ด้านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นเพื่อจับกุม ผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ (ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๓๕) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดเจนเป็นการถาวร การตั้งด้านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน.แล้วแต่กรณี

๑.๒ จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

๑.๓ จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและ จะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

๒. การจัดตั้งด้านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๒.๑ ห้ามมิให้ตั้งด้านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือ ทางหลวงเว้นแต่

๒.๑.๑ ด้านตรวจ การจัดตั้งด้านตรวจจะกระทำได้ ต้องได้รับอนุมัติจาก กรม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๒.๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้น ผบก.ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๓ การจัดตั้งจุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าว ยัง คงมีอยู่เท่านั้น

๒.๑.๔ ให้เลิกด้านตรวจ จุดตรวจ ที่ตั้งขึ้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายตามข้อ ๑ และ ๒ ทั้งหมดตั้งแต่บัดนี้

๒. การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด้านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จะต้องมียาตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓. การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

๔. ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” โดยให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายการจราจร และใน เวลากลางวันจะต้องให้มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่าง ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตรก่อนถึงจุด ตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ และจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนี้ให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า “หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิ ชอบให้แจ้ง

โทร.....” (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ของ ผบก.ไว้ ข้อความดังกล่าวข้างต้นให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะ ไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๕. การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบติดต่อกัน โดยมีให้เกิดการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ซ้ำซ้อนอันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจร ไปมาเป็นอันขาด

๖. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๖.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือ จุดสกัด ให้ รายงานทาง ว. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าวทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการ ปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าว รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้ส่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

๖.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ สว.ขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ ด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ที่มีอยู่

วัตถุประสงค์ของการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัดนั้น เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม และการกระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน เป็นสำคัญ หลักเกณฑ์ความแตกต่างระหว่างด่านตรวจ และจุดสกัดอยู่ตรงที่ ด่านตรวจ เป็นสถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่เป็นการถาวร หรือประจำ ส่วนจุดสกัด หรือจุดตรวจเป็นสถานที่ที่กำหนดขึ้นให้เป็นลักษณะที่เป็นการชั่วคราว ซึ่งเป็นการปฏิบัติภารกิจตรงจุดตรวจ เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการได้ในเวลาที่รวมกันแล้วไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และถ้าเสร็จภารกิจจะต้องยกเลิกการ ปฏิบัติหน้าที่ตรงจุดตรวจนั้นทันที ส่วนเรื่องจุดสกัดนั้นเป็นเรื่องของการเปิดโอกาสให้เจ้าพนักงานตำรวจ ดำเนิน การได้ในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้ว ก็จะต้องมีการ ยกเลิกเช่นกัน

ในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จะต้องมีการประสานกับหน่วยงานใกล้เคียง หรือพื้นที่ติดต่อให้ ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างจุดตรวจ หรือจุดสกัดมากเกินไป อันอาจก่อให้เกิด ความไม่สะดวกแก่ประชาชนผู้เดินทางในการปฏิบัติงานได้กำหนด เป็นกรอบไว้ชัดเจนว่า ต้องมีนายตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าและต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติ หน้าที่ นอกจากนี้ในการดำเนินการตรวจค้น ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวล ระเบียบการตำรวจ เกี่ยวกับคดีอีกด้วย

ในกรณีที่จะมีการตั้งด่าน จุดตรวจ หรือจุดสกัด ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายของการจราจรให้เห็นชัดเจนในระยะที่สามารถมองเห็น ที่บอกว่า หยุดตรวจ และในเวลาค่าคืน ต้องมีแสงไฟฟาส่องสว่างให้เห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร พร้อมกันนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องติดป้ายชื่อ ชั้นยศ พร้อมทั้งมีแผ่นป้ายที่เขียนในทำนองเตือนสติเจ้าหน้าที่ที่ตรวจค้นเองว่า หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิชอบให้แจ้งได้ที่หมายเลขใด เป็นต้น

บรรณานุกรม

คู่มือการฝึกการตั้งจุดตรวจจุดสกัด เพื่อเตรียมความรู้ให้กับกำลังพลที่จะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่
เพื่อสันติภาพ องค์การสหประชาชาติ (UN)

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานจุดตรวจจุดสกัด

พ.ร.บ.จราจรทางบก ๒๕๓๕

พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ๒๕๒๒

พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าว ๒๕๕๑

พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ๒๕๒๒

พ.ร.บ.อาวุธปืน ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน ๒๔๙๐

พ.ร.บ.ศุลกากร ๒๔๖๙

พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต ๒๕๒๗

การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด
หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธิน ๑๘๒

คำนำ

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว ที่เข้ามาพักอาศัยและใช้แรงงานในพื้นที่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด เป็นรูปธรรมและมีการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ ร่วมกันทั้งเจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ เจ้าหน้าที่ศุลกากร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพื่อให้กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาพักอาศัยเพื่อใช้แรงงาน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นรวมทั้งความเป็นระเบียบในสังคม ไม่สร้างปัญหาให้กับชุมชนที่แรงงานต่างด้าวเข้ามาพักอาศัยหรือใช้แรงงานดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อย และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายใน บริเวณ บ.คลองสน

ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงที่สำคัญ ได้แก่ การสกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติดการสกัดกั้น จับกุม ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การสกัดกั้น ปราบปรามการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ออกนอกประเทศโดยผิดกฎหมายการปราบปรามการค้าอาวุธสงคราม

พ.น.ร.๓ กรม ร.๑ พล.นย. ได้สนธิกำลังเป็น ฉก.นย.๑๘๒ ในปี ๒๕๖๗ จึงได้จัดทำเอกสารการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด ในห้วง ต.ค.๕๖ – ก.ย.๕๗ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป	๓
บทที่ ๒ การเตรียมการ	๔
- การประชุมวางแผนขั้นต้น	๕
- การประกอบกำลัง และการสนธิกำลัง	
บทที่ ๓ การปฏิบัติ	๗
- พื้นที่ปฏิบัติการ	๑๓
- การเคลื่อนย้ายเข้าพื้นที่ควบคุม	๑๔
- สรุปรการดำเนินงานการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว	๑๕
บทที่ ๔ เทคนิคบทเรียนจากผู้มีประสบการณ์	๒๐
- ผนวก	๒๑
บรรณานุกรม	๒๒

บทที่ ๑ กล่าวทั่วไป

กล่าวโดยทั่วไป(GENERAL INFORMATION)

สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ที่เข้ามาพักอาศัยและใช้แรงงานในพื้นที่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด เป็นรูปธรรมและมีการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ ร่วมกันทั้งเจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ เจ้าหน้าที่ศุลกากร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพื่อให้กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาพักอาศัยเพื่อใช้แรงงาน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นรวมทั้งความเป็นระเบียบในสังคม ไม่สร้างปัญหาให้กับชุมชนที่แรงงานต่างด้าวเข้ามาพักอาศัยหรือใช้แรงงานดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยและแก้ไขปัญหที่เกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายใน บริเวณ บ.คลองสน ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงที่สำคัญ ได้แก่ การสกัดกั้นปราบปรามยาเสพติดการสกัดกั้น จับกุม ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายการสกัดกั้น ปราบปรามการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ออกนอกประเทศโดยผิดกฎหมาย การปราบปราม การค้าอาวุธสงคราม รวมถึงการค้ามนุษย์

บทที่ ๒ การเตรียมการ

การประชุมวางแผนขั้นต้น

- ดำเนินการประชุมเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงานรวมทั้งขอบเขตการปฏิบัติงาน โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมวางแผนดังนี้

ฉก.นย.๑๘๒

พัน.ร.ฉก.นย.ตราด

สภ.คลองใหญ่

อ.คลองใหญ่

ตม.คลองใหญ่

จนท.ตรน.คลองใหญ่

การประกอบกำลัง และการสนธิกำลัง

ฉก.นย.๑๘๒	จำนวน ๙๐ นาย
พัน ร. ฉก.นย.ตราด	จำนวน ๑๖ นาย
สภ.คลองใหญ่	จำนวน ๑๖ นาย
อส.อ.คลองใหญ่	จำนวน ๑๕ นาย
ตม.คลองใหญ่	จำนวน ๔ นาย

ชุดตรวจค้นพื้นที่ AO 1 จำนวน ๘ ชุดๆ ละ ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๑ ,ตร.๑, อส.๑) เข้าทำการตรวจค้น บริเวณ พิกัด TT 713977

ชุดตรวจค้นพื้นที่ AO 2 จำนวน ๓ ชุดๆ ละ ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๒ , ตร.๑, อส.๑) เข้าทำการตรวจค้น บริเวณ พิกัด TT 715978

ชุดตรวจค้นพื้นที่ ๑ ชุด จำนวน ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๒ , ตร.๑, อส.๑) เข้าทำการตรวจค้นบริเวณ พิกัด TT 715980

ชุดจุดสกัด จำนวน ๘ ชุดๆ ละ ๒ นาย (ป.๑ ,พลา ๑) ทำการตั้งจุดสกัด บริเวณ พิกัด TT 7197

ชุดลาดตระเวนทางน้ำ จำนวน ๖ นาย พร้อมเรือยาง ๒ ลำ ทำการลาดตระเวนทางน้ำ บริเวณ พิกัด TT 7097

ชุดเคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ ชุดๆ ละ ๕ นาย (จนท.ทหาร ๕ นาย,จนท.ตร. ๕ นาย)

ชุดคัดกรอง จำนวน ๙ นาย (ป.๓ ,พลา ๔ ,ตร.๑, อส.๑)

ชุดตรวจสารเสพติด จำนวน ๖ นาย (ป.๒ ,พลา ๒ ,ตร.๑, อส.๑)

ชุดควบคุมผู้ต้องหา จำนวน ๑๔ นาย (ป.๒ ,พลา ๖ ,ตร.๑, อส.๑, ตม.๔)

รถควบคุมผู้ต้องหา จำนวน ๒ คัน (ตร.๒, ตม.๒)

หน่วยงานที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงาน

กำลัง

ฉก.นย.๑๘๒	จำนวน ๙๐ นาย
พัน ร. ฉก.นย.ตราด	จำนวน ๑๖ นาย
สภ.คลองใหญ่	จำนวน ๑๖ นาย
อส.อ.คลองใหญ่	จำนวน ๑๕ นาย
ตม.คลองใหญ่	จำนวน ๔ นาย

การจัดกำลัง

ชุดตรวจค้น

- AO 1 ๕ ชุดๆ ละ ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๒ ,ตร ๑,อส.๑)
- AO 2 ๓ ชุดๆ ละ ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๒ ,ตร ๑,อส.๑)
- บ้านเป้าหมาย ๑ - ๔ ๔ ชุดๆ ละ ๔ นาย (ป.๑ ,พลา ๒ ,ตร ๑,อส.๑)
- ชุดจุดสกัด ๘ ชุดๆ ละ ๒ นาย (ป.๑ ,พลา ๑)
- ตอนเรือยาง ๒ ลำๆ ละ ๓ นาย

บทที่ ๓ การปฏิบัติ

พื้นที่ปฏิบัติการ

พื้นที่ปฏิบัติการเป็นชุมชน บ.คลองสน ท.๕ ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด มีถนนหมายเลข ๓ เป็นถนนสายหลักทอดตัวทิศเหนือสู่ทิศใต้ มีท่าสำคัญได้แก่ ท่าเรือ ป.เกษมศิริ ท่าเรือ กัลปิงหาและท่าเรือชลาลัย มีแรงงานต่างด้าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวกัมพูชาเข้ามาพักอาศัยเพื่อประกอบอาชีพทำการประมงเป็นหลักและเข้ามาพักอาศัยเป็นจำนวนมาก

การเคลื่อนย้ายเข้าพื้นที่ควบคุม

คำแนะนำร่วม

วัน เวลา น คือ ๑๘๐๕๐๐ ก.พ. ๕๗ ทำการสนธิกำลัง ณ ฐานปฏิบัติการสุดจินดา

- ชุดตรวจค้นสวมเสื้อเกราะกันกระสุนเมื่อเข้าปฏิบัติการ
- ชุดเคลื่อนที่เร็ว ดำเนินการรับตัวผู้ต้องหา ส่งมายังตำบลรวบรวม

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้นในพื้นที่ให้รายงาน ผู้บังคับบัญชาทราบด้วยเครื่องมือสื่อสารที่เร็วที่สุด การดำเนินการใดๆ ต่อชาวกัมพูชา ให้ยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม เสมอภาคและมนุษยธรรม

การบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

๑. ทก.ฉก.นย.๑๘๒ ตั้งอยู่ที่พิกัด TT 718893 บ.หาดเล็ก ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด

๒. ทก.ยุทธวิธี ตั้งอยู่ที่พิกัด TT 714982 บ.คลองมะขาม ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด

การสื่อสาร

หลัก วิทยุสื่อสาร ความถี่ 154.110

รอง พลนำสาร

นามเรียกขาน

ชุดตรวจค้น AO 1 ๑ - ๕   ตากใบ ๑ - ๕

ชุดตรวจค้น AO 2 ๑ - ๓ ตากใบ ๖ - ๘

ชุดตรวจค้นบ้านเป้าหมาย ๑ - ๔   สายบุรี ๑ - ๔

ชุดจุดสกัด ๑ - ๘   บาเจาะ ๑ - ๘

ชุด คทร. ๑ - ๒   บางนรา ๑ - ๒

ตอนเรือยาง   รีคอน

ผบ.ฉก.นย.๑๘๒   ซีฮอว์ค ๖

รอง ผบ.ฉก.นย.๑๘๒   ซีฮอว์ค ๗

หน.ยก/ขว. ฉก.นย.๑๘๒   ซีฮอว์ค ๓

ผบ.ร้อย.ปืนเล็กฯ ฉก.นย.๑๘๒   บราโว ๖

ผบ.ร้อย.ปืนเล็กฯ พัน ร.ฯ   ชาร์ลี ๖

ทก.ยุทธวิธี เขี้ยวทะเล ๐๑

ตารางบรรทุก

รถยนต์ ฉก.นย.๑๘๒	จำนวน ๔ คัน
พิน.ร.ฉก.นย.ตราด	จำนวน ๒ คัน
รถคันที่ ๑	ตากใบ ๑, ๒, ๓
รถคันที่ ๒	ตากใบ ๔, ๕, พิน ร ๔ นาย
รถคันที่ ๓	ตากใบ ๖, ๗, ๘
รถคันที่ ๔	พิน ร. ๔ นาย, ตอน ค/ปรส. ๕ นาย
รถคันที่ ๕	สายบุรี ๑, ๒, บาเจาะ ๒, ๔
รถคันที่ ๖	สายบุรี ๓, บาเจาะ ๑, ๓, ๕, ๖, ทก.ยุทธวิธี
รถ	ตร.ชุดเคลื่อนที่เร็ว
รถ อส.	สายบุรี ๔, บาเจาะ ๗, ๘
รถ ๒ ๑/๒ คัน	ชุดเคลื่อนที่เร็ว จนท.ทหาร
	ชุดคัดกรอง
	ชุดตรวจสอบสารเสพติด

สรุปการดำเนินงานการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว

ผลการปฏิบัติการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว

พื้นที่ บ.คลองสน ม.๕ ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด โดยทำการเชิญตัวบุคคลมาตรวจสอบทั้งสิ้น ๓๓๖ คน มีเอกสารถูกต้อง จำนวน ๗๔ คน ทำการควบคุมตัว จำนวนทั้งสิ้น ๒๖๒ คน

บุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง จำนวน ๒๒๗ คน บุคคลต่างด้าวที่ตรวจพบสารเสพติด จำนวน ๓๕ คน
ได้นำตัวผู้ต้องหาส่งให้ จนท.ศก.คลองใหญ่ เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

สรุปผลการประชุมจัดระเบียบพื้นที่รับผิดชอบ

๑. การควบคุมแรงงานต่างด้าวที่พักอาศัยในพื้นที่

- ดำเนินการจัดทำบัญชีข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว ทั้งที่เข้ามาอย่างถูกต้องและไม่ถูกต้อง โดยผู้นำชุมชนเป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำข้อมูลในพื้นที่รับผิดชอบของตน โดยประสานความร่วมมือกับ ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ โดยจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลคือ ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ภูมิลำเนา เลขบัตรประจำตัวประชาชน เลขที่บัตรประจำตัวแรงงาน ศาสนา หมูเหือด พร้อมแนบภาพถ่าย รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับนายจ้าง ประกอบด้วย ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ภูมิลำเนา เลขบัตรประจำตัวประชาชน เลขที่บัตรประจำตัวแรงงาน ศาสนา หมูเหือด หมายเลขโทรศัพท์ อาชีพ/ประเภทกิจการ พร้อมแนบภาพถ่าย โดยดำเนินการส่งข้อมูลให้กับ จนท.ตร. , ทหาร , จนท.ตม. เพื่อทราบด้วยและมีห้วงการดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเดือน มี.ค.๕๗ (๑ เดือน)

๒. การควบคุมแรงงานต่างด้าวที่อยู่กับเรือ

- จัดทำบัญชีควบคุมประจำเรือ โดยมีรายละเอียดข้อมูล ได้แก่ รายชื่อเรือ เจ้าของเรือ ชื่อไตเรือ ใช้ทำเทียบเรืออะไร

- จัดทำบัญชี รายชื่อลูกจ้างที่อยู่กับเรือ โดยแยกประเภทเป็นเข้ามาโดยถูกต้องและไม่ถูกต้อง (ชาย และหญิง) มีรายละเอียดคือ ชื่อ ชื่อสกุล อายุ ภูมิลำเนา เลขบัตรประจำตัวประชาชน เลขที่บัตรประจำตัวแรงงาน ศาสนา หมูเหือด พร้อมแนบภาพถ่าย

- การดำเนินการโดย จนท.ตม. และประสานความร่วมมือกับ จนท.ตร.น้ำและผู้ประกอบการ

๓. มาตรการในการสกัดกั้นแรงงานต่างด้าว ตามช่องทาง/เส้นทางทั้งทางบกและทางทะเล

- ฉก.นย.๑๘๒ เป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบในการสกัดกั้นแรงงานต่างด้าว ตามช่องทาง/เส้นทางทางบก โดยการ ลว. เพื่อดำเนินการตรวจสอบในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น การลาดตระเวนตามช่องทางธรรมชาติ การจัดชุด ลว. ชุ่มตามพื้นที่ที่คาดว่าจะมีแรงงานหลบหนีเข้ามาในราชอาณาจักรและดำเนินการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด แบบประจำที่และไม่ประจำประจำที่ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อสกัดกั้นเส้นทาง การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว

- จนท.ตร.น้ำ ร่วมกับ ฉก.นย.๑๘๒ เป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบในการสกัดกั้นแรงงานต่างด้าว ตามช่องทาง/เส้นทางทางทะเล โดยดำเนินการจัดชุด ลว. เฝ้าตรวจทางทะเล และทำการตรวจสอบเรือสินค้าเรือประมงที่เข้ามาในราชอาณาจักร

๔. มาตรการในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การก่อเหตุอาชญากรรม การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและการค้ามนุษย์ โดยมีมาตรการดำเนินการดังนี้

- ควบคุมแรงงานต่างด้าวที่พักอาศัยอยู่กับเรือ โดยกำหนดเวลาในการขึ้น - ลงเรือ โดยหลังจากเวลา ๒๒๐๐ แรงงานต่างด้าวที่พักอาศัยอยู่กับเรือทุกคนต้องกลับขึ้นเรือหลังจากเวลา ๒๒๐๐ จนท.จะดำเนินการจัดชุด ลว. ร่วม สัปดาห์ละ ๒ - ๓ ครั้ง ดำเนินการตรวจสอบบริเวณท่าเรือและสถานบันเทิงต่าง ๆ หากพบผู้กระทำผิดจะดำเนินการควบคุมตัวเพื่อดำเนินคดีและดำเนินการเอาผิดกับผู้ประกอบการ ต่อไป โดย ฉก.นย.๑๘๒เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการร่วมกับ จนท.ตร., จนท.ตำรวจน้ำ, จนท.ปกครอง และ จนท.ตม.

- ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด ไม่ประจำที่ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับผู้ที่กระทำตนเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่รับผิดชอบ

- เมื่อมีการตรวจพบว่ามีผู้กระทำตนเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่รับผิดชอบจนเป็นเหตุทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนรวมทั้งการกระทำผิดกฎหมายทั้งปวง จะดำเนินการตามขั้นตอนจากเบาไปหาหนักดังนี้ เมื่อตรวจพบจะเรียกตัวมาดำเนินการสอบสวนความจริง หากไม่พบความผิดจะตักเตือนและจัดทำข้อมูลประวัติและ หากตรวจพบว่ามีผู้กระทำความผิดและกระทำตนเป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จนเป็นเหตุทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจริง จะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและพิจารณาดำเนินการเพิกถอนเอกสารการเดินทาง

รูปแบบตัวอย่างบัตรอนุญาตและหนังสือเดินทาง

ปัญหา ข้อเสนอแนะ

- ห้วงระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไปเนื่องจากการผลัดเปลี่ยนหน่วยกำลังทางทหาร ทำให้ขาดการปฏิบัติงานที่ต่อเนื่อง

- ปัญหาด้านการตรวจสอบเอกสาร เนื่องจากเอกสารไม่ได้ประจำตัวอยู่กับแรงงานต่างด้าวทำให้เกิดความล่าช้าในการสอบเอกสารระบุบุคคล

บทที่ ๔ เทคนิคบทเรียนจากผู้มีประสบการณ์

การตรวจสอบบุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ กปช.จต. มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ซึ่งปัญหาสำคัญที่พบในปัจจุบันคือการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวกัมพูชา ซึ่งในการตรวจสอบบุคคลหลบหนีเข้าเมืองมีดังนี้.-

๑. สังเกตพฤติกรรมบุคคล โดยลักษณะทางกายภาพของชาวกัมพูชานั้นมีความใกล้เคียงกับคนไทย ซึ่งทำให้ไม่สามารถแยกแยะระหว่างคนไทย และชาวกัมพูชาได้ ในกรณีบุคคลเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในการโดยสารมาที่ยานพาหนะ เมื่อดำเนินการตรวจบุคคลในยานพาหนะ ผู้หลบหนีเข้าเมืองจะพยายามหลีกเลี่ยงการสบสายตากับ จนท. จนรู้สึกผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการก้มหน้า หลบหน้า แกล้งหลับ เพื่อหลบสายตา จนท.

๒. การกล่าวทักทายในลักษณะถามถึงที่มาและที่ไป เพื่อเป็นการตรวจสอบการใช้ภาษาไทย รวมถึงสำเนียงการพูด

๓. การตรวจสอบเอกสารบุคคลทางราชการ เช่น บัตรประชาชน ใบอนุญาตขับรถ เป็นต้น ซึ่งกรณีที่ไม่ใช่คนไทย จะไม่มีเอกสารดังกล่าวให้ตรวจสอบในกรณีไม่มีเอกสารทางราชการให้ตรวจสอบ ให้บุคคลที่ถูกตรวจสอบดำเนินการติดต่อญาติหรือผู้นำหมู่บ้านเพื่อเป็นการยืนยันตัวบุคคล

๔. การตรวจสอบเอกสารเดินทางระหว่างประเทศ

- เมื่อ ตรวจสอบบุคคลต้องสงสัยแล้วไม่สามารถยืนยันยืนยันความเป็นคนไทยและไม่สามารถยืนยันการเดินทางอย่างถูกกฎหมายได้ ให้ดำเนินการนำส่ง จนท.ตำรวจ ในพื้นที่ที่ตรวจพบผู้กระทำผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ผนวก
พระราชบัญญัติ
กฎอัยการศึก
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๒

เมื่อเวลามีเหตุอันจำเป็น เพื่อรักษาความเรียบร้อยปราศจากภัยซึ่งจะมาจากภายนอกหรือภายในราชอาณาจักรแล้วจะได้มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้กฎอัยการศึกทุกมาตราหรือแต่บางมาตรา หรือขอความสว่นใดสว่นหนึ่งของมาตรา ตลอดจนการกำหนดเงื่อนไขแห่งการใช้บทบัญญัตินั้นบังคับในสว่นหนึ่งสว่นใดของราชอาณาจักรหรือตลอดทั่วราชอาณาจักรและถ้าได้ประกาศใช้เมื่อใด หรือ ณ ที่ใดแล้ว บรรดาขอความในพระราชบัญญัติหรือบทกฎหมายใด ๆ ซึ่งขัดกับความของกฎอัยการศึกที่ใช้บังคับต้องระงับ และใช้บทบัญญัติของกฎอัยการศึกที่ใช้บังคับนั้นแทน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจ

มาตรา ๘

เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึกในตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่จะตรวจค้น, ที่จะเกณฑ์, ที่จะห้าม, ที่จะยึด, ที่จะเข้าอาศัย, ที่จะทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่, และที่จะขับไล่

การตรวจคน

มาตรา ๙

การตรวจคนนั้น ใหมอำนาจที่จะตรวจคนดังต่อไปนี้

(๑) ที่จะตรวจ คน บรรดาสิ่งซึ่งจะเกณฑ์หรือต้องห้าม หรือต้องยึด หรือจะต้องเข้าอาศัย หรือมีไว้ในครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งมีอำนาจที่จะตรวจคนใดไม่ว่าที่ตัวบุคคล ในยานพาหนะ เคหะสถาน สิ่งปลูกสร้างหรือที่ใด ๆ และไม่ว่าเวลาใด ๆ ทั้งสิ้น

(๒) ที่จะตรวจข่าวสารจดหมายโทรเลข หีบ หอ หรือสิ่งอื่นใดที่ส่งหรือมีไปมาถึงกัน ในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก

(๓) ที่จะตรวจหนังสือ สิ่งพิมพ์หนังสือพิมพ์ภาพโฆษณา บทหรือคำประพันธ์พ.ร.บ.แรงงานต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑สำหรับประเด็นพื้นที่ ซึ่งมีทั้งพื้นที่ชายแดน พื้นที่ทั่วไป และพื้นที่ชายทะเล การอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในแต่ละพื้นที่ ต้องให้มีระเบียบ กฎเกณฑ์ (กฎหมายลูก) ให้ชัดเจนว่าจะมีระเบียบวิธีการอย่างไรในการจ้างแรงงานต่างด้าวตามชายแดน หรือเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น แบบมาเข้ากลับเย็น รายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึกพ.ศ. ๒๔๕๗

พ.ร.บ.แรงงานต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑

พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑

พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖